

- interactief

- CD-i
- Video CD
- CD-ROM
- Internet
- DVD

LUCAS - SURROUND IN JE HOOFD

MYST - DE MYSTERIES ONTRAFELD

SURF - VITALE VIRTUELE VROUWEN

De Spaanse Keuken Thuis

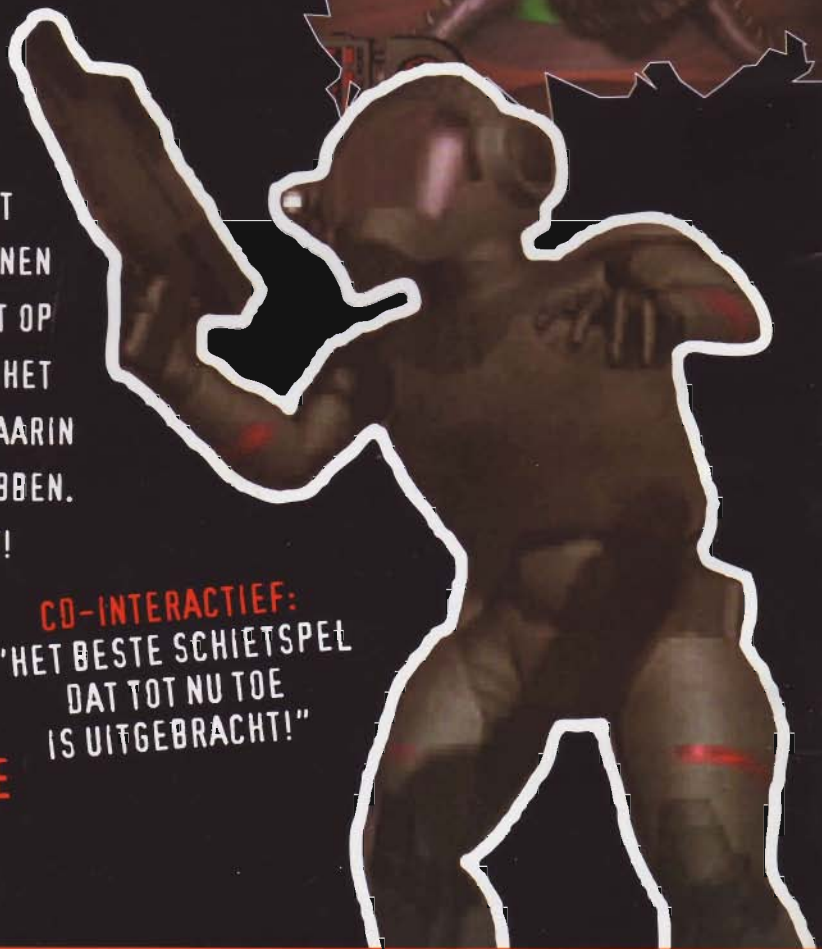
CREATURE

**WE ZIJN NIET ALLEEN
IN HET HEELAL**

HET IS HET JAAR 2023; DE AARDE IS MASSAAL
OVERBEVOLKT EN DE MENSHEID IS OP ZOEK
NAAR EEN ALTERNATIEVE VESTIGINGSPLAATS. HET
ONDERZOEKSSCHIP, DE SSAMAZON, DAT NAAR DE MANEN
VAN JUPITER EN SATURNUS GEREISD IS, VERDWIJNT OP
EEN MYSTERIEUZE MANIER. JIJ GAAT OP ZOEK NAAR HET
SCHIP MAAR JE BELANDT IN EEN NACHTMERRIE WAARIN
MOORDLUSTIGE WEZENS HET OP JOU VOORZIEN HEBBEN.
NEEM GEEN RISICO: SCHIET OP ALLES DAT BEWEEGT!

EEN ZINDERENDE SCIENCEFICTION
SHOOT 'EM UP GAME MET **ADEMBENEMENDE
GRAPHICS**, MEERDERE MISSIES EN
3 **MOEILIKHEIDSNIVEAUS** (2 DISCEN).

CD-INTERACTIEF:
"HET BESTE SCHIETSPEL
DAT TOT NU TOE
IS UITGEBRACHT!"

[HTTP://WWW.CD-ONLINE.NL/](http://www.cd-online.nl/)

WILT U MEER WETEN, BEL DAN

DE PHILIPS CONSUMENTENLIJN

TEL. 0900-8406 (20 CENT PER MINUUT)

F 99,95/BEE, 1,799

Philipscdi.com

Let's make things better.

PHILIPS

PHILIPS CD-i

Bel en bestel uw CD-i titels thuis!

Met de **CD-i Gold Club Service** van de **Multi Media**

Club en **Philips CD-i Gold Club** kunt u gemakkelijk

CD-i en Video CD titels **thuis bestellen en thuis**

ontvangen. De Gold Club Service biedt een **snelle en**

efficiënte verzorging van uw bestellingen!

Profiteer van de vele voordelen:

Speciale Gold Club aanbiedingen

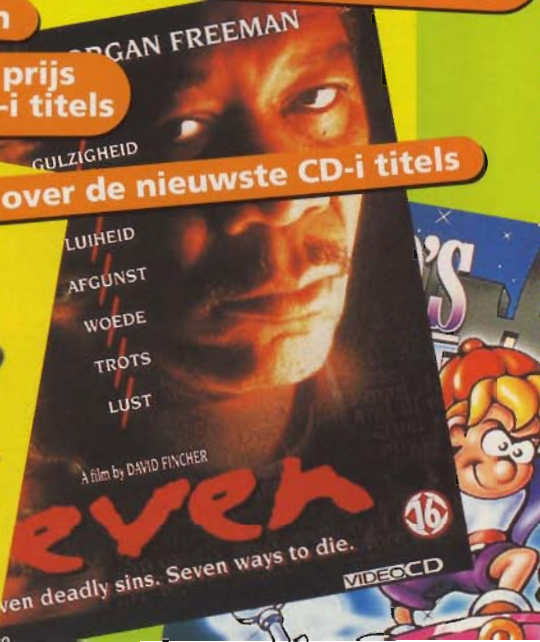
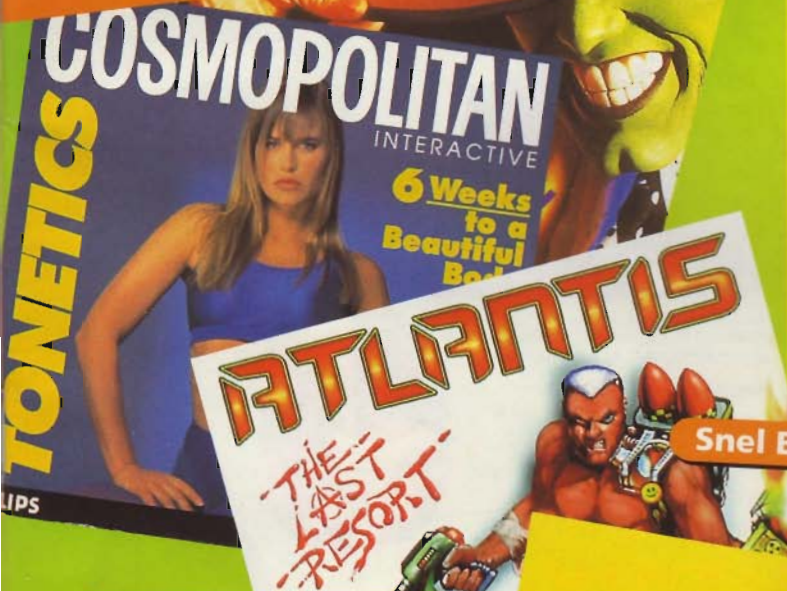
Speciale kortingen

Gemakkelijk per post, fax, e-mail of telefoon te bestellen

Snel Bestel voordelen

Blijvend in prijs verlaagde CD-i titels

Informatie over de nieuwste CD-i titels

Zo kunt u bestellen:

Voor Nederland:

Olmenlaan 26 - 1404 DG Bussum
tel. 035-69 25210 - fax 035-69 25216
e-mail: info@roularta.be

Voor België:

Meiboornlaan 33 - 8800 Roeselare
tel. 070/23 30 03 - fax 070/23 34 89
e-mail: info@roularta.be

Postbus 3389, 2001 DJ Haarlem

Telefoon abonnementen
023-5364401

Telefoon redactie
023-5360160 Telefax: 023-5359627

E-mail: cdi@hub.nl

Hoofdreductie
Sybrand Frietema de Vries

Eindreductie
Foeke Collet

Medewerkers
Floris van den Berg, Mark Friederichs,
Rom Helweg, René Janssen,
Lennie Pardoel, Rob Smit

Art direction
Ernst Bernson

Vormgeving
Carola Hoff, Jan Willem Bijl,
Joachim Mahn, Menno Pelser

Fotografie
Hans van Dormolen

Redactiesecretariaat
Wilma Boekel, Charlotte Hoek

Traffic
Saskia van Holk

Marketing
Babette Molenaar, René Verhoeven

Administratie
Richard Maat, Marcel Smit,
Bart Barnard, Muriël Snijder

Uitgever
Wouter Hendrikse

Directie
A.W. Elfers, J.C. Nusselder

Abonnementen
CD-interactief, Postbus 3389, 2001 DJ Haarlem,
Telefoon: 023-5364401. CD-interactief komt 11 maal per jaar uit.
Een jaarabonnement kan op elk gewenst moment ingaan en wordt
automatisch verlengd, tenzij u het abonnement schriftelijk opzegt,
uiterlijk twee maanden voor de vervaldatum.

Advertenties
Retra PubliciteitsService, Sander Retra, Letty van der Brand,
Postbus 333, 2040 AH Zandvoort, Telefoon: 023-5718480,
Telefax: 023-5716002. Advertenties kunnen zonder opgaaf
van redenen geweigerd worden.

Prepress en Druk
Nederlands Drukkerij Bedrijf, Zoeterwoude.

CD-interactief is een uitgave van het Haarlems Uitgeef Bedrijf B.V.
Zonder uitdrukkelijke toestemming van de uitgever mag niets uit deze
uitgave op enigerlei wijze worden overgenomen. © 1997

ENQUÊTE

24

Wij maken CD-interactief voor jullie en dus willen we graag weten wat jullie van ons blad vinden. En dat hebben we geweten! Honderden enquêtes vonden hun weg naar onze redactie en in dit nummer lees je wat jullie nu eigenlijk willen. De lezers hebben gesproken!

MYST

Een beetje mysterie is spannend, maar het moet natuurlijk wel leuk blijven! We krijgen veel brieven van Myst-spelers die het niet meer zien zitten en dus maken we deze maand een flinke start met de walkthrough van dit mooie spel. Daar moeten jullie de zomer wel mee door kunnen komen.

33

col
fon

nhoud

L

JESUS MESSIAS

Het oudste en meest gelezen verhaal is nu ook op CD-i verschenen: het verhaal van Jezus. In kindervorm met mooie tekeningen, maar ook voor volwassenen prima geschikt. Leer spelenderwijs over Jezus, de apostelen, Israël en nog veel meer.

42

DAVID BOWIE

Afgelopen maand deed dit fenomeen Nederland aan en liet ons kennismaken met zijn nieuwe liefde: de snoeiharde beats van de Jungle. De excentrieke Brit loopt echter al 30 jaar in de rockmuziek rond en wij namen een duik in zijn uitgesproken verleden.

46

KINDERSPEL

Deze maand nemen we een aantal mooie kinderfilms onder de loep (vergeet De Tasjesdief niet te bestellen). Ook spraken wij met een 12-jarige(!) Française die een eigen homepage op het Net verzorgt.

Het interview vond plaats via Internet, want haar werkelijke identiteit houdt Mouchette liever een beetje geheim.

52

VIRTUELE DAMES

Hoeveel programmeurs je ook aan het werk zet, op de computer gemaakte personages blijven onecht. Een Japans bedrijf wilde het tegendeel van deze stelling bewijzen en creëerde Kyoko Date. Intussen heeft ze concurrentie van Lara Croft en is duidelijk dat ook virtuele vrouwen er mogen zijn.

56

INHOUD KORT

Redactioneel
pagina 7

Brieven
pagina 8

Balie
pagina 10

Nieuws
pagina 14

Gimmicks
pagina 16

Surround koptelefoon
pagina 18

DVD deel 9
pagina 20

Enquête
pagina 24

De Spaanse keuken thuis
pagina 28

Lost Eden
pagina 30

Myst
pagina 33

Tips & Trucs
pagina 36

Jesus Messias
pagina 42

David Bowie
pagina 46

Biosdisc
pagina 48

Bean
pagina 50

Kinderspel
pagina 52

Surf
pagina 56

Professioneel
pagina 62

Uitgespeeld
pagina 66

Olivier Tuinier in DE TASJESDIEF

WINNAAR
VAN DE **GLAZEN BEER**
IN BERLIJN

De 12-jarige Alex trekt veel op met zijn oma. Als zij in huis wordt overvallen, vraagt ze Alex niets te vertellen omdat ze bang is om in het bejaardentehuis te belanden. Alex kent de overvallers en wat erger is: ze kennen hem ook. Ze bedreigen en chanteren Alex en dwingen hem voor hun te stelen. Langzaam raakt hij verstrikt in een web van chantage en getreiter, tot hij het niet langer pikt en besluit terug te vechten.

Een indrukwekkende film over geheimen, uit de hand gelopen pesterijen, trots en het overwinnen van angsten. De Tasjesdief is een film van Maria Peters, naar een boek van Mieke van Hooft en won prijzen op kinderfilmfestivals in Duitsland, Canada, India, Japan en Egypte.

f 34,95 / Bfr. 699

NU EXCLUSIEF EN MET KORTING
TE BESTELLEN VIA CD-INTERACTIEF.
KIJK METEEN IN DE RUBRIEK BALIE!

Deze Video CD is afspeelbaar op CD-i met Digital Video Cartridge.

Deze aanbieding komt tot stand in samenwerking met Shooting Star Video Distribution en Valkieser Publishing.

Philipscdi.com

Maren

Twee

Wij turen in het duister van de toekomst. CD-i, Video CD, Internet; het is er allemaal, we kennen het en we gebruiken het met veel plezier. DVD is een ander verhaal. DVD, het is hier al vaker gezegd, zal de komende jaren de CD-achtigen gaan opvolgen. Dat is mooi want het kan een betere beeld- en geluidskwaliteit bieden. Er zijn echter twee Grote Maren.

Maar 1: Wordt het een makkelijk bruikbaar systeem? Kan je elk schijfje, ook je oude schijfjes, zonder problemen afspelen? Gaan we geen last krijgen van verschillende sub-systemen? Hoe zit het met de CD-i-bezitters?

Maar 2: Als je alles uit een DVD Video wilt halen, kost het je een lieve duit aan nieuwe

apparatuur. Is het verstandig om nu een dure audio-set te kopen? Heeft het zin om over te stappen naar een breedbeeld-tv?

In de afgelopen nummers en in dit nummer verdiepten wij ons in de technieken en de mogelijkheden. Na de zomer, in ons septembernummer gaan we proberen een soort 'buyer's guide' samen te stellen, zodat jullie weten wat ons te wachten staat als DVD vlak na de zomer wordt geïntroduceerd. Zie het als een checklist/boodschappenlijstje voor de toekomst.

Alle lezers een mooie zomer toegewenst.
Wij lezen elkaar in september!

SF

Veel van onze lezers bleken interesse te hebben voor het overzetten van Video- of filmmateriaal op Video CD. We ontvingen de afgelopen weken dan ook een hoop brieven voor de prijsvraag. Hierin werd steeds uitgelegd waarom nu juist dat stukje film op Video CD zou moeten worden gezet.

Allemaal gefeliciteerd!

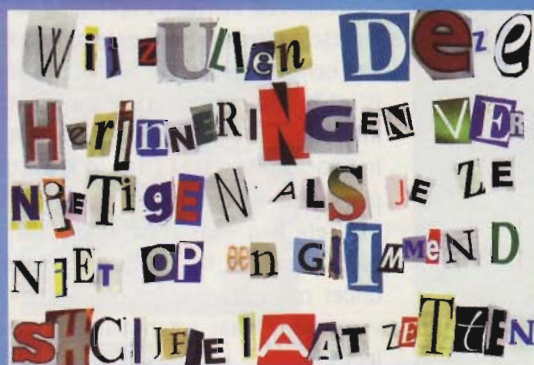
De keus was dus niet makkelijk. Er waren unieke filmopnames bij, leuke vakantiebeelden, belangrijke gebeurtenissen en situaties waarvan we een brok in onze keel kregen. We konden uiteindelijk maar 5 mensen blij maken en het zijn de volgende mensen geworden.

De winnaars

Arie van Nierop uit Rotterdam wint de hoofdprijs van 3 kwartier gratis overzetting. De vier andere prijzen van 1 kwartier gratis omzetting gaan naar: Paul Schrand uit Papendrecht, Martie Konradt uit Lelystad, K. Priem uit Steenberg en Tom en Frank Dehouck uit Vosselaar in België.

De prijs

Jullie hebben van ons intussen een brief gekregen waarin staat hoe jullie je prijs kunnen 'incasseren'. Veel plezier met jullie beelden op Video CD en Henk Otto van Video Centrum Nederland nogmaals bedankt voor de medewerking.

Brieven

Speloplossingen

Beste...beantwoorder(ster) van brieven. Ik ben Hans de Wit (67 jaar), één van de eerste abonnees die nu een afwach- tende houding aanneemt ten opzichte van uw CD-i, sorry interactief blad. Ik ben nog altijd van mening dat ik geen waarschu- wing voor oplossingen van spellen behoef te hebben. De logica van sommige spellen ontgaat mij geheel en om uren te zoeken (zonde van de tijd) vind ik geen genot. Dus koop ik de spellen pas als ik de oplossin- gen heb. Zo ook Secret Mission. Waarom zijn jullie ineens gestopt met de oplossing? Waar blijft het laatste deel? Voor mij lijkt Labyrinth of Crete een uitermate geschikt spel. Komt het nog uit of zijn ze ermee gestopt? Ik heb nog veel aan u te vragen, maar dat komt een volgende keer. Tot schrijfs.

H. de Wit, Voorburg

Ikzelf ben ook niet zo'n spelletjes-held en zonder oplossing bij de hand zal je mij ook niet een spel zien spelen. Sommige mensen vinden het echter heerlijk om dagenlang te piekeren en rond te dolen en uiteindelijk zelf achter de oplossing te komen. Daarom waarschuwen we altijd even als we een 'walkthrough' van een spel geven. De Secret Mission Spionnengids is intussen helemaal afgerond (laatste deel in CD-interactief 5) en deze maand hebben we de weg naar het paradijs van Lost Eden in kaart gebracht en hel- pen we de vastzitters op weg in Myst. Of Labyrinth of Crete nog gaat verschijnen? Wij hebben er een hard hoofd in. Na de (heel) vroege versie die wij onder ogen kregen, hebben we er niets meer van vernomen. Maar we houden u op de hoogte. Tot lees's.

Welke winkels?

Allereerst mijn complimenten over de uitvoering van jullie magazine. Met veel plezier lees ik steeds de onderwerpen. Ik heb echter een paar vragen. Gezien het steeds verder teruglopen van het totale CD-i-gebeuren, is het voor mij, en waarschijnlijk voor

velen, een probleem aan het worden om een winkel te vinden waar je een ruime sortering aan CD-i-games kunt kopen. Dat wil zeggen meer dan onge- veer 6 stuks. Het zou handig zijn als er een lijst of iets dergelijks is waar de meer gesorteerde winkels in staan, want na het wegvallen van de Superclub is slechts Free Record Shop schaars voorzien. Groeten

Peter van Oosten, Yerseke

Dank voor je compliment. We kunnen ons voorstel- len dat het in veel winkels een puzzel op zich is om CD-i's te vinden. Een en ander is een duidelijk gevolg van de beslissing van Philips om CD-i's en Video CD's via direct mailing 'per post' te gaan verkopen. Er zijn nog wel sporadisch winkels waar CD-i-titels te koop zijn. Zo heeft de CD-i speciaalzaak Smart Disc in Scheveningen een zeer uitgebreid pakket CD-i's en Video CD's in huis. Het grootste deel van het beschikbare assortiment wordt sinds vorige maand echter aangeboden via de CD-i Gold Club in samen- werking met de Multi Media Club. Een lijst met win- kels die nog wel volop CD-i's in huis hebben wordt dus moeilijk, maar het is een heel goed idee. Daarom gaan wij hard op zoek naar winkels die nog CD-i's hebben en willen we de lezers bij dezen oproepen om adressen van winkels die CD-i en Video CD verkopen naar ons op te sturen. Dan gaan wij aan de slag met de lijst. Opsturen dus, lezers!

Software-probleem

Met veel plezier lees ik jullie blad. Vooral onder- werpen als muziek, film en nu DVD hebben mijn interesse, maar ik maak me ook een beetje zorgen. Met de komst van de DVD-speler ben ik bang dat de CD-i-speler plus alle software daarvoor minder in trek zal zijn of in het ergste geval helemaal zal verdwijnen, met als gevolg dat er niets meer van te krij- gen is. Stel dat DVD aan zal slaan, diegenen die nu sinds 1 of 2 jaar een CD-i-speler hebben zitten dan wel met een probleem. Wat moeten deze personen

Tous les pays étrangers n'acceptent pas la correspondance
 (Se renseigner à la poste.)
CARTE POSTALE
 Adresse

doen? Nieuwe producten komen dan alleen nog maar uit op DVD, want als de filmaatschappijen meewerken (en daar ziet het dik naar uit) zal DVD een zeer goede kans maken. Ik loop misschien wat op de zaken vooruit, maar het is wel een probleem waar men bij stil moet staan. CD-i is een product van Philips. Zou het geen goed idee zijn tegen de tijd dat Philips met DVD-spelers op de markt komt, dat ze een inruilactie houden? Hopelijk heb ik via dit mailtje uw aandacht op dit probleem gevestigd. Met vriendelijke groet

P.J.W. Dokter, Brunssum

Je hebt inderdaad een netelig probleem bij de horens gevat. Zoals het er nu uitziet heeft DVD een zeer goede kans van slagen en dat er weinig nieuwe CD-i-titels verschijnen is de laatste maanden al duidelijk geworden. Voordat DVD helemaal ingeburgerd is zijn we echter wel weer een tijdje verder en de iets oudere CD-i-software zal de komende periode nog wel worden aangeboden. Veel titels zelfs met korting. Hiermee is een aardige CD-i-kast vol te krijgen, maar qua nieuwe titels houdt het inderdaad niet over. Helaas. Boudewijn Büch haalde het vorige maand al aan: het is kennelijk niet te voorkomen dat je op een gegeven moment met een zolder vol oude en klassieke apparaten komt te zitten. Die inruilactie vinden wij persoonlijk een heel goed idee. Of Philips tegen de tijd dat DVD de markt gaat veroveren een initiatief in deze richting ontplooit, weten we natuurlijk niet. We zullen moeten afwachten hoe alles zich gaat ontwikkelen en laten we hopen dat het mee zal vallen met de problemen.

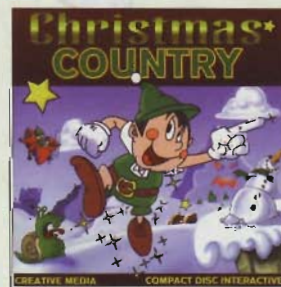
Schijfjes in de Balie

Beste redactie. Naast een compliment voor jullie blad en een oprecht applaus voor jullie vormgevingsafdeling, wil ik even een groot pluspunt aanroeren. Namelijk jullie rubriek Balie. Ik ben zeer verkikkert op mijn CD-i-speler en heb dan ook aardig wat schijfjes in huis. Door alle berichten is duidelijk dat DVD de komende jaren de hooftoon gaat voeren

en dat vind ik prima. De vooruitgang kunnen we immers niet tegenhouden. Ik ben echter niet van plan mijn CD-i-speler op zolder stof te laten happen en blijf naarstig op zoek naar nieuwe schijfjes. Dat is niet makkelijk en dat jullie mij daarbij met de Balie een handje helpen vind ik een prima service. Als sportfreak was ik vooral te spreken over de discs 100 jaar Olympische Spelen en EK voetbal Historie. Ik hoop dat jullie in de toekomst veel mooie CD-i's blijven aanbieden. Met vriendelijke groet.

G. van Zwan, Den Bosch

We zijn blij dat je tevreden bent met ons blad en in het bijzonder de Balie. Daar doen we het immers voor. We zullen zeker blijven proberen zoveel mogelijk CD-i's en Video CD's aan te bieden. Deze maand hebben we weer drie nieuwe discs voor onze lezers in de aanbieding en niet de minste. Je weet waar je moet wezen, dus snel naar de Balie!

[balie]

In de rubriek Balie hebben wij de lezers-service ondergebracht. Ook ben je hier aan het goede adres voor speciale aanbiedingen. Sommige aanbiedingen zijn eenmalig, andere zijn slechts in een beperkte oplage leverbaar. Dus wees er snel bij!

Een abonnement

CD-interactief verschijnt 11 keer per jaar. Een jaarabonnement kost f 69,95/Bfr. 1.399 en voor 2 jaar betaal je f 124,-/Bfr. 2.480. Een jaarabonnement kan elk gewenst moment ingaan en wordt automatisch verlengd, tenzij je het abonnement uiterlijk twee maanden voor vervaldatum opzegt. CD-interactief staat elke maand boordevol tips & trucs, games, films, muziek, special interest en nieuwtjes. Wil je op de hoogte blijven van CD-i, Video CD, Internet, CD-ROM en DVD, word dan nu abonnee.

Deze aanbieding geldt tot 1 september 1997

Nabestellen

De naam CD-interactief is dan vers van de pers, we bestaan als CD-i Magazine al ruim tweeënehalf jaar. Heb je in de tussentijd een nummer gemist of wil je je verzameling CD-i Magazines compleet maken, dan kun je oude nummers nabestellen. Op dit moment zijn bijna alle oude CD-i Magazines nog voorradig. De prijs is f 8,95/Bfr. 179 per stuk. De porto- en verzendkosten zijn f 5,-/ Bfr. 120 per exemplaar. Voor drie of meer exemplaren zijn de kosten f 12,50/Bfr. 300 per zending. Gebruik de bon in dit blad of stuur een briefje met volledig ingevulde girobetaalkaart of eurocheque naar:

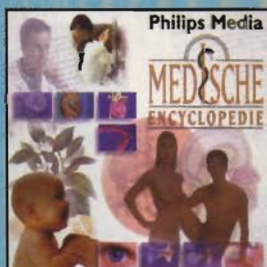
Haarlems Uitgeef Bedrijf
Nabestellingen CD-interactief
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem
Telefoon: 023-5364401

Natuurlijk kan dit ook via Internet:
<http://www.hub.nl/kiosk/nabestel/nabcdi.html>

Welkomstgeschenk

Voor nieuwe abonnees hebben we weer een feestelijke actie. Wie zich vóór 1 september 1997 voor 1 jaar aanmeldt als abonnee van CD-interactief, kan als welkomstgeschenk kiezen uit 3 verschillende titels. Het spannende actie-spel Mad Dog McCree I (winkelwaarde f 129,95/Bfr. 2.699), het klassieke platformspel The Apprentice (winkelwaarde f 99,95/Bfr. 1.799) of de horoscoop CD-i Het Staat in de Sterren (winkelwaarde f 99,95/Bfr. 1.799). Bij een abonnement voor 2 jaar krijg je het unieke interactieve naslagwerk De Medische Encyclopedie kado (winkelwaarde f 199,95/Bfr. 3.999). Beslis nu! Gebruik de bon in dit blad of stuur een kaartje naar:

Haarlems Uitgeef Bedrijf
Abonnementenregistratie CD-interactief
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem
Telefoon: 023-5364401

Redactie

De redactie van CD-interactief is benieuwd wat onze lezers vinden van het blad. Als je vragen of opmerkingen hebt, kun je contact opnemen met de redactie. Doe dit liefst schriftelijk:

Haarlems Uitgeef Bedrijf
Redactie CD-interactief
Postbus 3389
2001 DJ Haarlem
Email: cdi@hub.nl

Nieuwe Aanbiedingen

Als er één ding uit onze enquête overduidelijk is geworden, dan is het dat jullie razend enthousiast zijn over de schijfjes die we in de Balie aanbieden. Dus blijven wij op pad om nieuwe discs te 'scoren'. Deze maand hebben we voor jullie weer 3 nieuwe CD-i's en Video CD's in de aanbieding. Vul de bon in dit blad in en je hebt de schijfjes zo snel mogelijk in huis.

f 29,95 / Bfr. 599

7 prentenboekverhalen

Raad eens hoeveel ik van je hou

Deze prachtige Video CD bevat 7 van de mooiste internationale prentenboekverhalen, die niet alleen kinderen maar ook volwassenen zeer zullen aanspreken. De verhalen worden Nederlands gesproken en begeleid door schitterende tekeningen. Met onder andere Raad een hoeveel ik van je hou, Waar blijft die bus, Van mug tot olifant, Zebra heeft de hik en Plons! Raad eens hoeveel ik van je hou is nu exclusief te bestellen via CD-interactief voor f 29,95/Bfr. 599 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

Tetsuo Gaiden

Met dit CD-i-spel heb je een verslavend klassiek Arcadespel in een fonkelnieuw jasje in huis. Je moet je 80 levels schietend een weg door de ruimte banen. Onderweg kom je natuurlijk talloze vijanden tegen, maar ook bonussen, extra kracht, onkwetsbaarheid, extra munitie en nog veel meer. Met steeds veranderende Full Motion Video achtergronden blijkt Tetsuo Gaiden (besproken in CD-interactief 1, 1997) de tand des tijds moeiteloos te kunnen doorstaan. Tetsuo Gaiden is nu te bestellen via CD-interactief voor f 24,95/Bfr. 499 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

Piew, piew, piew, piew, piew,
ratatata, ratatatata, piew!!!

f 24,95 / Bfr. 499

Christmas* COUNTRY

f 24,95 / Bfr. 499

Christmas Country

Dit pittige platformspel is al bij vele spelfanaten goed geweest voor een flink aantal slapeloze winternachten. Christmas Country (besproken in CD-interactief 11, 1996) bestaat uit 16 uitgestrekte levels vol vijanden, bonussen en moeilijke opdrachten. Vind je weg door het winterse spel, help de kerstman en ontdek de vele verborgen levels en geheime plaatsen. Christmas Country is nu te bestellen via CD-interactief voor f 24,95/Bfr. 499 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

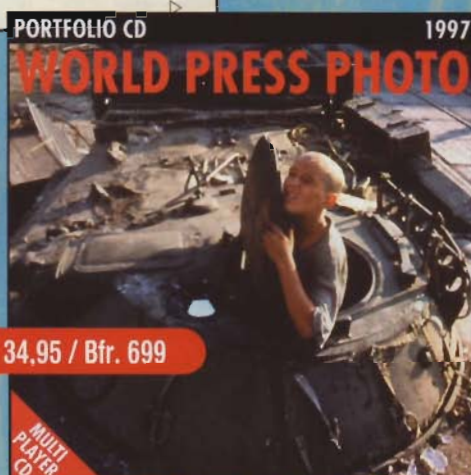
Verslavende
zomerverkoeling!

balie

De 500 beste foto's van 1996

World Press Photo 1997

Deze Portfolio CD laat een groot aantal winnende foto's zien van 's werelds belangrijkste internationale persfotowedstrijd. Er is informatie over de fotografen op te vragen en de doelstellingen en activiteiten van de World Press Photo Foundation komen uitgebreid aan bod. Centraal staan natuurlijk de indrukwekkende foto's zelf. De belangrijkste gebeurtenissen van 1996 worden haarscherp in beeld gebracht: de situatie in Angola en andere oorlogshaarden, de besprekingen tussen Arafat en Netanyahu, vernietigende natuurrampen, maar ook emotionele sportfoto's, prachtige landschappen en kunstplaten. De World Press Photo Portfolio CD 1997 laat je het wereldnieuws van 1996 zien door de ogen van 's werelds beste persfotografen. Een document dat je niet mag missen. Deze Portfolio CD kun je nu via CD-interactief bestellen voor f 34,95/Bfr. 699 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

f 34,95 / Bfr. 699

Winnaar van de Glazen Beer in Berlijn

De Tasjesdief

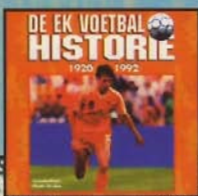
Op deze Video CD maken we kennis met het jonge acteertalent Olivier Tuinier als de 12-jarige Alex die veel optrekt met zijn oma. Als deze in huis wordt overvallen, vraagt ze Alex niets te vertellen omdat ze bang is om in het bejaardentehuis te belanden. Alex' leven verandert in een hel als blijkt dat de overvallers hem kennen en hem bedreigen, chanteren en dwingen voor hun te stelen. Langzaam raakt hij verstrikt in een web van chantage en getreiter, tot hij het niet langer pikt en besluit terug te vechten. De Tasjesdief is een indrukwekkende film over geheimen, pesterijen, trots en het overwinnen van angsten, die ook veel ouderen zal aanspreken. De film van Maria Peters, naar een boek van Mieke van Hooft, won prijzen op kinderfilmfestivals in Duitsland, Canada, India, Japan en Egypte. De Video CD is nu via CD-interactief te bestellen voor f 34,95/Bfr. 699 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

De mooiste sportmomenten in beeld!

100 jaar Olympische Spelen

Deze Video CD bevat ruim drie uur beeldmateriaal van de historie, de heroïek en de tragedie van een eeuw Olympische Spelen. Voorzien van Nederlands commentaar kun je met 100 jaar Olympische Spelen genieten van de legendarische Olympische helden. Van Fanny Blankers Koen tot Jesse Owens en van Anton Geesink tot Abebe Bikila. Naast de sporthoogtepunten komen ook andere aspecten aan bod, zoals de omstreden Spelen in het Berlijn van 1936, de boycot van de Spelen van 1984 in Los Angeles en de schokkende gijzelingsactie tijdens de editie van 1972. Dit unieke sportdocument op Video CD (besproken in CD-interactief nummer 3 van 1997) is nu via CD-interactief te bestellen. Prijs f 29,95/Bfr. 599 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

f 19,95 / Bfr. 399

De EK Voetbal Historie

In een uur voert deze Video CD je door de geschiedenis van het Europees Kampioenschap voetbal, van de start in 1920 tot 1992. De beste teams, de grootste spelers en de mooiste doelpunten komen uitgebreid in beeld. Met als onbetwist hoogtepunt natuurlijk de Europese titel voor Nederland in 1988. Wie wil zich niet keer op keer verbazen over die fantastische goal van Marco van Basten in de finale tegen Rusland? Of anders zijn sliding-goal in die beladen halve finale tegen Duitsland. Het commentaar bij De EK Voetbal Historie is van Frank Snoeks. De Video CD is nu via CD-interactief te bestellen voor f 19,95/ Bfr. 399 (exclusief f 5,-/Bfr. 120 porto- en verzendkosten).

NOB-The Art of Performing

Fish TV

f 24,95 / Bfr. 499

f 14,95 / Bfr. 299

De Amsterdamse effectenbeurs interactief

f 49,95 / Bfr. 999

Ik wil CD-i-tester worden omdat...

...ik ook in deze richting ga studeren

...ik een CD-i-speler met serienummer AH 019442312541 heb...

...ik van mijn ouders niet alle spellen mag kopen, en ik ze wel heel graag wil spelen...

...het me gewoon heel erg leuk lijkt!...

...ik er altijd het beste uit wil halen, en ze allemaal zo snel mogelijk wil uitspelen...

...mijn man het niet kan uitstaan als iets niet lukt, en hij het dan blijft proberen totdat het wel lukt...

...ik ook wel de perfectionist wordt genoemd...

...mijn vrouw ook graag spelletjes speelt, en twee meer dan één zien...

...mijn broer en ik samen de spellen dubbel zo hard kunnen testen...

...dit mijn honger helpt stillen naar nieuwe titels...

...ik later bij de televisie wil gaan werken...

...mijn spelletjesfobie begon op de Commodore 64...

...ik weliswaar in juni en december proefwerken heb, maar ik zal proberen zoveel mogelijk spellen te spelen...

...ik op ieder verborgen hoekje of kantje van het scherm moet zijn geweest...

...ik altijd al softwaretester heb willen worden...

...ik ondanks de stortvloed van CD-ROM's een CD-i-fan blijf...

...ik spelvaardigheid heb. Wel heb ik een volledige baan en kan niet meer dan 20 uur per week aan het uittesten besteden...

...ik een prof op het gebied van spelletjes ben...

...ik niet snap hoe mensen maandenlang met een spelletje bezig kunnen zijn als ik ze allemaal binnen twee weken uitspeel...

...jullie testers in alle soorten en maten zoeken, en ik een soort uit België ben...

Deze zinnen uit jullie brieven zijn dermate uit hun verband getrokken dat ze de oorspronkelijke bedoeling niet meer benaderen. Wel maken ze duidelijk dat jullie er zin in hebben. De brieven zijn vanzelfsprekend in hun geheel doorgestuurd naar Creative Media.

Video CD & CD-ROM in één

Onlangs dwarrelde er een schijfje op onze burelen. Op zich niets bijzonders; dat gebeurt elke dag en daar kijken wij niet van op. Met deze was echter iets bijzonders aan de hand. Dit demo-schijfje is zowel een Video CD (gewoon afspelbaar is op je CD-speler) als een heuse CD-ROM met MPEG-software (die je dus op je PC kan afspelen). Sony schijnt de motor achter deze hybride disc te zijn. Dit systeem wordt al veel gebruikt in Azië waar Video CD veel gebruikt wordt, onder andere als karaoke-speler en waar ze, zoals overal op deze wereld ook computers hebben. Voor de computeraars onder ons: omdat de schijf als CD-ROM auto-run is onder Windows95, heb je geen last van ingewikkelde installatie-toestanden die het afspelen van 'normale' Video CD tot een ware beproeving maken. Misschien dat er meer schijfjes verschijnen nu dit systeem mogelijk is. We zullen zien.

Informatie: ICDI S.A., Gosselies, België. Tel.: +32 71 257550.

Bean geëerd

Op het onlangs in de Amsterdam RAI gehouden internationale filmvak-evenement Cinema Expo werd Rowan Atkinson met een Award of Excellence geëerd voor zijn inspanningen op het gebied van de comedy. Een aardige opsteker, een week voordat zijn eerste film *The Ultimate Disaster Movie* in Nederland in première gaat. Ook in de prijzen vielen regisseur Luc Besson (onder andere van *The Fifth Element*), Jim Gianopulos (directeur 20th Century Fox Home Entertainment) en filmproducent Saul Zaentz die verantwoordelijk was voor de meervoudige Oscar-winnaar *The English Patient*.

Bowie live

Eens in de zoveel tijd kom je in een situatie terecht waarbij je een bevoorrecht mens weet. Afgelopen maand had ik dat gevoel toen ik rock-pionier David Bowie mocht aanschouwen in het Utrechtse Vredenburg. Met zijn nieuwe plaat *Earthling* in mijn achterhoofd, dacht ik aardig te zijn voorbereid op zijn nieuwste hobby: Jungle. De glimlach om de mond van de meester toen hij een experimentele set aankondigde had me moeten waarschuwen. Samen met de duizend andere uitverkorenen werd ik vervolgens namelijk volledig omver geblazen door een snoeiharde, experimentele bass&drum-sessie die Bowie als zijn eigen voorprogramma in petto had. De eerste drie kwartier Houseparty van mijn leven was een feit. Na twintig minuten op adem komen (het publiek dan) kwam Bowie terug met een akoestische gitaar en het wonderschone oudje *Quicksand*. Vervolgens werden klassiekers als *The Jean Genie*, *Fame* en *Under Pressure* afgewisseld met nummers van zijn nieuwste CD als *Little Wonder*, *Looking For Satellites*, *Dead Man Walking* en het volop meegebrulde *I'm Afraid of Americans*. Als er één ding duidelijk werd is het dat het nieuwe werk van Bowie, hoe anders ook, dezelfde kracht heeft als zijn oude nummers. In dit nummer van CD-interactief nemen we de 'oudjes' van Bowie nog eens onder de loep. Voor zijn nieuwste borrelingen moet je naar de CD-winkel, of natuurlijk een kijkje nemen op <http://www.davidbowie.com/2.0/>.

BIOSCOOP

TOP

29 mei t/m 4 juni 1997

deze week	vorige week	
1	1	Liar Liar
2	-	The Fifth Element
3	2	All Stars
4	3	The English Patient
5	4	Dante's Peak
6	5	The Saint
7	7	Beavis And Butthead
8	6	Donnie Brasco
9	-	Lost Highway
10	8	One Fine Day

Bron N.F.C.

Elke dag verzinnen de knappe koppen op electronicagebied weer nieuwe futuristische speeltjes. In Gimmicks kiezen we de mooiste hoogstandjes eruit want hoe handig, overbodig, 21e eeuwse of uitzonderlijk ze ook zijn, het blijft leuk speelgoed!

BeoCenter AV5

Z'n 'kleine' broertje - de BeoVision Avant - stond al eerder in CD-interactief, maar deze BeoVision AV5 is helemaal een superdeluxe jongen. Aan de televisie zelf viel bijna niets meer te verbeteren, dus hebben de knappe koppen van Bang & Olufsen er maar een complete audiovisueel systeem van gemaakt. Linksboven vinden we een CD-speler die naast Audio CD's ook Video CD's en Photo CD's kan afspelen. Natuurlijk moest hier ook een ingebouwde FM-tuner bij, plus aan de achterkant een subwoofer met eigen versterker. Als klap op de vuurpijl zorgt een druk op de vuurpijl ervoor dat - kwijl - aan de zijkanten twee gemotoriseerde luidsprekerboxen naar buiten schuiven. Dit is echt het summum van televisie kijken en luisteren! De BeoCenter AV5 kost f 13.995,-

LCD schermen

Ben je het zat om je halve bureau in beslag te laten nemen door die enorme monitor? Dan is dit 12.1" kleuren TFT LCD-scherm van Digit Partners Nederland BV een prachtige én gezonde oplossing. LCD-schermen kennen immers geen straling, zijn veel rustiger voor het oog en verbruiken minder stroom. Het belangrijkste is echter dat dit schermje met een resolutie van 800x600 pixels en ingebouwd Elo TouchSystems touchscreen heeft weinig plaats inneemt. Dit scherm is leverbaar in een zwarte en computerbeige uitvoering. Of er ook nog nadelen aan kleven? Tja, je moet met f 3.795,- wel een aardig gevulde portemonnee meenemen.

Flatscreen TV

Als alles goed is kunnen we binnenkort kenrismaken met deze 'televisie voor de toekomst' van Philips Sound & Vision. Dit Flat Plasma Display panel is nog geen 10 centimeter diep en heeft door het gebruik van 'flat panel technology' een scherm met een doorsnee van maar liefst 107 centimeter. De set zal naar alle waarschijnlijkheid worden geleverd met een geïntegreerd HiFi Surround Sound systeem, waarvan de speakers zijn weggewerkt in het frame rondom het scherm. Er gaat maar één paar kabels naar het scherm. De rest is van het spul is samengebracht in de aparte TV-receiver. Je houdt niet zo van TV kijken? Dan hang je 'm simpelweg aan de muur en gebruik je 'm toch gewoon als schilderij!

Surround Sound hoofdtelefoon

Lijkt een speelfilm in Dolby Surround Sound je helemaal te gek, maar ligt zo'n superdeluxe geluidsset enigszins buiten je budget? Of heb je op je zolderkamer simpelweg geen plaats voor vijf luidsprekers? Dan hebben we nu misschien een oplossing met de Lucas van Sennheiser. Via dit apparaatje worden de Surround Sound-signalen namelijk virtueel gesimuleerd in je hoofdtelefoon! Je kunt gaan zitten waar je wil, de volumeknop zo vol zetten dat je trommelvliezen meetrillen en niemand heeft er last van dat jij middenin een Star Trek ruimtegevecht zit. Dit klonk ons zo spectaculair in de oren dat we de Lucas maar eens uitgebreid hebben getest. Je leest er meer over in dit nummer!

Nokia Mediamaster

Voor zover wij weten is deze Nokia Mediamaster 9500S zeker in Europa vooralsnog toekomstmuziek. Maar het is wel mooie muziek! Met de Mediamaster kun je je TV namelijk aansluiten op je computer, je CD-ROM drive en Internet. Duidelijk is dat er door alle grote jongens van alle grote bedrijven achter de schermen gewerkt wordt aan geïntegreerde audio-, PC-, Internet-, DVD- en weet-ik-wat-voor-systemen. Wat het allemaal gaat worden, wanneer het gaat gebeuren en hoe het allemaal gaat lopen blijft nog een grote verrassing, maar wij houden jullie natuurlijk op de hoogte!

Sennheiser Lucas

Om thuis optimaal te kunnen genieten van een film heb je meer nodig dan alleen een televisie. Geluid speelt naast beeld namelijk ook een belangrijke rol. Wie herinnert zich niet de sensatie van de dinosaurussen die wel akelig echt leken in Jurassic Parc? Het was zeker niet alleen het beeld dat dit gevoel opriep. Dolby Surround ProLogic zorgde ervoor dat je als het ware in het avontuur meegesleept werd. Tot voor kort had je een flinke ruimte nodig om hiervan te kunnen genieten omdat dit systeem maar liefst vijf luidsprekers vraagt. Vooral je huisgenoten die al die kabels niet zo'n fraai gezicht vinden en ook je burens zullen blij zijn met de Sennheiser Lucas: Dolby Surround ProLogic via je hoofdtelefoon!

MARK FRIEDERICHS

Dolby Surround in je hoofd

De Sennheiser Lucas is een klein maar oerdegelijk apparaatje dat je aansluit op een stereogeluidsbron. Vervolgens plug je een of twee hoofdtelefoons in, waarna je kunt gaan genieten van een virtuele wereld van geluid. In mijn geval was de geluidsbron een CD-i-speler, maar het kan net zo goed een videorecorder, een laserdisc of zelfs een televisie zijn met een aparte audiuitgang. Belangrijk is uiteraard dat de film Dolby Surround ProLogic gecodeerd is, wat gelukkig bij heel veel films tegenwoordig het geval is. Maar wat maakt Dolby Surround nu eigenlijk zo bijzonder?

Een beetje techniek

Bij de Dolby Surround ProLogic-techniek worden vier geluidskanalen via vijf luidsprekers weergegeven. Links en rechts voor je staan twee luidsprekers, aangevuld met een derde die onder of boven het televisiescherm geplaatst wordt. Deze middelste luidspreker geeft het geluid exact uit de richting van het scherm weer. Om het gewenste ruimtelijke effect te krijgen, is het nodig dat ook achter je twee luidsprekers opgesteld worden. Deze beide luidsprekers ontvangen bij Dolby Surround ProLogic hetzelfde monosignaal, wat voldoende is om het ruimtelijk effect te bewerkstelligen. Het signaal wordt achter enigszins vertraagd weergegeven (ca. 20 milliseconden) om het ruimtelijk effect nog meer te benadrukken.

Een virtuele kamer

Het zal duidelijk zijn dat een conventioneel Dolby Surround ProLogic-systeem nogal wat ruimte inneemt. De kamer zal als het ware omgetoverd moeten worden tot een thuisbioscoop, wat ingrijpende gevolgen voor zowel de portemonnee als de binnenhuisarchitectuur zal hebben. Sennheiser bedacht dat het mogelijk moest zijn om deze thuisbioscoop 'virtueel' te maken, althans wat het geluidaspect betreft. De Toltec-processor in de Lucas zorgt ervoor dat de looptijd- en geluidssterkteverschillen zoals ze in de ideale vijf-luidsprekersituatie bestaan exact tot-

standgebracht worden. Hierdoor wordt het geluid daadwerkelijk ruimtelijk ervaren. Op deze manier kan dus in elke ruimte een thuisbioscoop gecreëerd worden zonder grote verbouwingen.

Instellingen

Nu is het zo dat niet iedereen dezelfde oren heeft, letterlijk en figuurlijk. De stand van de oren is van grote invloed op de persoonlijke waarneming. Sennheiser heeft zo'n zeshonderd metingen uitgevoerd en uiteindelijk vijftien verschillende instellingen gekozen. Hiermee moet het voor iedereen mogelijk zijn om het juiste oortype te kiezen. Naast deze instelling kunnen ook nog andere instellingen gekozen worden, waarvan *Seat* en *Ambience* de meest opvallende zijn. Met *Seat* kun je de zitpositie in de ruimte veranderen. Je zult weleens in de bioscoop gemerkt hebben dat het verschil uitmaakt of je op de eerste of laatste rij zit. Met *Ambience* kun je de grootte van de virtuele ruimte aanpassen. Dit zul je voornamelijk merken aan de hoeveelheid galm die je waarneemt. Ook kun je nog kiezen tussen *Theater*, *Hall* en *Club*, waarbij de twee laatste keuzen bedoeld zijn om naar respectievelijk klassieke en pop- of rockmuziek te luisteren. Als je alles naar smaak hebt ingesteld, kun je je instellingen opslaan in een van de twee geheugenplaatsen. Je kunt twee hoofdtelefoons tegelijkertijd aansluiten, zodat je met twee personen kunt genieten. Helaas kun je dan alleen het volume afzonderlijk regelen. De rest van de instellingen geldt voor allebei de personen. Je moet dan ook niet vreemd opkijken als er binnenkort contactadvertenties verschijnen met teksten als 'gezocht, partner met oortype 12'.

Wat is mijn oortype?

De theorie is natuurlijk prachtig, maar het moet natuurlijk ook allemaal werken. De Lucas wordt geleverd met een kabel van ongeveer zes meter die je aansluit op de audiouitgang van de geluidsbron. De netvoeding wordt – heel erg slim – ook op deze kabel aangesloten. In principe kun je elke hoofdtelefoon aansluiten, hoewel de kwaliteit ervan wel bepalend is

Productinformatie

Sennheiser Lucas

f 599,-

HD 580 Precision

f 469,-

Importeur: Sennheiser

036 – 535 84 44

voor je ervaringen met de Lucas. Gedurende de test had ik ook de beschikking over de Sennheiser HD-580 Precision, een fantastische hoofdtelefoon die ook na een paar uur luisteren nog even comfortabel aanvoelt. Qua kwaliteit en prijs is deze hoofdtelefoon prima vergelijkbaar met mijn eigen AKG K-500. Tijdens uitgebreide luistertesten werd weer eens duidelijk dat de klank bij de ene hoofdtelefoon niet beter of slechter was dan bij de andere, maar gewoon anders.

Toen eenmaal alles geïnstalleerd was en ik ook het biertje binnen handbereik had, ging ik op zoek naar mijn eigen oortype. De *Test*-knop op de Lucas geeft een signaal uit een van de vijf virtuele luidsprekers. Een volgende druk op de knop geeft een signaal uit de volgende luidspreker, enzovoort. Op deze manier kun je vrij snel achterhalen welke instelling voor jouw oren het meest geschikt is.

Road House

Toen ik mijn oortype eenmaal ingesteld had, kon ik op een andere manier van de film *Road House* gaan genieten dan ik tot dan toe gewend was. Al snel werden de verschillen duidelijk tussen een film kijken (zonder de Lucas) en een film ervaren (met de Lucas). Zonder de Lucas, maar met hoofdtelefoon, is het net alsof er een denkbeeldige lijn van je ene naar je andere oor getrokken is waarop zich elk geluid afspeelt. De geluiden vinden echt plaats in je hoofd, terwijl je een paar meter verderop ziet wat er gebeurt. Dit afstandelijke gevoel raak je meteen kwijt na inschakeling van de Lucas. Het geluid wordt meteen veel intenser. Het belangrijkste is echter wel dat de denkbeeldige lijn door je hoofd waar ik het over had, plaatsmaakt voor een cirkel rondom je hoofd. Ook is het idee verdwenen dat je een paar meter verderop ziet wat je in je hoofd hoort.

Conclusie

De Sennheiser Lucas maakt absoluut waar wat de folder belooft, althans wat films betreft. Het luisteren naar niet-gecodeerde muziek met de Lucas ingeschakeld, zorgt voor een bepaalde kunstmatigheid die na een tijdje vermoeiend gaat werken. Wil je films echter ervaren in plaats van bekijken en heb je om welke reden dan ook niet de mogelijkheid een thuisbioscoop in te richten, dan biedt de Lucas een geweldig mooi alternatief.

DVD

The Matrix (MGM Home Entertainment) is a sci-fi action film directed by the Wachowskis. It stars Keanu Reeves, Laurence Fishburne, Laurence Fishburne, Hugo Weaving, and Laurence Fishburne. The film is a sequel to the 1999 film 'The Matrix'.

The Matrix Reloaded (MGM Home Entertainment) is a sci-fi action film directed by the Wachowskis. It is the second film in the Matrix franchise, following the 1999 film 'The Matrix'.

The Matrix: The Complete Second Edition (MGM Home Entertainment) is a DVD box set containing the first two films in the Matrix franchise: 'The Matrix' and 'The Matrix Reloaded'.

Batman Returns (MGM Home Entertainment) is a 1992 superhero film directed by Tim Burton. It stars Michael Keaton as Batman and Danny Keener as the Penguin.

Batman Forever (MGM Home Entertainment) is a 1997 superhero film directed by James Foley. It stars Val Kilmer as Batman and Geena Davis as the Catwoman.

Batman & Robin (MGM Home Entertainment) is a 1997 superhero film directed by Joel Schumacher. It stars George Clooney as Batman and Alicia Silverstone as Poison Ivy.

The Godfather Part II (MGM Home Entertainment) is a 1974 crime film directed by Francis Ford Coppola. It is a sequel to the 1972 film 'The Godfather'.

The Godfather (MGM Home Entertainment) is a 1972 crime film directed by Francis Ford Coppola. It is the first film in the Godfather franchise.

The Godfather: The Complete Collection (MGM Home Entertainment) is a DVD box set containing all three films in the Godfather franchise: 'The Godfather', 'The Godfather Part II', and 'The Godfather Part III'.

The Godfather Part III (MGM Home Entertainment) is a 1978 crime film directed by Francis Ford Coppola. It is the third film in the Godfather franchise.

The Godfather: The Complete Collection (MGM Home Entertainment) is a DVD box set containing all three films in the Godfather franchise: 'The Godfather', 'The Godfather Part II', and 'The Godfather Part III'.

The Godfather: The Complete Collection (MGM Home Entertainment) is a DVD box set containing all three films in the Godfather franchise: 'The Godfather', 'The Godfather Part II', and 'The Godfather Part III'.

The Godfather: The Complete Collection (MGM Home Entertainment) is a DVD box set containing all three films in the Godfather franchise: 'The Godfather', 'The Godfather Part II', and 'The Godfather Part III'.

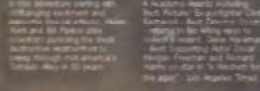
The Godfather: The Complete Collection (MGM Home Entertainment) is a DVD box set containing all three films in the Godfather franchise: 'The Godfather', 'The Godfather Part II', and 'The Godfather Part III'.

The Godfather: The Complete Collection (MGM Home Entertainment) is a DVD box set containing all three films in the Godfather franchise: 'The Godfather', 'The Godfather Part II', and 'The Godfather Part III'.

The Godfather: The Complete Collection (MGM Home Entertainment) is a DVD box set containing all three films in the Godfather franchise: 'The Godfather', 'The Godfather Part II', and 'The Godfather Part III'.

The Godfather: The Complete Collection (MGM Home Entertainment) is a DVD box set containing all three films in the Godfather franchise: 'The Godfather', 'The Godfather Part II', and 'The Godfather Part III'.

Stilte

Volgend nummer pakken wij groot uit met DVD Video; een aantal grote bedrijven zal begin september de spelers op de Nederlandse markt introduceren. Wij gaan dan eens goed uit de doeken doen wat dit voor consequenties heeft voor CD-i-bezitters. Nederland en België behoren tot de laatste landen waar dit apparaat in de winkels komt te liggen. In deze aflevering kijken wij hoe de introductie in Amerika is verlopen.

SYBRAND FRIETEMA DE VRIES

DVD update deel 9

voor de storm

De jarenlange perikelen rond DVD zijn wel 'de soap van het decennium' genoemd. De grote jongens achter de ontwikkeling van dit nieuwe medium zijn de afgelopen jaren rollebollend over straat gegaan. Niet zozeer om elkaar vliegen af te vangen maar om een zo groot mogelijk deel van de DVD-taart te krijgen. En die taart is groot, erg groot. De verwachting is dat binnen enkele jaren miljarden omgezet zullen gaan worden in de verkoop van DVD spelers en DVD software. Ook de verhuurmarkt zal op den duur 'omgaan' en DVD Video's ter verhuur aanbieden als opvolger van het 'VHS-je'.

Verhuur wordt meer en meer verkoop

Iedereen kent inmiddels de koopvideo (VHS) en de Video CD die de afgelopen jaren steeds meer een markt hebben gecreëerd. Op dit moment is de verkoopmarkt echter nog relatief klein vergeleken met de verhuur: er wordt nog steeds zo'n 10 maal zoveel omgezet met videoverhuur dan met koopvideo. Steeds meer consumenten zijn bezig een collectie op te bouwen en of dat nu het verzameld werk van Hitchcock, beroemde opera's, obscure cult-horror of alle Nederlandstalige muziekclips zijn; het idee van je eigen videotheekje vindt steeds meer ingang, zoals iedereen al een eigen discotheek met CD's heeft. Hetzelfde idee waar de in Nederland niet echt aangeslagen Laserdisc op dreef. Iedereen zal z'n eigen voorkeuren hebben. Met name de - relatief goedkope - kinderfilms zijn in opkomst. Kleine kinderen vinden een film de tiende keer vaak nog net zo leuk of spannend als de eerste keer en om nu elke keer de gang naar de videotheek te maken voor dezelfde film...

Twee aspecten

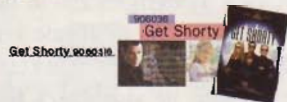
Er zijn twee aspecten die DVD Video geschikt maken voor verhuur en verkoop: de handige bediening en - zeer belangrijk - de hoge kwaliteit van beeld en geluid die ook nog eens niet achteruit gaat. Op dezelfde manier waarop Audio CD een groot succes boekte ten koste van LP's (handige bediening) en cassettebandjes (behoud van kwaliteit) zal, in mijn bescheiden mening, de komende jaren DVD Video de VHS-band langzaam gaan vervangen. Natuurlijk is het zo dat je niet kan opnemen met DVD Video (en dat zal de komende jaren onmogelijk blijven) zodat je voor de dagelijkse soap aangewezen blijft op de videorecorder, maar aan de andere kant neem ik ook weinig cassettebandjes meer op sinds ik overal (huiskamer/kantoor/auto) CD-spelers heb.

DVD update deel 9

The DVD experience
Take a look at DVD now! DVD enhances film & video in ways that must
be seen to be appreciated. The quality difference and the viewing options
between DVD and all previous formats makes seeing a movie in your
home more like a big screen theatrical experience than ever before! MGM
is now offering the following titles in DVD format. Click them for screen
shots from the DVD interface.

Best Deal \$24.99

Best Deal \$24.99

You can order DVD titles from your local retailer
or by calling 1-800-377-9500

PolyGram verhuurt in de V.S.

Als we kijken hoe de situatie in de V.S. nu is, zien we dat zowel verhuur als verkoop bij introductie een speerpunt zijn. In juni is Philips (op het Amerikaanse continent ook wel bekend onder de naam Magnavox) in samenwerking met PolyGram begonnen om in video-verhuur shops middels een kiosk DVD titels te verhuren. Daar kan je voor twee dagen een DVD Video-speler met enkele titels in een handige koffer huren. De prijs daarvoor is \$ 19,95 (nog geen veertig gulden). Titels waaruit men kan kiezen zijn: *Fargo*, *Dead Man Walking*, *Four Weddings and a Funeral*, *Lord of the Dance*, *The Original Three Tenors*, *Short Cinema Journal* en *The Usual Suspects*. Niet de slechtste films dus. De bedoeling is dat de - inmiddels zeer tevreden - klanten de Philips DVD 400AT player daarna meteen voor \$ 549 kopen.

Klinkt dit niet bekend? Ja, enkele jaren geleden werd op deze manier CD-i geïntroduceerd: in de videotheek kon je een CD-i-speler huren met enkele titels erbij.

Alles op DVD?

Zal alles meteen op DVD Video uitkomen? Kan ik wachten tot mijn favoriete films en muziekvideo's verschijnen?

Nee, niet alles zal meteen verschijnen op DVD Video en veel zal misschien nooit verschijnen. Conservatieve filmmaatschappijen en hun harde rekenmeesters zien niet overall winst in. Daarnaast zijn excentrieke regisseurs soms wat huiverig om hun prachtige producten buiten de bioscoop te laten zien. Als we kijken naar de titels die op dit moment in de V.S. worden aangeboden, zien we echter wel een verheugend brede selectie. Echt voor elk wat wils. De eerste lichter DVD Video-titels laat zien dat er, naast de recente kassakrakers, plaats is voor opgeknapt oude thrillers, de nieuwste cultfilms, tijdloze animatiefilms, oogstrelende natuurfilms (in alle betekenissen!) en oorstrelende muziekvideo's. Als deze trend zich voortzet in Europa, kunnen film liefhebbers hun hart ophalen en eindelijk thuis kunnen laten zien wat hen beweegt.

Internet

Warner (en MGM/UA en New Line) hebben in geselecteerde winkels in slechts 7 grote Amerikaanse steden hun software gelegd. Waarschijnlijk omdat er bij dit nieuwe medium toch het een en ander uitgelegd moet worden door goed ingelicht personeel. Hetzelfde gold in de begintijd van de Video CD en CD-i-titels. Dus, hoewel de eerste tekenen positief zijn, kan je niet zeggen dat je op elke straathoek DVD Video kan bekijken. Omdat wij niet dagelijks in de Verenigde Staten verkeren maar wel over een uitstekende Internet-verbinding beschikken, hebben wij eens gekeken wat voor titels er worden aangeboden. Er zijn al veel kleine en grote postorder-bedrijven die DVD-titels via Internet aanbieden.

Bijvoorbeeld biedt de Mega DVD shop (<http://grove.ufl.edu/~job/dvd/home.html>) de meeste titels nu al aan. Dat er nu een aantal postorderbedrijven DVD aanbieden komt waarschijnlijk omdat in grote delen

van de V.S. nog geen titels in de winkels liggen. Grotere electronica-ketens geven al veel informatie en meningen over DVD Video-spelers en ditto software. Dichter bij huis, in België, is er al een Internet-site (<http://users.skynet.be/sky74796/>) waar DVD Video-hardware (drie verschillende Pionier DVD spelers, waaronder twee die ook Laserdiscs kunnen afspelen), maar nog geen DVD Video-titels worden aangeboden.

Zooitje

Het is nog een beetje een zooitje, daar op Internet: verschillende versies, verschillende prijzen en vaak staan er tussen de DVD Video-titels ook Video CD's en Laserdiscs vrolijk aangeprezen. Deze verwarring zal nog wel even voortduren. Sterker nog, op sommige

punten (<http://piano.symgrp.com/dvd/>) wordt Video CD (eindelijk!) aangeprezen als de 'brug' tussen VHS en nog niet verkrijgbare DVD Video's. Pas op, en dit zal voor Video CD bezitters belangrijk zijn: niet op alle DVD Video-spelers kan je je Video CD'tjes afspelen. Met een groot overzicht zullen we de volgende nummers duidelijk maken wat je kan verwachten en wat niet.

Een willekeurige greep

Een willekeurige greep uit wat er nu in de V.S. wordt aangeboden op DVD Video buiten de bekende, recente bioscoopfilms: *Ring of Fire* (originele IMAX-film over vulkanen), *Playboy's 1997 Playmate of the Year*, Alfred Hitchcock's *Strangers on a Train* (twee verschillende versies op één disc!), R.E.M.'s *Road Movie* (in Dolby Digital), Sam Peckinpah's *The Wild Bunch* (een digitaal geremasterde western uit 1968) en een stel onuitsprekbare Japanse animatie-cultfilms. Zoals gezegd is het een mooie brede selectie die hoop geeft voor de toekomst.

Waarschuwing

Let wel, dit zijn allemaal Amerikaanse titels die NIET afspeelbaar zullen zijn (behoudens enkele uitzonderingen) op Europese spelers. Hoe verleidelijk het ook is om in het buitenland een goedkopere exclusieve DVD titel te kopen, zeker als er nog weinig titels in de winkel liggen, het blijft gokwerk of die thuis goed afspeelt. Hoe het zich gaat ontwikkelen in Nederland en België, wij houden het scherp voor jullie in de gaten.

Zo moet het

Warner Bros. is groot het Net op gegaan. Met DVD, wel te verstaan (<http://www.dvdwb.com/>). Op hun site in Amerika kun je alle uitgebrachte DVD Video's bekijken. Het ziet er zeer verzorgd uit, zoals dat hoort bij een nieuw medium. Prachtige foto's (die illustrator Jan Willem Bijl gebruikte in de tekening bij dit artikel) met de juiste informatie in een duidelijk overzicht van prima speel-films. Kortom, zo moet het.

Dat willen jullie dus!

De lezers hebben gesproken!

En hoe. Wij hadden een aantal vragen voor jullie bij elkaar gezet. De gedachte erachter is dat wij jullie - behalve goed en volledig informeren over CD-i en Video CD - ook willen vertellen over Internet, DVD en andere ontwikkelingen. Zo willen we een iets breder perspectief bieden. Met je CD-i-speler kun je immers ook Internetten en straks zal je op je DVD speler waarschijnlijk je Video CD's kunnen afspelen. Maar wat vinden jullie daar nou van?

DE REDACTIE

Uur der waarheid

Wij kunnen ons nu een beetje voorstellen hoe politici zich moeten voelen tijdens een referendum. Wordt het gevoerde beleid keihard weggestemd of uitbundig toegejuicht? Op zo'n moment valt er niet aan te ontkomen. Het uur der waarheid is daar.

En er waren maar liefst meer dan 600 lezers die de gelegenheid te baat namen om ons eens de waarheid te zeggen. Expres hadden we de vragen een beetje scherp gesteld, zodat de enquête niet zou verzanden in een goedkeurend geknik. Niet de makkelijkste weg dus en het was dan ook met de zenuwen in onze buik dat we jullie oordeel afwachtten.

Tevreden

Intussen is de spanning gezakt en kunnen we weer rustig ademhalen. Jullie zijn namelijk tevreden met ons blad. Natuurlijk, niet iedereen is lyrisch over alles maar globaal gesproken kan het blad er volgens jullie zeker mee door. Sterker nog, jullie zijn er blij mee. Meer dan de helft van het inzenders was abso-

luut tevreden over de veranderingen die wij de afgelopen tijd hebben doorgevoerd. Eentje was helemaal niet tevreden en 31 lezers waren 'niet zo tevreden'. Een goed resultaat, vinden wij, maar geen reden om op de lauweren te gaan rusten. Er waren zeker de nodige punten van kritiek. Die zijn niet allemaal in een handomdraai te veranderen, maar we nemen ze ter harte.

De rapportcijfers

Maar wat vinden jullie nou leuk aan CD-interactief, en wat juist helemaal niet? Waar kijken jullie elke maand reikhalzend naar uit en welke pagina's scheuren jullie er subiet uit? Wij hebben de belangrijkste punten van de enquête op een rijtje gezet. Hier komen dus onze rapportcijfers.

Vormgeving VS redactie

Op een uitgeverij is er altijd een gezonde tegenstelling tussen de redactie en de vormgevers. Wij (de redactie dus, red.) vinden de tekst vaak het belangrijkste en de vormgevers de opmaak. Maar wat vinden de lezers? Een duidelijk onderscheid tekent zich af: 63 procent is 'zeer tevreden' over de vormgeving

tegen 42 procent die datzelfde vindt van de redactionele inhoud. Eentje (dezelfde?!) vindt het allemaal maar niks en is met beide zeer ontevreden. Over de toon van het blad zijn jullie goed tot zeer tevreden.

CD-i

Jullie zijn redelijk tevreden over de aandacht voor CD-i's, maar nog meer lezers (65%) willen meer CD-i! Dat is begrijpelijk, maar niet altijd even makkelijk met het beperkte aanbod. Natuurlijk blijven we proberen zoveel mogelijk CD-i's voor jullie op te sporen en aan te bieden.

Video CD

Voor Video CD is er voldoende aandacht vindt 55 procent, terwijl 36 procent vindt 'hoe meer hoe beter!' Ook hier geldt: wij doen ons best!

CD-ROM

Weg ermee! Bijna de helft van de inzenders wil dat wij minder aandacht aan CD-ROM besteden. Oké, dat is duidelijk. CD-ROM vinden jullie iets voor computeraars en niet voor jullie. Bij dezen zullen wij minder aandacht besteden aan CD-ROM's.

De kritiek.

Natuurlijk maken wij fouten en gelukkig wijzen onze lezers ons daar ook op. Zo waren wij vergeten een adres-invalbon voor de prijsvraag op het enquêteformulier te zetten. Maar iedereen stuurde gelukkig zijn of haar adres mee.

Internet

Het grootste deel (61%) van de inzenders vindt dat we voldoende aandacht besteden aan Internet, terwijl de meer- en minder-aanhangers elkaar in evenwicht houden. Onze Internet-rubriek zal dus blijven zoals-ie is. Wel moet wat duidelijker worden welke sites je kunt bekijken met je CD-i-speler.

DVD

DVD is oké, oordelen jullie. Meer dan de helft van de inzenders vindt dat wij dit nieuwe medium voldoende bespreken, terwijl ruim een kwart alles over DVD wil weten. Onze reactie: wij gaan zo door!

Spelletjes

Spelletjes blijven duidelijk een van de grootste publiekstrekkingen. De ene helft vindt dat er voldoende aandacht voor games is en de andere helft kan er geen genoeg van krijgen. Heren en dames producenten: wij willen games!

Tips & Trucs

Het logisch gevolg van de massale spelletjesgekte is natuurlijk dat jullie Tips & Trucs nodig hebben. Bijna 60 procent vindt dat René voldoende hints geeft, terwijl ruim 30 procent nog wel wat meer hulp zou willen krijgen. Blijf opsturen die vragen!

Speelfilms

Ruim meer dan de helft van de inzenders vindt dat er voldoende speelfilms worden besproken. Een kwart pakt naast de bioscoop ook graag thuis een filmpje mee en wil meer films.

WIE ZEGT DAT COMPUTERS ENG ZIJN

Wij Niet!

Het leukste computerblad van Nederland en België

Het duidelijkste computer-

blad van Nederland en België

Elk nummer is voorzien van een CD-ROM boordevol

programma's

U bespaart per jaar een kleine f 40,-/Bfr. 800 (of f 110,-/Bfr. 2200 in

twee jaar)

U krijgt fantastische welkomstgeschenken

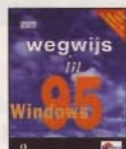
WORD ABONNEE

en betaal voor 1 JAAR

f 139,50 (Bfr. 2790).

Tevens kunt u één
van de volgende

6 geschenken kiezen:

WORD ABONNEE

en betaal voor 2 JAAR

f 249,- (Bfr. 4980).

kies dan 2 van deze 3:

BETAAL IN TERMIJNEN

Stuur de bon in een enveloppe naar PC Consument, Antwoordnummer 1228, 2000 VG Haarlem

ik word abonnee van PC Consument en ontvang PC Consument 10 maal per jaar en bij elk nummer een gratis CD-ROM

Ja,

*Invullen wat gewenst is. Zolang de voorraad strekt.

- Ik neem een abonnement op PC Consument en betaal voor 1 jaar (f 139,50 /Bfr. 2790)
- of voor 2 jaar (249,-/Bfr. 4980)

Wijze van betaling:

NEDERLAND

- Ik heb een giro-/eurocheque bijgesloten.
 - Doorlopende machtiging gehele bedrag (f 10,- korting)
 - Doorlopende machtiging in 2 gelijke termijnen (f 5,- korting)
- banknummer / gironummer:

BELGIË

- Ik heb mijn abonnementsgeld overgemaakt op rekeningnummer 230 - 0292065 - 18, t.n.v. de Generale Bank N.V. in Turnhout; t.a.v. PC Consument B.V.

naam

.m/v

adres

postcode

plaats

telefoon

handtekening

Philipscdi.com

GESCHENKEN

Ik betaal voor 1 jaar en kies het volgende geschenk (1 titel aankruisen)

- Wegwijs in Windows 95
- Mega ClipArt 15000
- Page Plus
- Legends of the Future
- Fun Card drukkerij
- Thuisbankier 3.0

Ik betaal voor 2 jaar en kies 2 van de volgende geschenken

- Interactieve Encyclopedie
- De Software Box
- Body Works 5.0

GESCHENKEN

Muziek

Bij Video CD's met muziek zien we hetzelfde verhaal als bij de speelfilms. Of wat meer muziek of hetzelfde, maar zeker niet minder. We zullen het proberen!

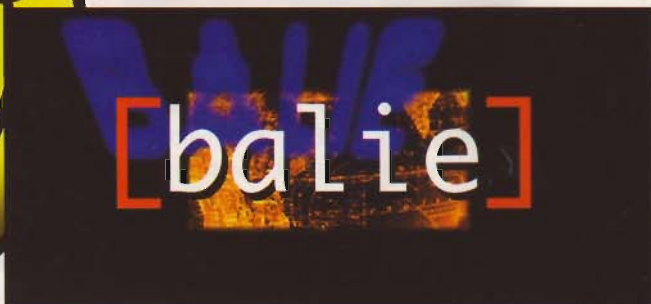
Kindertitels

Qua kindertitels zitten we volgens jullie prima op schema. Bijna 70 procent is tevreden en dus gaan we hier niet teveel aan veranderen.

Kinderspel

De Balie

Waar we zelf heel blij mee zijn is dat jullie razend enthousiast zijn over de rubriek Balie. Slechts 2 procent heeft totaal geen interesse in het bestellen van schijfjes via CD-interactief. De rest is geïnteresseerd tot zeer geïnteresseerd in de discs die wij aanbieden, dus gaan we hier keihard mee door! Ook deze maand hebben we weer een nieuwe Video CD en 2 CD-i 's.

Inhoudelijk

Een aantal lezers vindt ons in besprekingen te weinig kritisch. Tja, dat is onze keuze en dat hebben we al eens eerder uitgelegd: degene van de redactie die zich het meeste aangesproken voelt tot een titel bespreekt deze. Wij proberen onze smaak niet teveel aan onze lezers op te dringen. Ook hier gaf een aantal lezers aan dat zij liever minder aandacht voor CD-ROM's wensen. Weer een enkeling sprak zich uit tegen de rubriek CD-i Prof.

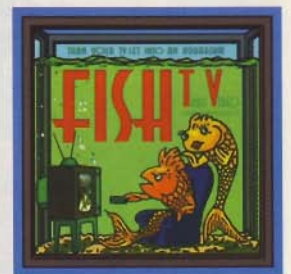
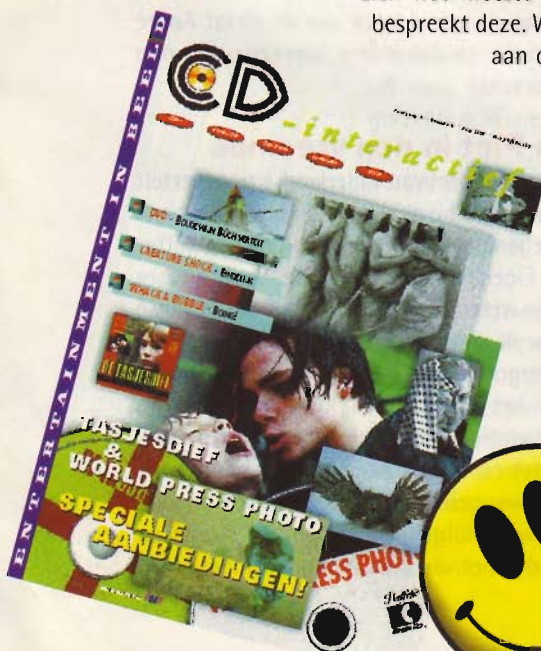
Vormgeving

De vormgeving krijgt grote complimenten, maar er is ook wat kritiek. Sommige lezers vinden de cover te druk, het glanzende papier niet altijd goed leesbaar en de tekst is soms praktisch onleesbaar door de te donkere achtergrond. Goeie kritiekpuntjes van een aantal inzenders die wij ons aantrekken. Het blad was misschien wat donker en inderdaad is de tekst niet altijd even goed leesbaar. Behalve de Tips & Trucs - want die mogen niet makkelijk leesbaar zijn, gaan we daar meer op letten. En zoals je vorige maand al gemerkt hebt, hebben we de cover een stuk lichter gemaakt.

De Prijswinnaars

En nu dan eindelijk datgene waar jullie allemaal op zitten te wachten: de prijswinnaars! Eerst willen we nog even kwijt dat we naast de vele tevreden lezers vooral de kritiek niet vergeten, en waar het kan zullen proberen het blad zoveel mogelijk op jullie wensen af te stemmen. Maar we hadden het over de prijzen: in de kadertekst staan de 25 gelukkige prijswinnaars. Zij krijgen het prijzenpakket met Tetsuo Gaiden, L'affaire Morlov en Fish TV zo snel mogelijk thuisgestuurd. Veel plezier ermee!

De prijswinnaars	
- J.L.A. Zwaan	Hoogvliet
- A.B.R. Loffler	Rotterdam
- Lesasffre Jean	Heule (België)
- Rob Vosser	Nijmegen
- F.C.P.	Bocker
- B. Franzen	Landgraaf
- dhr. J. Hansman	Arnhem
- Jacob Slijp	Den Haag
- B.J. Oudman	Gouda
- B.P. Honing	Amsterdam
- Rik Verlinden	Mechelen (België)
- Mw. C. Daalmeijer	Amersfoort
- W.J. Rijkers	Tilburg
- C. van Boxtel	Kaarsheuvel
- Marjas v.d. Vleuten	Eindhoven
- Dhr. A. van Hees	Amerzoden
- Sholomo Sha'ar	Amstelveen
- S. Aantjes	Naarde
- Hans Schoofs	Bladel
- M. Wever	Zaandam
- W.J.M. van Geijlswijk	Aalsmeer
- H.C.J. Romijn	Zoetermeer
- H.D.J. Dallinga	Soest
- Linda Krijgswijk	Alkmaar
- Paul Linskens	Well

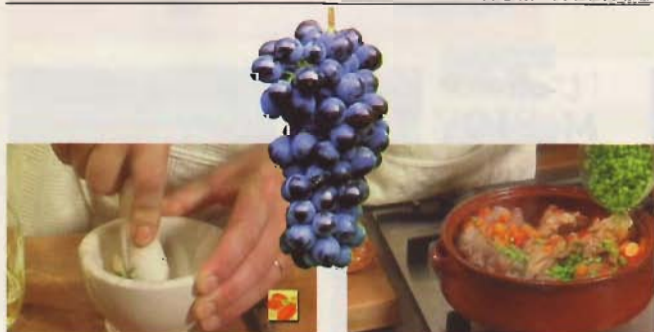

Paella in je CD-i-speler

Met een zomer zoals ons die te wachten lijkt te staan zullen een hoop mensen met de handen in het haar staan als het op koken aankomt. Wanneer het zweet je langs het lichaam loopt, is het niet lekker hutspot eten. De Spanjaarden hebben daar fantastische recepten voor. In de serie *Wining & Dining* is er een gloednieuwe, zeer uitgebreide CD-i uitgekomen, waarbij je in korte tijd die listige truukjes van de Spaanse koks meester bent: *De Spaanse Keuken Thuis*.

ROM HEIWEË

Een oom van mij huurt jaarlijks een appartement in Benidorm. Wanneer hij dan terugkomt, heeft hij binnen de kortste keren een hele diapresentatie samengesteld, waar we dan met de hele familie naar mogen kijken. Inderdaad, tot vervelens toe. Ik ga er alleen naartoe omdat hij altijd een paar flessen Spaanse Rosé in huis heeft, maar dat is dan ook het enige wat er aan Spaanse invloeden van de vakantie over is. Hij vertelt dan in geuren en kleuren hoe je daar op iedere hoek van de straat André Hazes kunt horen en dat iedere barkeeper gewoon Nederlands spreekt.

Friet van Piet in den vreemde

Met een verkeerde vorm van vaderlandse trots vertelt hij dan ook hoe slim hij gewoon tien blikken groenten heeft meegenomen. 'Heel slim' had hij een koffer Nederlandse Eigenheimers tussen de beauty-cases van zijn vrouw weten te proppen, "want dat Spaanse eten vertrouw ik niet!" Inderdaad: Benidorm is een stukje zonovergoten Nederland, duizend strippenkaarten naar het Zuiden. Had hij zich de moeite getroost om twintig kilometer landinwaarts te gaan, dan had hij het echte Spanje geproefd, maar dat is niet voor hem weggelegd. Sommige mensen houden nou eenmaal van flatgebouwen aan het strand en een vertrouwde Friet van Piet in den vreemde.

gerechten van a tot z

- Empanadillas de atún
- Empanadillas de espinacas
- Empanadillas met spinazievulling
- Empanadillas met tonijnvulling
- Ensalada de pimiento y tomate
- Escabeche de sardinas
- Espinacas con pasas y piñones
- Flamenco eieren
- Flan
- Flensjes met honing

ABCEFGHIKL

Kleine hapjes

Spanje is een land dat zich qua eet- en drinkcultuur mag meten met de top van de wereld. Een Spanjaard die even niets te doen heeft, is een Spanjaard die eet of drinkt. Nou zien de Spaanse restaurantjes en cafeetjes er niet zo gezellig uit als wij dat hier kennen. Ze hebben er echter wat leukere gewoontes. Zo krijg je bij ieder eerste of tweede biertje gratis een lekker klein hapje. Een sardientje, een stukje geitenkaas, een balletje gehakt, een Gamba; als het maar pittig is. En dat alles om je drinklust op te wekken en de omzet te spekken. Tapa's noemen ze dat.

Borrelnootjes

De populariteit van Tapa's groeit gestaag in Nederland. De Nederlander is nou eindelijk wel eens die bitterballen en borrelnootjes zat. Wanneer je tegenwoordig in Amsterdam rondloopt, word je inmiddels overstelpt door Taparestaurantjes waar je een overheerlijke keur aan kleine hapjes kunt bestellen, in plaats van een grote maaltijd. Een lekker glas Spaanse wijn of Rosé erbij, begeleid door heerlijke Spaanse muziek; doe mij nog maar een rondje.

CD-i in een boek

De CD-i zit verpakt in een mooi boek, waarin alle recepten staan beschreven, zoals ze ook op de CD-i staan. Over uitgebreid gesproken. Wanneer we de CD-i opstarten, zien we een fraai gedekte tafel, waar we onze cursor overheen kunnen laten glijden. Zo kunnen we bijvoorbeeld onze gerechten per streek uitzoeken, maar ook op alfabet. Mijn voorkeur gaat uit naar de gewone indeling: Basisrecepten, Voorgerechten, Vis- en Vleesgerechten en Desserts.

Let wat onoverzichtelijk

Omdat hoeveelheid informatie zo groot is, zijn er behoorlijk veel keuzes te maken op ieder scherm. Wanneer je met je cursor langs de randen van het scherm gaat, zie je de ene keer bovenaan, en de andere keer aan de zijkant wat het betreffende plaatje inhoudt. Dat maakt het een beetje onoverzichtelijk. Daar staat tegenover dat hetgeen je achter de keuze aantreft mooi van vormgeving is en erg gedetailleerd en duidelijk wordt uitgelegd. Je kunt bijvoorbeeld instellen voor hoeveel mensen je gaat koken en daar worden de hoeveelheden van de ingrediënten automatisch op aangepast.

Eerst kijken

En dan nu het koken zelf. Wanneer je naar de kok kijkt die het allemaal staat klaar te maken, lijkt alles een fluitje van een cent. De kok heeft alles al klaar staan; gesneden, geklutst, in de juiste hoeveelheden en in de ideale keuken met de ideale spullen. Een mooie reclame voor de keukenboeren die het programma ongetwijfeld hebben gesponsord. Het is dan ook onmogelijk om al kijkend naar de CD-i de gerechten klaar te maken. Dat gaat allemaal te snel. Zoals mijn handenarbeidleraar mij al vertelde; eerst kijken en dan zelf doen. Dat zelf doen kun je naar aanleiding van het boek, waarin alles nog eens staat beschreven.

Anecdotes

Bij ieder gerecht staat precies waar het gerecht vandaan komt en zijn er anecdotes uit de streek. Ook wordt er een uitgebreide wijnsuggestie gegeven. Door dan een van de aangeraden wijnen te selecteren, krijg je uitgebreide informatie over de opbouw van de wijn en waarom deze zo goed bij het gerecht past. Ik moet zeggen dat er veel werk en aandacht is besteed aan de CD-i. Je merkt aan alles dat de makers van eten houden en dat ze graag zoveel mogelijk mensen willen verwennen met hun recepten.

Windvangers

Zo staat er bij sommige ingrediënten ook een vakje, waarbij je een extra verhaaltje krijgt. Zo schreef Jacob van Maerlant over Peterselie: "Et doet verduwen en verdrivet die wint die in die mense blivet" wat zoveel wil zeggen als: "Het is goed voor de spijsvertering en gaat de winderigheid tegen." Dat is goed nieuws voor mijn vriendin, die na een Spaanse maaltijd maar al te vaak het dekbed tegen het plafond ziet schieten. Saillante details om met een glimlach naar te kijken.

Eet smakelijk!

Het zou teveel zijn om alle aspecten van deze CD-i hier te belichten. Mensen die van lekker eten houden, moeten deze titel gewoon kopen. Aangezien het helemaal Nederlandstalig is, haal je hiermee een fantastisch handboek voor de Spaanse keuken in huis. Eet smakelijk, maar dat zal op deze manier wel lukken!

Waarschuwing: dit is een complete 'walkthrough'! Alleen lezen als je helemaal de weg kwijt bent.

Lost Eden

Routebeschrijving naar het *Paradijs*

Lost Eden blijkt achteraf een zeer terechte titel, want veel CD-i-bezitters zijn in dit spannende adventure nog steeds compleet de weg kwijt. Dat blijkt wel uit de stroom brieven die we er doorlopend over krijgen. Daarom deze maand de oplossing, die je natuurlijk alleen moet lezen als je echt verdwaald bent. De oplossing is trouwens gebaseerd op onze Engelse versie, dus sommige namen en voorwerpen zullen afwijken van het Nederlandse exemplaar. Met de onderstaande tips zul je er echter wel uitkomen.

RENÉ JANSSEN

Algemene tips

We beginnen met wat algemene tips. Als we het in de volgende oplossing hebben over het bouwen van een citadel, bedoelen we daarmee: geef paddestoelen aan de brontosauriërs en gebruik vervolgens de fluit op de brontosauriërs. Paddestoelen groeien in het woud. Voordat je een Citadel kunt bouwen, moet je eerst het mensachtige ras in die vallei vinden en daarna de brontosauriërs. Velociraptors zijn de enige dinosauriërs die de strijd aankunnen met de tyrannosauriërs. Dan moet je ze echter wel eerst goud geven en een voorwerp van macht. De dinosauriër die

in het meer leeft vertelt je welk voorwerp effectief is voor de betreffende vallei. Goud vind je bij meren. Triceratops willen lege nesten. Nesten zijn te vinden in de bomen. Als er echter eieren in liggen, willen de triceratops ze niet. Geef de eieren dan aan Thugg. En ten slotte: save het spel regelmatig!

Citadel van Mo

Bij de start van het spel bevind je je bij de hoofdingang van de Citadel van Mo. Loop rechtdoor en praat met Thugg. Deze bewaker vertelt je dat de koning je wil spreken in de troonzaal. Ga naar de 'lift' links. Voor je zie je nu drie poorten. De linker leidt naar Jabber de beul, de rechter is de (nu nog afgesloten) zij-ingang van de Citadel. De middelste poort leidt naar de troonzaal. In de gang naar de troonzaal bevinden zich drie kamers. De linker is de crypte (waar je de tovenaar Monk vindt), de rechter is je eigen kamer en de middelste de troonzaal, waar de koning (je vader) op je wacht. Eenmaal in de troonzaal zie je de boodschapper Eloi en de koning. Er start nu automatisch een gesprek. Klik hierna op Eloi, die je later zal opzoeken in je kamer. Ga eerst naar Monk en praat met hem. Hij zal je een geschenk geven; een talisman van moed. Ga naar je kamer, waar Eloi al op je wacht. Praat met hem en hij geeft je een cadeau (een vreemde steen met een inscriptie). Ga naar de drie poorten. Neem de rechter poort, waar Dina op je wacht.

Vallei van Shamaar

Aan de westelijke kant van de vallei vind je de Chorrians. Praat met hen en de leider zal zich bij je voegen in de vallei. Zoek nu de bronto's. Zodra je deze gevonden hebt kun je een citadel bouwen. Praat met de leider van de Chorrians, die je een Maansteen zal geven. Je moet nu de Apatosaurus vinden, die je een lift zal geven. Je vindt ze aan de rand van het woud. Ga naar het meer en praat met Thugg, die een appel heeft gevonden. Gebruik de appel bij het meer en een dino duikt op. Praat met deze dino en ga naar Uluru.

Vallei van Uluru

De Ulele bevinden zich in een grot in het Noordoosten van de vallei. Praat met de leider. Zoek de bronto's en bouw een citadel. Ga terug naar Shamaar en naar de citadel. Praat enkele malen met de leider. Nu kun je naar Koto.

Vallei van Koto

De Kobu-stam vind je in het Zuidoostelijke gedeelte van de vallei. Praat met de leider. Ga terug naar de grot in Uluru en vertel de Keeper of Traditions dat je geïnteresseerd bent in velociraptors. Zoek wat goud en ga naar Koto. Zoek de raptors en geef hen het goud. Ga nu weer terug naar de Kobu-stam en praat met de leider. Zij zullen je de vallei in volgen. Zoek de bronto's

Eindelijk naar buiten

Je moet nu met haar naar haar stervende vader. Ga de citadel uit. Ga de grot in en praat met Tau, de vader van Dina. Voordat hij sterft, geeft hij je een schelp. Pak het mes van de tafel en ga terug naar Mo. Geef hier de talisman aan Dina en ga de kamer van Jabber de beul binnen. Zonder de talisman durft Dina dit namelijk niet. Jabber zal je een tand geven. Ga nu naar de mummies in de crypte van Monk. Gebruik de tand op de mummie en een geheime doorgang zal zichtbaar worden. Ga hier binnen en daal de trap af. Blijf doorlopen en let goed op de geluiden en plaatjes die je tegenkomt. Je komt op een gegeven moment bij een skelet. Gebruik de tand op het skelet en dit zal uit elkaar vallen. Kijk naar het gat en er verschijnt een tweede doorgang. Ga door het gat en je ziet een grote hoorn. Pak het prisma van de vloer en kijk naar de muur. Dina geeft je nu een fluit. Ga terug naar Monk en gebruik het prisma op het tablet. Monk wil ook proberen de koning te overtuigen je te laten vertrekken. Ga dus naar de troonzaal. Na een lang gesprek kun je eindelijk naar buiten.

en bouw een citadel. Praat terwijl je de citadel bouwt met de leider en zij zal je een masker geven. Ga naar de grot in het noordwesten van de vallei. Raap de zon op en bekijk de muren. Ga naar Uluru.

Vallei van Uluru

Ga naar de grot. Geef het masker aan de Keeper of Traditions. Hij zal je een voorwerp van macht geven. Neem de SkyHammer. Zoek de velociraptors in de vallei. Geef hen goud en de SkyHammer. Ga terug naar de grot en vraag om het aridere voorwerp van macht. Ga naar Koto.

Vallei van Koto

Zoek de velociraptors en geef hen goud en Fire in the Clouds. Nu kun je naar de Heer van de Aquasaurus.

Heer van de Aquasaurus

Ga de grot in en praat met de Aquasaurus. Overtuig hem met je mes. Nu kun je naar Tamara.

Vallei van Tamara

Zoek de Tammnians, die zich vlak bij het meer bevinden. Praat met de leider en hij zal zich bij je voegen. Ga naar de brontosauriërs in de vallei en bouw een citadel. Praat met Fugg, de leider van de Tammnians, die je zand zal geven. Geef de steen met de inscriptie aan de man met het vreemde masker en reis verder.

Vallei van Cantura

De Castra vind je in een grot in het noordwesten van de vallei. Zij zullen de leider van de Tammnians gevangen nemen. Ze zullen haar pas laten gaan als je Dina naar ze toe brengt. Ga naar Tamara.

Vallei van Tamara

Dina tref je aan bij het meer. Kijk in het venster en je ziet een afgehakt hoofd. Dina zal nu met je meekomen naar de Castra. Ga naar Cantura.

Vallei van Cantura

Ga naar de Castra. Praat met de man naast Dina, hij zal je drie vragen stellen. De antwoorden zijn als volgt: 1. Geef de Zonnestein aan de man, 2. Geef de Maansteen aan de man en 3. Geef de zak met zand aan de man. Je ontvangt nu een venster. Zoek de bronto's en bouw een citadel. De bronto's kunnen

Embalmers

Ga de grot in en praat met de priester. Ga terug naar Mo, naar Jabber de beul. Geef hem de hoorn. Keer terug naar de grot van de Embalmers. Praat met de priester en wacht. De priester geeft je een masker. Ga naar Uluru.

Vallei van Uluru

Geef het masker aan de Keeper of Traditions. Neem het voorwerp van macht. Ga naar Shandovra.

Vallei van Shandovra

Zoek de koningin. Praat met haar en ze vertelt je dat je haar broer bent. De koningin heeft het Gouden Zwaard. Ze geeft dit aan je als je een citadel bouwt. Zoek de bronto's en bouw een citadel. Ga terug naar de grot van de Embalmers. Toon het Gouden Zwaard. Je zult nu drie instrumenten krijgen. Ga terug naar Shandovra. Geef de drum aan Thugg en de bel aan Monk. Zoek de velociraptors, geef hen goud en het Oog in de Storm. Zoek de tyrannosauriërs. Gebruik de hoorn op jezelf en de tyrannosauriërs zullen op de vlucht slaan. Zoek ze weer op en gebruik de hoorn nogmaals. Herhaal dit nog één keer om ze definitief te laten verdwijnen. Ga terug naar Mo, waar je het pad van het Gouden Zwaard moet leren.

de citadellen niet sterker maken en hebben hulp nodig van de Triceratops. Je moet nu naar iedere vallei gaan om deze te zoeken. Zodra je ze gevonden hebt, geef je ze een leeg(!) nest. Hierna ga je naar de grot in Cantura en praat met de leider. Ga dan naar Uluru.

Vallei van Uluru

Geef het masker aan de Keeper of Traditions, die je in ruil weer een voorwerp van macht zal geven. Kies de doodskop en ga naar Tamara.

Vallei van Tamara

Zoek de velociraptors en geef hen goud en de doodskop. Ga weer naar de Keeper of Traditions en neem het andere voorwerp van macht. Ga naar Cantura.

Vallei van Cantura

Zoek de raptors en geef hen goud en het Oog. Intussen hoor je dat je vader is overleden en moet je dus terugkeren naar Mo.

Citadel van Mo

Ga naar de troonzaal. Hier vind je Monk, die je de doodsoorzaak zal uitleggen. Pak de hoorn en ga naar de Embalmers.

Citadel van Mo

Ga naar de troonzaal. Kijk naar de afbeelding van Moorkus Rex. Gebruik het zwaard op Moorkus Rex en een geheime deur opent. Je gaat nu een labyrint binnen, waarin je zuster de weg weet. Je komt dan in een kamer met een gigantisch ei. Geef het ei aan Eloi en ga naar de White Arch.

White Arch

Wacht op Eloi. Ga naar Dina in Cantura, zij geeft je de Root of Ages. Ga terug naar de White Arch. Eet de Root of Ages. Je bent nu dood! Loop vooruit en je ziet de geest van de voorouder van alle dinosauriërs. Praat met hem en geef hem een tablet. Vanaf dit moment begrijp je de betekenis van het tablet. Ga terug en naar het Hol van Moorkus Rex.

Hol van Moorkus Rex

Ga naar rechts en raap het tablet op. Ga terug en dan recht vooruit. Moorkus Rex wacht je op, maar hij had je niet verwacht met alle zes tabletten. Klik op Moorkus Rex en hij valt uit elkaar. Ga naar de buitenkant van de grot. Eloi vertelt je dat je de eer hebt om de schil van het gigantische ei te breken. Het ei zal je de toekomst van alle dinosauriërs vertellen. Maar.....

Het mysterie ontrafeld

In de komende nummers van CD-interactief zullen we je stap voor stap door de geheimzinnige wereld van *Myst* leiden. Het eerste deel van de oplossing hebben we overigens al eens eerder gepubliceerd, maar voor de volledigheid herhalen we een en ander nog eens. Lees het onderstaande overigens alleen als je hopeloos vast zit in *Myst* en zelf geen enkele manier meer ziet om verder te komen!

RENÉ JANSSEN

Waarschuwing: dit is een 'walkthrough'! Alleen lezen als het je allemaal te mysterieus is.

De schakelaars

Myst speelt zich af op een eiland, maar al snel ontdek je een manier om andere werelden te bezoeken. Bij de start van het avontuur kun je echter nog niet zoveel kanten op. Begin maar eens met het oprapen van het stuk papier op de grond voor het planetarium. Het is een brief van Catherine, de vrouw van Atrus. Terwijl je vervolgens het eiland verkent, zul je diverse schakelaars ontdekken. Er zijn er acht: bij de pier, de grote raderwerken, het planetarium, het ruimteschip, de ruimte met het kleine zwembad en de pilaren, het stenen gebouw, het houten schuurtje en de klokkentoren. Zet iedere schakelaar aan (dat wil zeggen omhoog) als je er langs komt. Alleen bij de klokkentoren geeft dit een probleem, maar daar komen we later nog op terug.

De boodschap

Bij de pier bevindt zich een ingang naar een ondergrondse ruimte. Loop de trap af en ga naar de projector (oftewel de dimensional imager). Zet deze uit met behulp van de grote knop aan de onderkant. Draai je om en je ziet een stuk papier aan de muur links. Druk op het groene knopje in de linker bovenhoek, waarna een verborgen controlepaneel verschijnt. Voer het aantal schakelaars in (08) en druk op de rode knop om het paneel weer te sluiten. Ga terug naar de projector, druk weer op de grote knop (eventueel nog een keer als de projector per ongeluk nog aan stond) en bekijk de boodschap die nu verschijnt (van Atrus aan Catherine).

De boeken

In de bibliotheek is aan iedere muur wel iets interessants te vinden. Stop de blauwe en rode pagina's in de corresponderende boeken. Hiermee activeer je de boeken, waar de beide zonen van Atrus in opgesloten blijken te zitten. Iedere broer vraagt meer pagina's in zijn eigen kleur, plus nog iets anders om hem te bevrijden. Wat dat is, kun je helaas niet horen, want de ontvangst is nogal slecht. Lees vervolgens de vier onbeschadigde boeken in de boekenkast. Noteer uit deze boeken eventuele interessante diagrammen die je tegenkomt. Negeer het boek met de vreemde rechthoeken er in, dat komt later wel.

De puzzels

Richt je aandacht vervolgens op de kaart naast de ingang. Iedere schakelaar op het eiland licht een specifieke groep gebouwen op de kaart op. Klik op de toren (kleine ronde tekeningetje) en draai deze rond totdat hij rood begint te knipperen. Draai de lijn rond totdat deze op een rode positie staat. Er zijn vier van deze posities, ieder correspondeert met een van de vier beschikbare verbindingsboeken die naar de andere werelden leiden. De schilderijen naast de boekenkast openen en sluiten een geheime doorgang. Ga via deze doorgang naar de lift, sluit de deur achter je door op de deurkruk te klikken en druk vervolgens op de knop om de toren in te gaan. Die toren heb je zojuist (via de kaart) in de juiste positie gedraaid voor een van de vier boeken-locaties. Als je dat op de juiste manier hebt gedaan, zal de trap met het boek erop tonen waar het boek verborgen is (gewoon even uit het raam kijken). De trap met de sleutel levert een aanwijzing op voor de puzzel die je moet oplossen om het boek te pakken te krijgen. Hierna volgen de oplossingen van de diverse puzzels die je moet oplossen om naar de betreffende Ages te kunnen reizen.

Het gezonken schip

Ga naar het planetarium en doe de lichten uit (de schakelaar zit naast de deur). Ga op de stoel zitten en klik op het controlepaneel. Voer de data van de aanwijzing in (11 Oct. 1984 10:04 AM, 17 Jan. 1207 5:46 AM en 23 Nov. 9791 6:57 PM). Je ziet nu drie verschillende constellaties. Vergelijk deze met wat je genoteerd hebt uit de boeken in de bibliotheek. De constellaties komen overeen met de symbolen Blad,

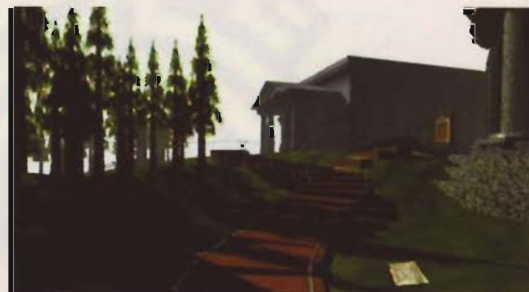
Slang en Insect. Ga terug naar het kleine gezonken schip in het zwembad en je zult pilaren zien met dieren en symbolen erop. Klik op de plaatjes op de pilaren naast het zwembad. Het kleine scheepje zal nu omhoog komen in het zwembad en het grote zal tegelijkertijd omhoog komen in de haven. Ga naar de haven en de cabine in. Klik op het boek en je gaat naar de Stoneship Age.

De boom

Dit is een van de moeilijkste puzzels in het spel, zeker als je niet weet waar je moet beginnen. De aanwijzing voor deze puzzel is 7, 2, 4. In de cabine vind je een kluis, meteen naast de deur. De aanwijzing is de code die je nodig hebt om deze kluis te openen. In de kluis vind je een lucifer. Steek de lucifer aan met behulp van het luciferdoosje, draai je om en ga naar de boiler. Steek de lucifer in het gat in de hoek links onderin om de waakvlam te laten branden. Draai de gaschakelaar (groene icoon) helemaal open. Wacht totdat het dreunende geluid stopt en draai het wiel dan helemaal omlaag (rode icoon) totdat je weer een luid geluid hoort. Ga nu bliksemsnel het huis uit en de opening in de boom rechts daarvan in. Je gaat nu met een soort lift omlaag. Als het je niet snel genoeg lukt, moet je het gas niet helemaal uit draaien. Als je omhoog ging in de lift, druk dan op de witte knop links. Dit laat de stoom ontsnappen en laat de boom naar het ondergrondse niveau zakken. Het boek bevindt zich onderin de boom. Klik er op en je gaat naar de Channelwood Age.

De tandwielen

Ga naar de klokkentoren, voer met behulp van de wielen 2:40 in op de klok en druk dan op de knop. Er verschijnt nu een brug over het water. Ga de klokkentoren in en je ontdekt een soort fruitmachine-achtig spel. Gebruik de schakelaars om de wielen op 2, 2, 1 te zetten. Houd een van de voorste schakelaars omlaag om alleen het middelste wiel te laten draaien. Gebruik rechts, links, rechts en dan snel trekken terwijl de wielen nog draaien om alleen de bovenste rij te laten bewegen. Klik op de verticale schakelaar rechts van je om de puzzel te resetten. Het boek bevindt zich in een verborgen ruimte in de gigantische tandwielen bij de pier.

Het ruimteschip

Ga naar het stenen gebouw en zet de tien generatoren op precies 59 volt. Er zijn verschillende combinaties die exact 59 als resultaat opleveren, waaronder de knoppen 1, 2, 3, 6, 7, 8 en 10. Achter het generatorgebouw vind je trouwens ook schakelaars die alles weer in de originele stand terugzetten. Handig als je een foutje hebt gemaakt. Zodra de stroom aan staat, kun je de deur naar het ruimteschip openen. Als je je aantekeningen uit de bibliotheek er nu even bij pakt, herinner je je waarschijnlijk een diagram met piano-toetsen. Eventueel kun je altijd even teruggaan naar de bibliotheek om deze aanwijzing alsnog te pakken. In het ruimteschip vind je een toetsenbord dat gelijk is aan het diagram. Hierop moet je vijf noten naspelelen in de juiste volgorde: eerst op het toetsenbord, dan op het schakelpaneel in de neus van het schip. Geen eenvoudig klusje, zeker als je niet bepaald muzikaal aangelegd bent. Je kunt echter ook gewoon de noten 'tellen' vanaf de onderkant. Het gaat dan respectievelijk om de getallen 8, 20, 23, 13 en 6, waarbij de onderkant als 1 telt. Druk op de knop en het boek zal voor je verschijnen zodat je naar de Selenitic Age kunt.

Stoneship Age

Goed, nu je weet hoe je in iedere Age kunt komen, wordt het tijd dat we nader ingaan op de specifieke problemen die je tegenkomt in iedere Age. We beginnen met de Stoneship Age. Ga naar de andere helft van het schip, de trap op en kijk door de telescoop. Zoek de vuurtoren (135 graden). Klik op de meest rechtse van de drie knoppen om de vuurtoren leeg te pompen. Ga naar de kelder en laat de kist leeglopen door de kraan aan de onderkant open en dicht te draaien. Ga weer terug naar het pompgebied en laat de vuurtoren weer vollopen. Open de nu drijvende kist (een lege houten kist drijft tenslotte!), pak de sleutel en open de vuurtoren (klein deurtje boven je hoofd). Ga dus omhoog en kijk om je heen. Je ziet een generator met een schakelaar. Draai hieraan totdat de indicator aangeeft dat de accu volledig opgeladen is. Pas op: de batterij begint meteen weer leeg te lopen, dus snelheid is geboden! Als de lichten uit gaan, loop je naar de generator en laad je de batterijen weer een beetje op. Druk nu op de middelste knop om de rots leeg te laten lopen.

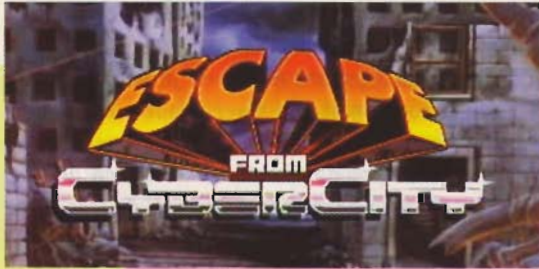
De slaapkamer

Ga terug naar de boot en draai naar links. Ga vervolgens zes keer vooruit en je komt bij een klein paneel aan de linker muur. Dit leidt naar een geheime kamer, maar daar moet je nu nog niet naar toe gaan. Blijf de trap afdalen en druk bij de deur op de knop. Ga de slaapkamer binnen, waar je rechts een bureau ziet. Je kunt hier in kijken en een vreemd uitzienend naald ontdekken, maar daar heb je verder weinig aan. Links is een kast met diverse laden. Lade nummer vier is degene die je moet hebben, want deze bevat de rode pagina. Ga de kamer uit en de trap weer op. Ga naar links en 'zes stappen' de trap af. Je komt nu bij een klein paneel aan de rechtermuur. Dit is een andere manier om in de geheime kamer te komen. Ga helemaal de trap af, open de deur en ga de slaapkamer van Achenar binnen. Links op het bed vind je de blauwe pagina. Draai je om en je ziet een kast met laatjes. Open lade nummer zes en je vindt de helft van de kluis-aanwijzing. Schrijf de inhoud op, draai je om en loop de trap op. Zoek de telescoop bovenin en kijk er in. Wijs naar en klik op het plaatje om hem te bewegen. Klik en sleep hem naar links, je ziet graden-indicators. De drie graden zonder een plaatje van het eiland zijn 115, 135 en 180, deze wetenschap komt later goed van pas!

Het geheime paneel

Inmiddels is het misschien trouwens verstandig om de accu weer even op te laden bij de generator. Ga terug naar de eerste deur (de grotachtige) die je als eerste inging op de boot en ga zes stappen omlaag. Herinner je je het geheime paneel nog aan de linkerkant? Ga hier nu binnen. Loop de gang door naar de open ruimte. Als je omlaag kijkt, herken je de roos-tekening uit het kompas. De 135 graden aanduiding op het kompas komt overeen met dit kompas op de vloer. Duw de pijl tussen South en East (135 graden!) en de lichten gaan aan! Voor je zie je een lamp onder water. Ga helemaal naar buiten en naar de pompknoppen. Duw op de eerste (linker) knop en ga terug naar de cabinedeur. Ga helemaal omlaag de trap af. Je ziet nu een tafel voor je. Klik hierop en het *Myst*-boek 'morph't' uit de tafel. Open het boek en ga terug naar huis.

Zo nu kun je even uitrusten, want over twee maanden gaan we verder!

Escape from Cybercity

We hebben al eerder tips gepubliceerd over dit spel, maar we krijgen nog altijd de nodige vragen binnen van wanhopige Cybercity-spelers. Niet verder lezen als je het liever zelf wilt ontdekken.

Kies eerst tussen de trein en oefenen. Deze keus heeft verder geen invloed op de rest van het spel. Hoeveel je ook oefent, het blijft gewoon een moeilijk spel. Kies op de straathoek de linkerstraat door de cursor op de eerste pilaar links te plaatsen. Vernietig de TNT-truck. Schiet echter niet de drie politie-agenten dood, want dan word je gearresteerd. Kies op de straathoek de linkerhoek. Ontwijk de kamikaze-auto's door naar de tegenovergestelde richting te springen in de steeg waar de auto's uitkomen. Als je de auto's vernietigt, moet je ze nog steeds ontwijken. Vernietig vervolgens de gepantserde auto door te mikken op het machinegeweer in het midden van de auto. Schiet bij de drie deuren de twee soldaten neer. Ga de middelste deur in. De eerste soldaat staat in de middelste deur. De tweede komt links of rechts. Schiet onmiddellijk zodra de pantserauto vernietigd is. Herhaal de actie met de TNT-truck en schiet niet op de politie-agenten. Ga bij de straathoek het warehouse in. Schiet hier de soldaten neer die je aanvallen vanachter de muren en de meubels. Schiet de linkersoldaat in de borst. Schiet de vermomde soldaat rechts neer. Vernietig de tank. Let op: iedere keer dat de liftdeur opengaat, word je aangevallen. Neem vooral de taxi niet! Spring bij de kabel onmiddellijk naar links en gebruik de kabel.

Met de vakantie voor de boeg hebben we deze maand zoveel mogelijk van jullie vragen beantwoord. We willen immers niet dat jullie twee maanden muurvast zitten in je favoriete spel. Hierbij bedanken we ook de lezers die met vragen én oplossingen blijven komen, want jullie zijn natuurlijk de spil van de Tips & Trucs-rubriek. Tot over 2 maanden!

RENE JANSSEN

Trein

Vernietig het machinegeweer en de satelliet op het dak van de trein. Dood de soldaten in de wagon. Deze worden wakker en vallen aan zodra de treinbewaker met de deur slaat. De eerste soldaat verschijnt aan de rechterkant. Dood de soldaten in de TNT-wagon. Je hebt slechts één schot per soldaat, dus mik goed! Schiet de soldaten neer zodra ze hun wapen hebben getrokken. De eerste soldaat verschijnt aan de linkerkant.

Kaman

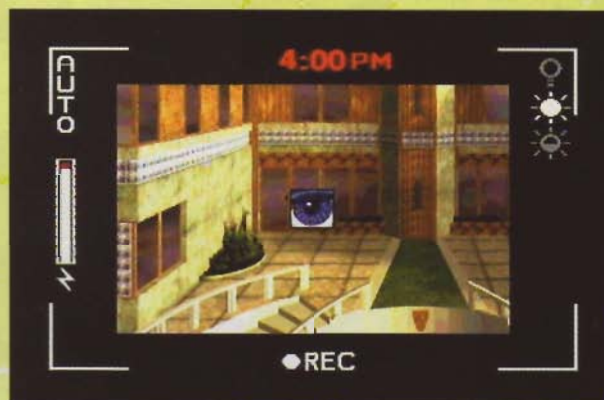
Schiet de robot Roland in de Hall of the Guardians in de borst. Schiet in de reactor de lichten uit. Minstens één rode, één blauwe en één groene lamp moeten worden uitgeschoten. Onthoud in welke volgorde je de lichten kapot schiet! Ga vervolgens de gekleurde tunnels in en wel in dezelfde volgorde als waarin je de lampen kapot hebt geschoten. Je komt automatisch terecht in de rode tunnel. De uitgang van de ontsnappingstunnef wordt geblokkeerd door een luchtsluis. Schiet hierop in het midden.

Skateboard

Met dank aan Hans Schoofs uit Bladel een tip om het skateboard-level uit te spelen. Zet je vizier bij het begin van het skaten op de hoogte van de gaten. Ga met je vizier naar het linkergat en schiet. Ga snel weer naar het rechtergat en schiet, enzovoort. Doe dit ook als er geen vijanden zijn, want dan zie je in ieder geval geen vijanden over het hoofd. PS: in de eerste twee gaten zitten geen cybers. Dat je snel van links naar rechts en vice versa moet, is ook om de gaten te ontwijken waar je anders in valt.

Kingdom Shadoan

Cindy Verhegge's probleem in het Sealed Castle is opgelost, met dank aan Christian Moelker uit Delft. Hij schrijft in zijn e-mail dat Cindy tijd kan winnen door het gevecht te vermijden zodra ze het kasteel binnenkomt. Druk op actieknop 2 en loop naar de 'stairs' in plaats van het 'shield' te gebruiken. Ga vervolgens naar de 'crown room' en gebruik hier de 'black maze' om de kroon te krijgen. Ga via de 'stairs' naar de 'mirror room'. Zet de kroon op en loop door de gang. Gebruik de 'spell of release'. Klik in de toren aangekomen de vijf onderdelen aan. Dit moet wel in de goede volgorde gebeuren! De juiste volgorde vind je op 'fire island' in de vulkaan. Je hoeft dus niet steeds het gedeelte aan te klikken in de inventaris.

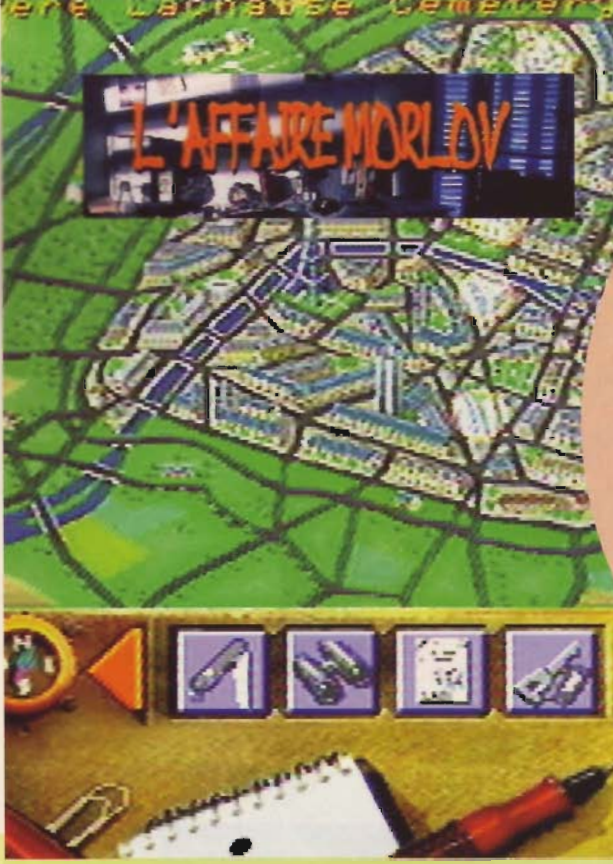
Voyeur

Voor iedereen die dit spel te moeilijk vindt: kijk op zondagavond om 10.30 uur in Reed's kantoor (helemaal rechts boven) of in Chantal's kantoor. Hier krijg je namelijk te horen wie er vermoord gaat worden. Stuur vervolgens de tape naar het slachtoffer om het echte einde van het spel te zien.

Litil Divil

Richard van de Schoot weet inmiddels dat hij in het derde level (bij de monsters die vuurballetjes spuwen) het laserpistool nodig heeft. Maar hoe komt hij daaraan, vraagt hij zich af in zijn e-mail. Hij weet dat dit pistool te vinden is in het labyrint op het blauwe niveau 1, maar hij kan het nergens vinden. Tja, het laserpistool ligt toch echt in dat doolhof, misschien zijn er lezers die Richard de exacte locatie kunnen uitleggen?

L'affaire Morlov

Dit adventure is nog maar net uit en de eerste vraag is al binnen. Johan Lagewaard wil namelijk weten hoe hij de krant, het dagboek en de post kan lezen. Hij heeft al van alles geprobeerd, maar tevergeefs. Hij vraagt zich nu dus af of het hier om een fout in de CD-i gaat, of dat hij gewoon iets over het hoofd ziet. Lezers, kom Johan te hulp. Johan reageert via zijn e-mail trouwens ook nog even op de problemen die sommige mensen hebben met bepaalde spellen. Ook bij Johans CD-i 450 met video-cartridge traden dezelfde problemen op. Spellens bleven hangen, CD-i wilden helemaal niet opstarten, vreemd beeld en zelfs audio CD's die af en toe werk weigerden. In dit geval bleek het echter een probleem met het loopwerk van de laser te zijn. Inmiddels is deze gerepareerd en zijn de problemen opgelost.

Rise of the Robots

Martin de Jong uit Katwijk wil graag weten hoe hij de Cyborg speciale technieken kan laten doen, zoals de turbo-kopstoot en de schouderduw. Wij hebben dit vechtspel al lang geleden zo goed verstopt dat we het niet meer kunnen terugvinden, maar misschien is er iemand die Martins vraag kan beantwoorden? Zelf heeft Martin trouwens ook nog de code voor het Room Service-spel in Family Games II: 1272.

Secret Mission

Ondanks het feit dat we inmiddels de complete oplossing voor dit spel hebben gepubliceerd, blijven er toch nog vragen binnenkomen. Van LL Verbaas bijvoorbeeld, die vast zit in het oerwoudlabyrint. We hebben in de oplossing geschreven dat de uitgang zich bevindt in het scherm zonder de boomstam linksvoor. Om de uitgang te vinden moet u een klein stukje omhoog bewegen en dan naar links lopen. Als Jeff in de volgende animatie z'n voorhoofd afveegt, heeft u gewonnen. Uit de e-mail van de heer Verbaas blijkt echter dat hij er niet in slaagt omhoog te bewegen. Vreemd, want dat is toch gewoon een kwestie van Jeff over het

scherm laten lopen? Tenzij u het natuurlijk probeert op een plaats waar dit niet mogelijk is. De enige andere oorzaak die we kunnen verzinnen is een defect in de touchpad of afstandsbediening die u gebruikt, maar dat kunt u snel genoeg uitzoeken door een ander spel te proberen. Een later via e-mail binnengekomen tweede vraag van de heer Verbaas lijkt er op te duiden dat hij het eerste probleem inmiddels heeft opgelost. Nu schrijft hij namelijk dat hij vastzit bij het orgel, een stuk verder in het spel. De bedoeling is hier om de muziek na te spelen die het orgel laat klinken nadat u het beeldje probeert te pakken op het bureau. De toetsen die u hiervoor moet indrukken

zijn volgens ons de nummers 3, 7, 8 en 6 van links af gezien. Volgens de heer Verbaas werken deze toetsen bij hem echter niet. Misschien zijn er lezers die hier te hulp kunnen schieten, want in onze versie zijn het echt de goede toetsen.

Laser Lords

Peter Dame uit Rotterdam speelt sinds een half jaar dit spel dat al voor vele hoofdbreken heeft gezorgd bij onze lezers. Ook bij Peter, maar zijn eerste vraag is (mede dankzij enige problemen met het ontcijferen van het handschrift) lastig te beantwoorden. Hij vraagt zich namelijk af waar de 'spiale' (?) deur is in de bibliotheek. Iemand een idee wat hier mee bedoeld wordt? Verder wil Peter weten hoe hij aan Fleeton komt en daarmee kunnen we hem gelukkig wel helpen. Fleeton Fire (sorry, wij spelen nog steeds de Engelse versie) koop je van Barbus op Fornax. Hij verkoopt Big Banger, Mutant Burger,

Chateau Omega en Fleeton Fire. Koop alleen de laatste twee. Geef Fleeton Fire later aan de bewaker voor de tweede poort naar Lysistrata's kamer om deze te openen. Als je nog wat later in het spel het Zaad van Sysis aan Leta geeft, ontvang je bovendien een Fleeton Nugget (klompje). Deze heb je later nodig om toegang te krijgen tot de Hive. Geef de Secret Specs en de Fleeton Nugget hiertoe aan de Prima Assembler.

Een anonieme 'verslaafde' (ook al uit Rotterdam) slaat de oude vrouw om de kristallen bol te krijgen, maar ze geeft hem niets. Waarschijnlijk toch niet precies gedaan wat ze je vroeg. Emdea (want zo heet ze) wil namelijk

niet zomaar geslagen worden, maar onthoofd met het zwaard van Seb. En aan je inventarislijstje te zien, heb je dat zwaard nog niet. Dit zwaard krijg je van Axja, de Griekse held. Klik op Name en Champion om een gevecht te beginnen. Bewapen jezelf met het ijzeren zwaard en zet de hermetische helm op (die je kreeg na het met blote handen verslaan van Dyseousus).

Door de helm op te zetten word je onzichtbaar, maar Axja weet precies waar je bent. Je bent echter ook vrijwel onkwetsbaar, dus het is een fluitje van een cent om het gevecht te winnen. Hierna word je weer zichtbaar en ontvang je het zwaard van Seb.

Zelda's Adventure

Nel Slooven is een trouwe lezeres van deze rubriek en heeft ook al diverse malen onze hulp ingeroepen. Ditmaal in verband met Zelda's Adventure, waar ze in tombe 3 vast zit. Ze verslaat eerst de drie blauwe tornado's met de kalmeringsspreuk en dan nog eens vier. Vervolgens gebruikt ze de toverstaf om de drie Loccasins te verslaan. Hierna komt ze in een gang waar ze wordt aangevallen door wezens die ze niet kan verslaan (Crystal Shards). De oplossing zit 'm waarschijnlijk in het feit dat je de magische bruine pot niet hebt opgeraapt die de Loccasins lieten vallen nadat ze verslagen waren. Hiermee verwijder je namelijk alle monsters in deze tombe.

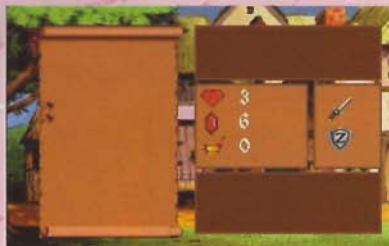
Who Shot Johnny Rock?

Hans Schoof uit Bladel stuurt enkele tips voor dit schietspel. Als je de kluis open hebt gemaakt, liggen er dobbelstenen, dynamietstaven, een biljartbal of een nummerbord in. Deze voorwerpen wijzen op de plaats waar je vervolgens naar toe moet gaan.

Dobbelstenen = Casino
Dynamietstaven = Warehouse
Biljartbal = Poolhall
Nummerbord = Garage

Schiet verder altijd op de hand van de verdachte, omdat dit zijn enige zwakke plek is.

Zelda: Wand of Gamelon (Engels)

Hans Schoof uit Bladel heeft enkele aanvullingen op de tips die we eerder publiceerden over dit spel. Ten eerste de Burgemeester in Tykogi Tower. Je maakt de boeien niet kapot met de power glove (vechthandschoen), maar gewoon met het zwaard. Hiervoor moet je natuurlijk wel even springen. Het kan zijn dat je de kettingen niet goed raakt, zodat je het nog een keer moet proberen. Ten tweede is het niet het laatste huisje van Sakado waar je de

groene cape krijgt. Die krijg je namelijk van het vrouwtje die in het laatste huisje van Aru Ainu woont. In het laatste huisje in Sakado krijg je van een vrouw een mantel waar je het feeënpoeder voor nodig hebt om er een magic cloack van te maken. Dit doet het vrouwtje voor je uit het laatste huisje van Sakado. Het feeënpoeder haal je trouwens bij de Fairypool. Hiervoor moet je wel eerst de drie heksen vernietigen, met bommen of zo.

Zelda

Er is weer hoop voor de familie Boschman uit Wapenveld. In CD-i 4 vroegen we lezers om hulp bij het probleem met de 'vissenkop'. Milan Kostanjevec en Danny Boer schrijven beiden dat het hier om het level 'Ahitaru' gaat. Aan het eind van dit veld kom je inderdaad een vissenskelet tegen met een steen. Hier moet de familie Boschman de power glove (vechthandschoen) gebruiken om de steen uit het oog van de vis te verwijderen. Nu kun je in de vissenkop komen en is het level uitgespeeld. De handschoen krijg je overigens van Grimbo in Washubi Swamp, wanneer je hem de Hanyu-sporen geeft (die je weer in Hanyu Forest kunt vinden). Druk na het verwijderen van de steen op actieknop 2 om met Yokan de visser te praten. Raap de sleutel op die hij achterlaat (niet vergeten, want deze is van groot belang wanneer je later in het spel bij Yokan op visite gaat in Sakado!). Verlaat Ahitaru via de Triforce. De Fairy Pool (Sprookjesvijver) is nu toegankelijk.

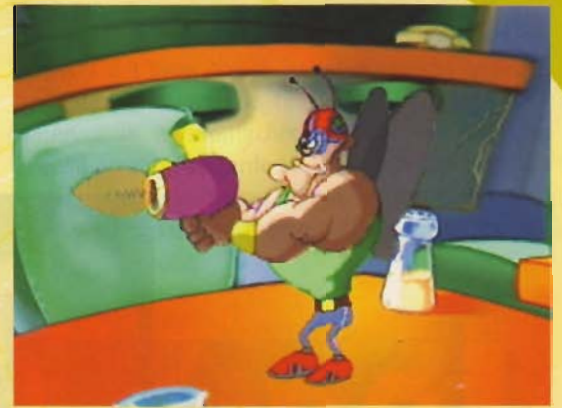
The Apprentice

In CD-interactief 4 plaatsten we een oproep uit naam van Peter Daane. Hij wilde weten hoe hij moest omgaan met de pijltjes uit de koffiepotten. Milan Kostanjevec komt via Internet te hulp. Volgens Milan kun je de pijltjes alleen ontwijken. Als je een stukje omlaag gaat, kom je onsterfelijkheid tegen. Dan is het nog slechts een kwestie van snel doorvliegen naar boven (door de mijnen) en aan de (rechter!)kant langs de koffiepotten helemaal omhoog zonder te stoppen. Daar kom je weer onsterfelijkheid tegen, zodat je weer kunt doorvliegen door de mijnen en zonder problemen de pijltjes kunt ontwijken (mits je snel genoeg bent).

Family Games I

In CD-interactief nummer 5 van dit jaar plaatsten we een oproep om Cindy Verhegge te helpen in het ninja-spel. Cindy wilde namelijk weten hoe ze de scherf in de hut te pakken kon krijgen en of er soms een onzichtbaar doolhof was. Het antwoord op deze vraag wordt gegeven door P.J. Kolk uit Amstelveen. Er is inderdaad een soort doolhof en zo moet je er doorheen lopen. Ga de hut binnen en loop direct helemaal naar links. Loop als je helemaal tegen de muur staat zover naar voren dat je net niet op de spies loopt. Loop links om de spies heen, omhoog en dan naar rechts. Loop nu naar rechts door tot je de volgende spies (die een stapje hoger dan jijzelf zit) tot op twee stappen genaderd bent. Ga omhoog tot die spies een stapje lager zit en loop helemaal naar de muur. Volg de muur omhoog en dan naar rechts tot de scherf precies

onder je is. Loop naar beneden en pak de scherf. Ga via dezelfde weg terug. Het is aan te raden de zwarte ninja vlak voor je de hut binnengaat neer te schieten. Hopelijk is hiermee ook meteen de vraag van P. Van de Steeg uit Rotterdam opgelost, die in hetzelfde spel problemen had met het pakken van de scherf.

Myst

Gino van Waeyenberghe uit het Belgische Stekene heeft een tweetal problemen in dit fraaie puzzelspel. Om te beginnen in de blokhut. Om naar een andere wereld te reizen, moet hij een lucifer uit de brandkast nemen. Als hij de code intikt, gebeurt er echter niets. De code die hier nodig is, is 7, 2, 4. Dit is de combinatie van de kluis naast de deur. In de kluis (want die gaat dan toch wel open, Gino?) vind je een lucifer. Hier moet je echter nog wel het een en ander mee doen. Steek de lucifer eerst aan, draai je om en ga naar de boiler. Steek de lucifer in het gat in de hoek links onder. Zet vervolgens de gastoevoer volledig open (groene schakelaar). Wacht totdat het dreunende geluid stopt en draai het

wiel dan weer volledig omlaag (rode schakelaar). Ga hiermee door totdat je een luide knal hoort. Ga nu het huis uit en de boom rechts ervan in. Doe dit snel genoeg, voordat de lift in de boom ondergronds verdwijnt. Het boek bevindt zich onder de boom. Klik hierop om naar de Channelwood Age te gaan. Als je met de lift omhoog bent gegaan, druk dan op de witte knop links. Dit laat de stoom eruit, zodat de boom omlaag gaat naar het ondergrondse niveau.

Verder zit Gino vast in het torentje, waar je eerst de klok moet verzetten. Hier kan hij slechts één schakelaar in beweging zetten en dan gebeurt er niets. Nou, dat is waarschijnlijk niet helemaal correct. Zet in de toren eerst de klok op 2:40 door

de wielen te draaien en op de knop te drukken. Ga dan via de hierdoor verschenen brug de klok binnen en gebruik de schakelaars om de wielen op 2, 2, 1 te zetten. Houd een van de voorste schakelaars omlaag om alleen het middelste wiel te draaien. Klik op de verticale handel rechts om de puzzel te resetten. Het boek bevindt zich in de gigantische wielen bij de pier. Klik hierop om naar de Mechanical Age te gaan.

Lucky Luke

Het is al weer enige maanden geleden dat ene Ruud ons via e-mail een fantastische cheat stuurde voor dit spel. Hij verzocht ons echter deze cheat mode nog niet direct te publiceren, omdat het spel nog maar net verschenen was en de lol er dan misschien

af ging. Maar goed, inmiddels zijn we een tijdje verder en durven we die gok wel aan. Trouwens, jullie kunnen je toch wel beheersen? De cheat mode wordt als volgt geactiveerd. Pauzeer het spel door tegelijk op Omlaag en knop 3 (=1+2) te drukken. Druk dan op Omhoog, Rechts, Omlaag, Links, Omlaag. Druk vervolgens op Omlaag en scroll door de mogelijkheden. Door op actieknop 1 te drukken activeer of deactiveer je een mogelijkheid. De levels stel je in via knop 1 (level omhoog) en knop 2 (level omlaag). Hoger dan 23 gaat niet, want zoveel levels zijn er. Ten slotte helemaal omlaag scrollen en op Continue drukken.

Jezus Messias

Bij een artikel over een bijbel-disc zou het te makkelijk zijn om te vertellen wat er allemaal op de disc te vinden is. Een beetje praten over de quiz, een beetje praten over de vormgeving, iets over de educatieve waarde en klaar is Kees. Toch wil ik iets verder gaan dan dat. Niet dat ik mezelf wil opwerken als prediker, integendeel. Niet dat ik het Christelijke geloof veroordeel, alles behalve dat. Het geloof in een hogere macht, hoe deze ook genoemd wordt is niet minder dan terecht en geeft gelovigen een steun die onvervangbaar is.

Educatief

De CD-i *Jezus Messias* is een educatieve disc over de handelingen van Jezus tijdens de laatste drie jaar van zijn leven. Nadat Jezus dertig geworden was begon hij pas met prediken en het geloof en leven met God te verbreiden. Van zijn leven tussen zijn geboorte en zijn dertigste jaar is weinig bekend. Het is bekend dat hij een goede en streng Joodse opleiding heeft genoten en dat zijn familielijn terug te voeren is tot het huis van David, koning der Joden.

Van de doop

Het verhaal dat we kunnen vinden als onderdeel op de disc gaat over de tijd vanaf de doop door Johannes de Doper, zo rond Jezus' dertigste levensjaar. Vanaf toen is volgens de Bijbel de heilige geest

Er is over niemand zoveel geschreven als over Jezus Christus. Al bijna tweeduizend jaar wordt de Westerse cultuur beheerst door de woorden en daden van één man, die zich feitelijk hebben afgespeeld in een tijdsbestek van drie jaar. Nog steeds geven de geschriften in de bijbel hoop en vertrouwen aan een groot deel van de wereldbevolking en wordt de leer van Jezus Christus onderwezen aan ieder die het horen wil. Ook de Bijbel heeft nu de weg naar CD-i gevonden. *Jezus Messias* heet de disc en hij is bedoeld voor kinderen vanaf 8 jaar.

ROM HELWEG

in hem neergedaald en begon Jezus zijn wonderen te verrichten als bewijs van zijn Messias-schap. In korte hoofdstukken zien we de verhalen als 'de broden en de vissen', 'de wonderbaarlijke genezing', 'de opwekking van Lazarus', 'de bruiloft van Kana' en natuurlijk het kruisigingsverhaal.

Uitleg

Na ieder verhaal bestaat de mogelijkheid om nadere uitleg te krijgen bij de gebeurtenissen. Welke betekenis had dat en welke les kunnen we eruit leren? Van wie kwam de wonderbaarlijke kracht nu; van Jezus, of van God? Wie moeten we eren? Jezus, God of God door Jezus? Hoe kunnen we nader tot God komen? Hoe kunnen we ons geloof vertalen in onze dagelijkse bezigheden? Allemaal vragen, die niet direct beantwoord kunnen worden, omdat iedereen een persoonlijke beleving van het geloof heeft, maar we kunnen een goed eind in de richting komen.

Dilemma

Praten over het geloof in het algemeen brengt een groot dilemma met zich mee. We leven in een tijd waarin de ene sekte na de andere opkomt en zijn ondergang vindt. Al deze sektes staan onder leiding van iemand die op de een of andere manier zichzelf heeft uitgeroepen tot boodschapper van God of de grootmacht met een andere naam. Toch is het zo, dat iemand die tweeduizend jaar geleden niets anders dan dat heeft gedaan, de ware Messias zou moeten zijn. Het feit dat zijn daden echter zo'n diepgaande invloed hebben gehad op het westerse leven van nadien, geeft toch een indicatie van de geloofwaardigheid daarvan.

Verantwoordelijke leider

Jezus kwam in een tijd dat het land aan de oostkant van de Middellandse zee verscheurd werd door enerzijds de Romeinen met hun geloof in een veelheid van goden en anderzijds de verschillende Joodse groeperingen als Essenen, Nazareeërs, Sicariërs en andere elkaar betwistende geloofsvertakkingen. Het

volk werd onderdrukt en was toe aan een nieuwe leider. Iets dat vaak ook in negatief opzicht gebeurt, zoals dictators van alle tijde duidelijk maken. Dat waren vaak persoonlijkheden die hun macht en invloed op een verkeerde en vaak gruwelijke manier uitoefenden. Leiderschap brengt een morele verantwoordelijkheid met zich mee, iets dat Jezus eigenlijk als enige uitdroeg.

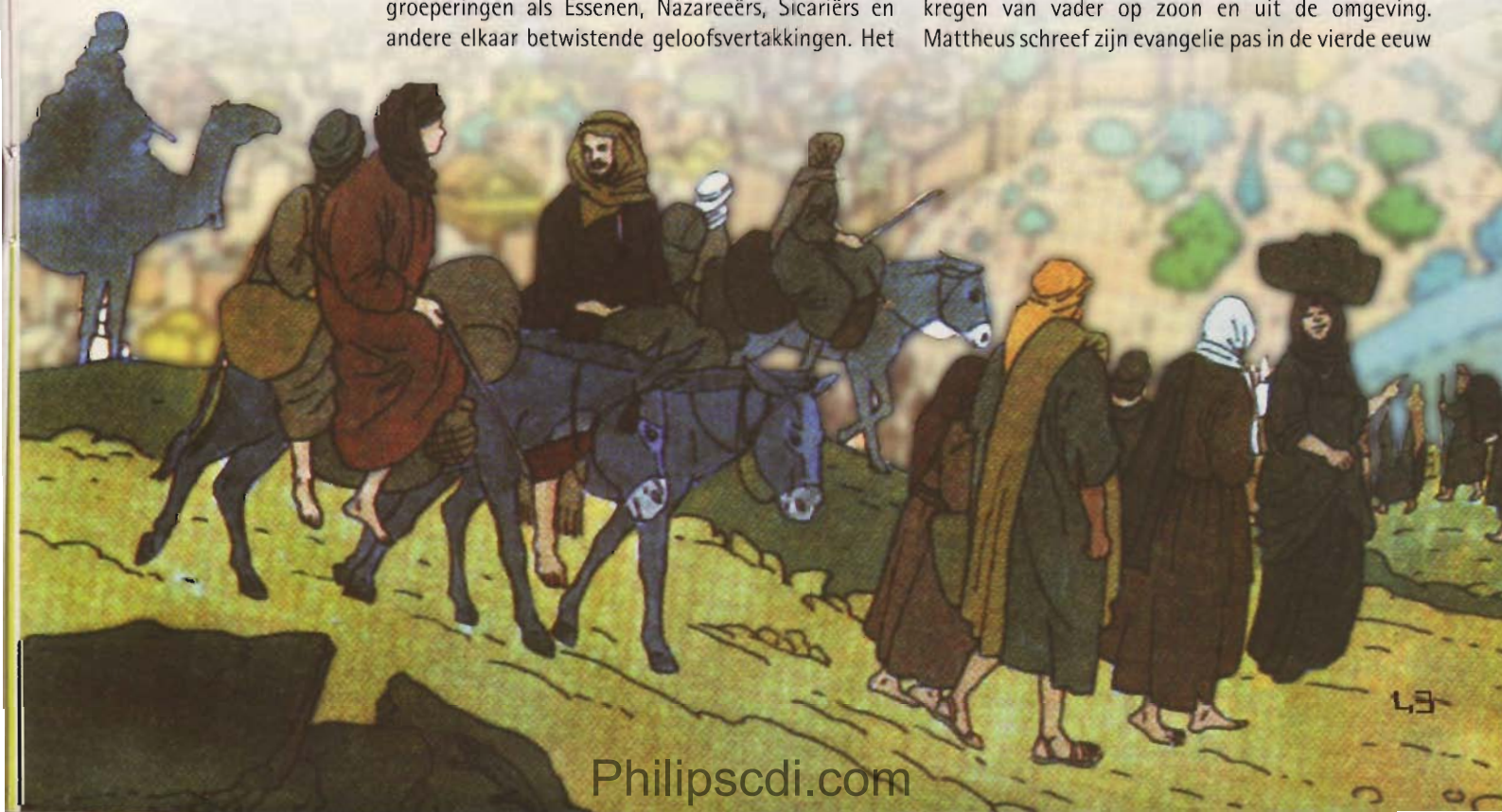

De profetieën komen uit

Daar was Jezus. Precies zoals de profeten hadden voorspeld. Hij zou zijn geboren uit een onbevleete ontvangenis als een teken van Gods mededogen voor de mens. Hij zou sterven aan het Kruis, opdat de mensen hun zonden vergeven zouden zijn. Ook zou hij weer opstaan uit de dood om te laten zien dat Hij de ware Zoon was van de almachtige God. De overlevering hiervan is tot de wereld gekomen via de Bijbel en dan vooral het Nieuwe Testament.

Het Woord van God

Het Nieuwe Testament wordt ook wel betiteld als het Woord van God, zoals opgetekend door de Evangelisten. De vier evangelisten zijn Mattheus, Lucas, Marcus en Johannes, vier verschillende schrijvers. Van deze schrijvers is op zich niet zo heel veel bekend. Het waren voornamelijk vissers, die door-drongen waren van de verhalen zoals ze die te horen kregen van vader op zoon en uit de omgeving. Mattheus schreef zijn evangelie pas in de vierde eeuw

na Christus. Ook Lucas en Marcus konden nooit lijfelijk aanwezig zijn geweest bij de gebeurtenissen. Van Johannes weet niemand wanneer hij leefde, maar de gedetailleerdheid en de dramatiek van zijn verhalen doen vermoeden dat hij wel in de buurt was.

Goddelijke inspiratie

Het zou met deze informatie makkelijk zijn om de Bijbel af te doen als een verhaal dat van epische concentratie aan elkaar hangt. Immers, zij schreven de verhalen in een moeilijk te vertalen Grieks, dat gesproken werd door de vissers. De vertalingen hiervan naar het Hebreeuws en het Latijn zouden makkelijk fouten kunnen bevatten. Wanneer je echter over een geloof spreekt, dat zo doorspekt is van Goddelijke inspiratie, is het moeilijk om de feiten zo te verdraaien dat er een werkelijk ander verhaal uitkomt.

Misstanden

"God zou nooit toestaan dat de Bijbel verkeerd geïnterpreteerd zou worden", is een vaak gehoorde verdediging van de absolute waarheid van de Bijbel.

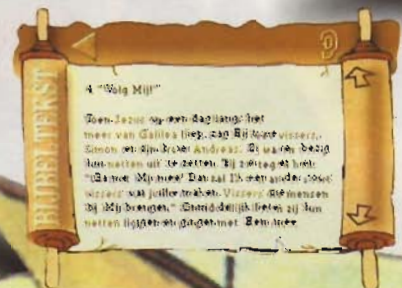
Toch hebben zich door de eeuwen heen een groot aantal misvattingen voorgedaan 'naar aanleiding van' de geschriften. Homofilie zou een ziekte zijn, andere geloofsovertuigingen moeten worden bestraft, muziek is duivels en ook paranormale geneeswijzen zijn het werk van Satan. Het gevolg daarvan? Oorlogen, heksenjachten, onderdrukking en minachting. Dat kan nooit de bedoeling van God geweest zijn. Vaak worden deze misstanden geweten aan het werk van de Duivel, alsof de mens geen verantwoordelijkheid heeft voor zijn eigen daden.

Handvest

De Bijbel is een handvest gebleken voor het geloof in en het leven met God op de Christelijke manier. Een manier waarin de mens zijn naasten liefheeft als zichzelf en het leven zou moeten koesteren als het mooiste geschenk dat er bestaat. De Bijbel geeft hierin een aantal mooie tips, die iedereen tot zich door zou moeten laten dringen, om er op de eigen manier mee om te gaan. Wanneer iedereen dan zou vertrouwen op de intuïtieve keuze tussen goed en kwaad, zou er geen haat meer moeten kunnen bestaan.

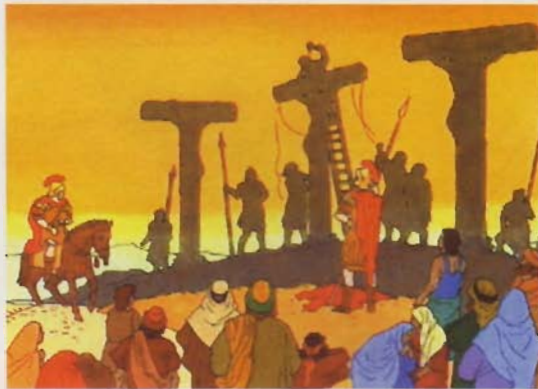
Keuze tussen goed en kwaad

Het is alleen te betreuren dat de intuïtieve keuze tussen goed en kwaad soms te wensen overlaat. Te veel mensen laten zich leiden door de keuzes die door andere mensen worden opgelegd, waardoor ze hun eigen verantwoordelijkheid verleggen naar iemand anders. Het zou natuurlijk niet goed zijn wanneer niemand meer naar elkaar zou luisteren, omdat iedereen slechts op zichzelf zou vertrouwen, maar dat is weer het andere uiterste. Ik kan het mis hebben, maar volgens mijn bescheiden mening is het het beste wanneer iedereen voor zichzelf bepaalt op welke manier hij of zij de boodschap van buitenaf verwerkt. Hierbij ga ik ervan uit dat iedereen diep in zijn hart precies weet wat goed en kwaad is, alleen daar wat meer op moet vertrouwen. Pas dan kan iemand vanuit een absolute eerlijkheid handelen en zou een geloof werkelijk van binnenuit kunnen komen.

Modern geloof

Het is gebleken dat er in een tijd van snelle vooruitgang zoals deze een grote behoefte is aan geloof. Naast alle materiële wensen en de strijd om het bestaan heeft de mens iets nodig als een morele leidraad. Je kan er niet vroeg genoeg mee beginnen, en dat is de bedoeling van de CD-i *Jezus Messias*; kinderen een vroeg besef van geloof geven. De CD-i gaat er weliswaar van uit dat de kijkers al open staan voor het Christelijke geloof, maar toch heeft het een vrij evangelistische opzet.

Stripboek-achtig

Op de geheel Nederlandstalige CD-i vinden we het verhaal van Jezus aan de hand van tekeningen en gesproken tekst. Hoewel het kinderen vanaf acht jaar erg aanspreekt om deze stripboek-achtige aanpak te zien wordt er af en toe best pittige taal gebruikt. In het verhaal wordt er tijdens de Bergrede bijvoorbeeld gezegd: "Gezegend zijn zij, die huilen, want zij zullen weer lachen." Elders op de CD-i staat echter de tekst, zoals die gebruikt is in de nieuwe vertaling van de Bijbel, zoals die dit jaar is uitgekomen. Daarin is uitgegaan van veel leesbaarder Nederlands, en wordt gezegd "Gelukkig zijn zij..."

Speurtocht

Na ieder verhaal is er, zoals gezegd, een keuze om meer begrip van het verhaal te krijgen, maar kun je ook een speurtocht door de bijbel maken. In deze speurtocht is het de bedoeling dat je twee teksten bij elkaar zoekt die met elkaar te maken hebben. Zo zou je bijvoorbeeld de doop van Jezus door Johannes kunnen verbinden met de profetie dat God eerst de doop gaf aan de mensen, maar met zijn enige zoon ook het geloof zelf. Wanneer je dan een fout hebt gemaakt, zegt een vriendelijke stem: "Probeer het

nog eens!" in plaats van "Nee, fout!" Dat spreekt me wel aan. Telkens wanneer je een vraag goed hebt beantwoord, komt er een stukje van een puzzeltje bij. Heb je het plaatje afgerond, mag je kiezen voor een volgend level. Ik moet zeggen, dat de structuur van de CD-i niet echt overzichtelijk is, hoewel het niet veel uitmaakt hoe je door de CD-i wandelt. Het is allemaal goed, wat op zich best overdrachtelijk gezien mag worden.

Maar hoe dan?

Hoewel er een uitgebreide uitleg bij de verhaaltjes komt, zit er vaak een boodschap bij als: "Zolang je maar leeft met God..." en "Wanneer je Jezus in je hart sluit..." Het komt mij voor dat kinderen van acht jaar nog niet begrijpen hoe dat dan moet. Hoe leef je met God? Hoe sluit je Jezus in je hart? Ben ik dan ook een Transformer die een klepje ter hoogte van zijn hart heeft en wat moet ik er dan in sluiten? Voor dit soort problemen is het aan te raden dat de ouders of opvoeders wel in de buurt zijn om dit soort vragen te beantwoorden, hoewel dat vaak erg moeilijk is. Immers, ieder kind heeft een eigen belevingswereld. Op het moment dat er aan een beleving een tekst gekoppeld wordt, kan de betekenis hiervan drastisch veranderen. Misschien is dat wel de functie van de vage term "met God leven".

Goede bedoeling

Het is sowieso erg moeilijk om te verwoorden wat het betekent om te geloven. Sommige mensen kennen geloof als iets dat zich helemaal niet laat benoemen, of dat voor hen een heel andere betekenis heeft dan "Jezus in hun hart sluiten". Toch zou het heel goed op hetzelfde neer kunnen komen. Jammer genoeg zijn woorden dermate beperkt, dat ze nooit helemaal kunnen omschrijven wat een gevoel betekent. Om toch over te kunnen brengen hoe zo'n gevoel ervaren wordt, moet men kunnen vertrouwen op de bedoeling die men ergens mee heeft. Wanneer deze bedoeling komt vanuit een eerlijkheid, dan komen de woorden, hoe gebrekkig ze soms ook zijn, toch goed aan. Wanneer de luisteraar dan ook nog eens vertrouwen heeft in je goede bedoelingen, kan het bijna niet mis gaan. En dat is nou juist het mooie van kinderen. Ze staan open voor wat je als opvoeder zegt (mits ze nog niet de nadelen van puberteit ondervinden) en dat geeft een vertrouwd gevoel.

Jezus Messias
CD-i/CD-ROM
Verkrijgbaar bij
de Christelijke
boekhandel

David

Ik besef dat ik met al mijn superlatieven weinig overlaat voor de mensen die ze echt verdienen. David Bowie is zo iemand. Er zijn maar weinig muzikanten die zo spraakmakend zijn geweest in de rockmuziek als deze kleine Engelsman. Onlangs deed hij Nederland aan met zijn zoveelste muziekstroming, die verdacht veel van het House-concept weg heeft. Het is niet minder dan verdiend dat zijn oeuvre een klein retrospectief krijgt met *David Bowie, The Video Collection*.

ROM HELWEG

Vette knipoog

Het was begin jaren negentig. Ik had met een paar vrienden afgesproken in restaurant De Goffert in Nijmegen, vlak voordat we naar één van de grootste concerten van dat jaar zouden gaan. Het restaurant was helemaal afgesloten en er kwamen twee touringcars aanrijden. Zij werden de omheining binnengelaten en we konden onze nieuwsgierigheid niet bedwingen. Onder de mensen die uit de bussen stapten was een klein mannetje, dat zich langzaam omdraaide en een vette knipoog mijn kant uitstuurde. Dat was David Bowie. Hiermee kwam een droom uit die ik al jaren koesterde.

Geen hokjes

Bij iedereen voor wie popmuziek een zo grote rol speelt als bij mij, komt Bowie als een rode draad terug. Bowie heeft zich nooit in een hokje laten plaatsen bij de andere muziekstromingen als Punk, New Wave of Rock 'n Roll. Toch hebben al deze muzieksoorten een onmiskenbare invloed ondervonden van deze excentrieke muzikant. David Bowie weet als geen ander de meest vreemde en uiteenlopende stijlen en technieken luisterbaar te maken voor een groot publiek.

David Jones

Bowie wordt in januari 1947 in het Londense Brixton geboren als David Jones. Op elfjarige leeftijd krijgt hij een saxofoon, waarvoor hij les krijgt van Ronnie Ross. Grappig om te vermelden dat we deze baritonsaxofonist later terughoren bij bands als Matt Bianco en Lou Reed, waar hij de wereldberoemde solo op *Take A Walk On The Wild Side* speelt. Onder invloed van The Stones gaat hij gitaar spelen en komt hij in 1964 met zijn eerste bandje Davie Jones With The King Bees. Om verwarring met Davy Jones van The Monkeys te voorkomen verandert hij zijn naam in David Bowie, naar de trompettist Lester Bowie.

Space Oditty

Bowie gaat zich meer en meer interesseren voor Zen Boeddhisme, iets dat in het einde van de jaren zestig steeds vaker vermengd wordt met psychedelische stromingen. Naar aanleiding van Kubrick's *Space Odyssey* maakt hij een plaat *Space Oditty*. Dit brengt hem onder de aandacht van de platenmarkt en Bowie's naam is gevestigd. Hij verhuist naar Los Angeles, waar hij in een scene terecht komt waar cocaïne en LSD de overhand hebben. Gelukkig duurt dit niet lang en gaat hij naar Berlijn, waar hij Brian Eno als artistieke aanhanger krijgt.

Bowie

Intellectuele fans

De experimentele plaat *Low* wordt tegen alle verwachtingen in een groot succes. Eno heeft bekendheid gekregen bij bands als Roxy Music, The Talking Heads en U2 en maakt veel gebruik van synthesizers om psychedelische effecten te creëren. Tegenwoordig zouden we zijn producties bestempelen als New Age muziek, maar Eno was zijn tijd altijd al ver vooruit. Inmiddels heeft Bowie een grote aanhang gekregen. Zijn fans laten zich het best omschrijven als intellectuele popliefhebbers, die zich afzetten tegen alles wat conventioneel is.

Controversiële clips

Het aardige van Bowie-fans is dat ze zeer trouw zijn. Nou is dat niet zo moeilijk, omdat hun idool regelmatig met nieuwe impulsen komt. Zijn de mensen nog maar net bekomen van *Heroes*, dan komt Bowie weer met de wereldhit *Under Pressure* met Queen.

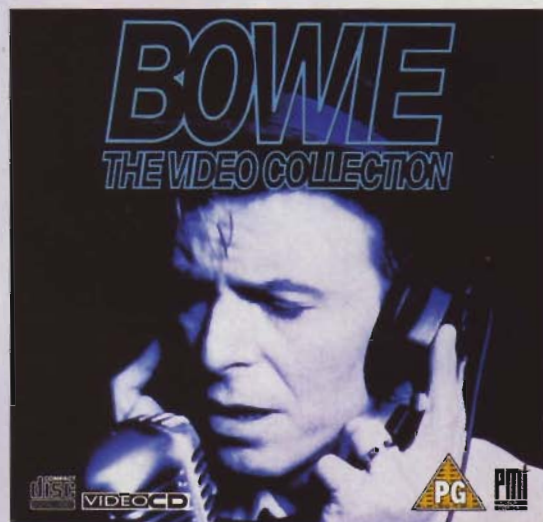
Deze kortstondige, maar magische samenwerking met Queen is nog maar een klein voorproefje van het succes dat Bowie krijgt met *Let's Dance*. Maar liefst vier tracks van dit album halen de hitlijsten. Bowie verbaast dan ook vriend en vijand met zijn clips, die omgeven zijn door controversen. Is het Bowie zelf, of een stand-in, die daar aan de vloedlijn ligt te vrijen?

Omni-kunstenaar

Al snel begint ook de filmindustrie lucht te krijgen van de talenten van David Bowie. In vrij korte tijd maakt Bowie opnamen voor Landis' *Into The Night*; Henson's *Labyrinth*, maar ook het meer dramatische *Merry Christmas Mr. Lawrence* en Brecht's *Baal*.

Bowie begint zich meer en meer af te tekenen als omni-kunstenaar. Al deze audiovisuele ervaring komt tot uiting in de Glass Spider tournee, waarin niets te gek is. Bowie zingt een duet met zichzelf, geprojecteerd op een gigantisch, halfdoorzichtig doek en voert met zijn virtuele alter ego een ballet uit dat zijn weerga niet kent.

Uitrusten

Daarna wordt het een tijdje stil rond Bowie. Hij laat zich alleen nog maar zien onder een andere naam met de band Tin Machine en geeft slechts besloten concerten. Kortom, zijn manier van uitrusten. Plotseling duikt hij weer op met een gloednieuwe wereldtournee. Met een kleine band met onder andere Zappa-drummer Terry Bozio en Talking Heads-gitarist Adrian Belew brengt hij nog eenmaal een ode aan zijn fans met zijn hele repertoire van golden oldies. Dit brengt hem onder andere naar het Goffert park in Nijmegen waar ook ik bij mocht zijn. Het blijft me een raadsel, hoe vier man, op zo'n gigantisch podium een park met tienduizenden mensen in vervoering kan brengen.

Muziekgeschiedenis

Zo'n groot stuk muziekgeschiedenis in zo'n korte periode te horen krijgen is een hele ervaring. Zo ook op de Video CD *David Bowie, The Video Collection*. Van *Space Oditty* tot *Fame* in 26 stappen is een aardig overzicht van een kwart eeuw muziek. Het enige wat de onderlinge verschillen in muziek bij elkaar houdt is Bowie zelf met zijn flexibele, maar herkenbare stem. Het is wel aan te raden om de muziek in stereo te beluisteren, want de eerste stereo opnamen hielden er nog geen rekening mee dat er in de toekomst ook nog mono TV's zouden zijn. Soms valt dan een hele instrumentgroep weg, omdat die naar het andere kanaal gemixt is. Waarschijnlijk een foutje in de remastering, maar ook hiermee blijft dit een document van een uniek fenomeen: David Bowie.

BiosDisk 9

De gewelddadigste criminelen aller tijden.

Con Air (19 juni)

Keiharde actiefilm met topacteurs John Malcovich en Nicolas Cage. Wat gebeurt er als je de grootste schurken van de wereld op een luchttransport naar een andere gevangenis zet? Juist: luchtmuiterij ten top! Van de makers van The Rock!

JOHN TRAVOLTA

Ik moet hem worden.

Face Off (7 aug)

Goede actie-thriller met detetive John Travolta die alles in het werk stelt om psychoot en terrorist

Nicolas Cage te pakken te krijgen. Als Cage in coma raakt en een bom blijkt te hebben verstopt, moet Travolta Cage worden. Dus worden met een medische ingreep de gezichten van de tegenpolen veranderd.

Hou op, Frank. Leven van de doden is geen leven.

The Frighteners (29 mei)

Leuke horror-komedie met Michael J. Fox als een medium dat met geesten kan communiceren. Hij laat zijn dode vrienden bij mensen spoken om ze vervolgens 'weg te jagen'. Aan dit

leuke handeltje komt een einde als er een wezen door de stad dwaalt dat het voorzien heeft op de levenden én de doden.

...van de ene jungle naar de andere.

Jungle 2 Jungle (19 juni)

Familiefilm met Tim Allen die er op een dag achter komt dat hij een zoon van 13 heeft die door de inboorlingen is opgevoed. Hij neemt de jongen mee naar New York en ala Crocodile Dundee staat dit garant voor flink wat verwarring en een goed einde.

A Month By The Lake (17 juli)

Romantische komedie met Uma (Pulp Fiction) Thurman, Vanessa Redgrave en Edward Fox. Een vijf-

tigjarige oude vrijster vol energie gaat op vakantie naar het Italiaanse Como meer en komt daar iemand tegen tot wie ze zich aangetrokken voelt.

Kom nou toch, major. Zelfs ik heb wilde, onbedwingbare verlangens.

Deze rivier kathi op duizend mannen doden.

Anaconda (14 aug)

Niet al te spannende monster-thriller over het regenwoud van Zuid Amerika waar 's werelds grootste slangen leven: de anaconda's. Vanzelfsprekend hebben we hier te maken met de keizer van alle slangen en is-ie chagrijnig.

We gaan nu aan radioseks doen.
-Dat meen je niet.

Private Parts (24 juli)

Biografische film over de razend populaire en zeer omstreden Amerikaanse

radio- en televisiepresentator Howard Stern. Ongecensureerde gekte van Stern die zelf de hoofdrol speelt en er een sport van maakt taboe's te doorbreken. Goed beeld van een van de bijzonderste komieken van zijn tijd.

Bean (10 juli)

's Werelds grootste brokkenpiloot gaat naar de Verenigde Staten en dat zullen ze weten in The Ultimate Disaster Movie. Na talloze geweldige TV-series waagt Rowan Atkinson zich eindelijk op het witte doek. Het resultaat is Mr. Bean ten top en verplichte kost voor de fans.

Lady en de Vagebond (26 juni)

Romantische Walt Disney-animatie over de beschaafde cocker spaniel Lady die verliefd wordt op het vuilnisbakkenras Vagebond. Voordat het tweetal nog lang en gelukkig leeft moeten er eerst heel wat obstakels worden overwonnen.

Scream (26 juni)

Spannende griezelfilm met jonge cast. Een groepje aan horrorfilms verslaafde teen-agers wordt geconfronteerd met een echte seriemoordenaar. Dit staat garant voor flink wat angstige momenten en vooral - zoals het hoort in een horrorfilm - een hoop geschreeuw.

De film gaat over een groep jongeren die allemaal van griezelfilms houden.

Turbulence (5 juni)

Knallende rampen-thriller, waarin een seriemoordenaar een groot gedeelte van de inhoud van een vliegtuig uitmoordt en de rest opsluit. Eén stewardess ontsnapt aan hem en moet de Boeing in haar eentje door het noodweer loodsen en aan de grond zetten. Je zit te schudden in je bioscoopstoel.

Batman & Robin (7 aug)

De derde uitvoering van de nieuwe Batman-cyclus, dit keer met Batman, Robin én Batgirl! Het adembenemend futuristische Gotham City wordt ditmaal bedreigd door een uiterst koele Arnold Schwarzenegger als Mr. Freeze die alles en iedereen in een ijspegel verandert. De vormgeving is wederom schitterend.

Mijn staat niet wel goed.

Men In Black (24 juli)

Heerlijke Science Fiction actiekolder met Will Smith (Prince of Bell Air) en Tommy Lee Jones. Deze in zwarte pakken gestoken en goed bewapende geheim agenten moeten de wereld redden van al het buitenaardse tuig dat regelmatig op bezoek komt. Spektakel!

Wou jij de held gaan uithangen?

Space Truckers (17 juli)

Overdreven Science Fiction actie-satire uit 2196. Dennis Hopper als gestoorde Space Trucker, die een levensgevaarlijke lading door de ruimte vervoert. Als zijn schip wordt geënterd door piraten wordt het helemaal een rot-zooitje.

Deze film zal nooit in een vliegtuig worden vertoond.

Bean

*The Ultimate
Disaster Movie*

is back!

Rowan Atkinson kan bogen op een veelzijdige carrière. Cabaret, komedie, speelfilm en literatuur, overal komen de grappen van Atkinson in terug. Inmiddels staat zijn alter ego Mr. Bean in bijna elke huiskamer in een videocollectie en binnenkort waagt onze beroemde antiheld de stap naar het bioscoopdoek met *Mr. Bean, The Ultimate Disaster Movie*. Voor degenen die niet kunnen wachten, is er nog genoeg te beleven op Bean-gebied. Kijk maar naar de lange lijst Video CD's.

ROM HELWEG

Blackadder

Toen zijn twee collega's zich afsplitsten in de gelijksoortige serie *Alas! Smith & Jones*, lag een solocarrière voor hem open. Aanvankelijk begon hij met een nieuwe komische dramaserie, genaamd *Blackadder*, waarin Atkinson graaf Blackadder speelde die de hele Engelse adelstand onteerde. De serie had zoveel succes dat Atkinson *Blackadder* opnieuw liet reïncarneren, ditmaal in het Engelse leger tijdens de Tweede Wereldoorlog. De *Blackadders* zijn nog niet op Video CD uit, hetgeen niet al te lang op zich zou moeten laten wachten (hint, hint!).

Filmacteur

Na *Blackadder* begon Atkinson zich te ontpoppen als schrijver en filmacteur. Als donderslag bij heldere hemel dook hij op als gevangene in *Hot Shots!*, welke achterlijke rol hem op het lijf geschreven was. Vervolgens verbaasde Atkinson vriend en vijand met de film *Four Weddings and a Funeral*, die inmiddels iedere Video CD fanaat in huis zou moeten hebben. Een groot aantal grappen van deze film was terug te zien in de sketches van Mr. Bean, die inmiddels al een tijdje de Nederlandse televisie onveilig maakte. Denk maar aan de trouwrede van de pastoor, trouwens een meesterlijke rol van Atkinson zelf, en de speech van de getuige.

Meesterlijke mimiek

Rowan Atkinson begon als komiek in de Engelse comedy *Not the Nine O' Clock News*. Wanneer je Herenleed, Jiskefet en van Kooten en de Bie in een Engelse smeltkroes zou gooien, zou je ongeveer zo'n programma krijgen. Atkinson speelde vaak het lulle-tje, dat met zijn meesterlijke mimiek iedereen aan het lachen kreeg. Reeds toen had hij trekjes van de asociale Bean die later zijn geesteskind zou worden.

50

...heeft het gevaar een menselijk karakter.

Gesprek van de dag

Mr. Bean kreeg al vrij snel bekendheid in Nederland door de wekelijkse uitzending van de VPRO. Deze omroep heeft trouwens een goede neus voor Engelse komedie. Niet alleen al de producties van Rowan Atkinson werden door de VPRO naar Nederland gehaald, maar ook *Monty Python*, *Fawlty Towers*, *Absolutely Fabulous* en vele andere. Mr. Bean was één van die series die altijd het gesprek van de dag was tijdens het vreselijke maandagmorgengevoel. Eerst zit iedereen de aflevering van de vorige dag tot in details te herhalen, om vervolgens met frisse tegenzin aan het werk te gaan.

Teddy

Voor de (schaarse) nieuwkomers toch even een portretje: Mr. Bean is een Engelse vrijgezel van halverwege de dertig. Hij rijdt in een gifgroen Mini Coopertje, dat de straten van het Londense voorstadsje tot ontoegankelijk terrein verklaart. Vooral wanneer je in het bezit bent van dat stumperige blauwe invaliden-driewielertje, dat voortdurend door Bean wordt geteisterd. Bean zou nooit een relatie aangaan met iemand anders dan Teddy, zijn versleten oude teddybeer, die dankzij de handen van Bean een welhaast even meesterlijke mimiek heeft als zijn eigenaar.

Egoïst

Bean lijkt op het eerste gezicht zielig en alleen, maar blijkt bij nader inzien gewoon een gierige etter, die alles in het werk stelt om voor te dringen, geld te bezuinigen, taartjes weg te kapen en zijn medemens het leven zuur te maken. Gelukkig gaat het bijna altijd mis en moet hij zijn egoïsme altijd bekopen met de meest absurde problemen. Uiteindelijk vindt hij dan een troostend zwijgen bij zijn onafscheidelijke teddybeer die hij dan via hypnose tot slapen brengt.

Te vaak gepest

Eigenlijk zijn de grappen van Bean absoluut niet om te lachen. Ze zijn sadistisch, gemeen en komen eigenlijk alleen voort uit een brein dat vroeger wellicht iets te vaak gepest is op school. Misschien was Atkinson zelf wel eens het kindje dat de deur in zijn gezicht dichtgesmeten kreeg op het moment dat hij een kerstliedje stond te zingen. Waarschijnlijk wordt Rowan Atkinson zelf dag na dag van de weg gereden door asociale Engelsen. Zelfs toen hij eenmaal in

Amsterdam was voor het signeren van zijn boek, moest het pand ontruimd worden wegens een bommelding. Dat moet hem weer overkomen.

Ultimate Disaster

De nieuwste film van Rowan Atkinson, die binnenkort in de bioscopen draait, is de eerste full feature film van Mr. Bean en heet *The Ultimate Disaster Movie*. In dit verhaal is Bean medewerker bij de National Gallery in

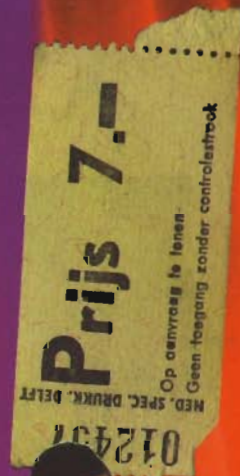

Hun overheid gaf hem een paspoort.

Londen. In een wanhopige poging van zijn collega's om Bean uit de buurt te krijgen, wordt hij 'uitgeleend' aan een ander museum onder het mom van kunstspecialist. Dat zal ze leren. Hij moet met een speciaal kunstwerk naar Amerika waar hij achter een groot schandaal komt en de dochter van zijn gastheer redt. Allemaal redenen waarom hij eigenlijk geliefd zou moeten worden, maar het is zo'n vreselijke etter!

Veelbelovende cast

In de film zijn er rollen weggelegd voor bijvoorbeeld Jeff 'Dumb and Dumber' Daniels en oude bekende Burt Reynolds, die voor een veelbelovende cast zorgen. Als het goed is zal Mr. Bean, *The Ultimate Disaster Movie* 10 juli in de Nederlandse bioscopen gaan draaien. Ik ben erg benieuwd hoe de samensmelting van de gortdroge Engelse humor met de dik-erbovenop humor van de Amerikanen zal smaken. Zolang het scenario in handen ligt van Rowan Atkinson hoeven we ons daarover niet zoveel zorgen te maken.

Kinderspel

Kinderfilms in de bioscoop, op Video CD of Video: elke maand verschijnen er weer een heleboel. Gelukkig steeds meer Nederlandse films maar ook kunnen we mooie nagesynchroniseerde of ondertitelde kinderfilms zien. Daarom zetten we deze maand de mooiste Nederlandse films van de afgelopen tijd op een rijtje en spraken we met drie regisseurs: Maria Peters, Esmé Lammers en Ben Sombogaart.

LENNIE PARDOEL

Twee wel heel mooie Nederlandse kinderfilms zijn: *De Tasjesdief* van Maria Peters en *Lang Leve de Koningin* van Esmé Lammers. Beide films waren lange tijd in de bioscoop te zien en zijn nu ook op video te koop. Van *De Tasjesdief* is er zelfs een Video CD (zie de rubriek Balie). Het is maar de vraag of de uitgevers van films als *Lang Leve de Koningin* hun producties op Video CD gaan zetten. Misschien wacht men op de komst van DVD Video. Warner Bros., een hele grote film- en video-distributeur, heeft bijvoorbeeld nooit Video CD's uitgebracht. Wel zijn zij, in de Verenigde Staten, de eerste die een hoop DVD Video's uitbrengen.

Maria Peters

In het novembernummer vorig jaar vroegen we Maria Peters naar haar beweegredenen bij het maken van *De Tasjesdief*. Toen vertelde zij over haar affiniteit met het onderwerp 'onderdrukking van kinderen' en dat ze kinderen graag een mogelijkheid wil bieden een uitweg te vinden. Onlangs spraken we haar weer; ditmaal over de kinderen die in haar films spelen en de verwickelingen die zich voordoen tijdens de opnamen.

In veel kinderfilms spelen uiteraard kinderen de hoofdrol. Een inmiddels bekend filmkind is Olivier

Tuinier. Hij speelde o.a. de rol van Mees in *Het Zakmes* van Ben Sombogaart en die van Alex in *De Tasjesdief*.

Maria Peters: 'Alex is in de film twaalf jaar. Ik vond het een prettig idee dat Olivier op dat moment ook echt twaalf was. Dat hij klein van stuk is, kwam in deze film ook goed uit. Het versterkte het contrast met zijn afpersers Evert en Lucas. Het is trouwens niet zo makkelijk goede acteurs en actrices te krijgen. Ik gebruik daarvoor een castingbureau. Zo kwam ik ook aan Evert en Lucas. Zij hebben beiden een jeugdtooneelschool gevolgd. In het begin heb ik nog getwijfeld of ik hen wel broers kon laten zijn in de film - ze lijken immers totaal niet op elkaar - maar ze speelden hun rollen zo goed, dat ik toch voor hen gekozen heb.'

Hoe bepaal je de filmlocaties?

'Goede filmlocaties zijn altijd moeilijk te vinden. Hiervoor rijden mensen van het productieteam het hele land door. Maar soms kunnen ook zij niets vinden. Zo hadden we voor *De Tasjesdief* een dijkhuis nodig waar Alex woont. Ik wilde hierin namelijk het boek van Mieke 't Hooft nauw volgen. Maar de weinige huizen die het team daarvoor geschikt vond,

Nederlandse

gingen niet door omdat de mensen niet zo'n hele filmploeg over de vloer wilden. Toen ben ik zelf avonden lang, samen met man en kinderen de dijken langs gereden. Uiteindelijk vonden we toen een huis in Culemborg. Het leuke was dat toen we daar uiteindelijk aan het filmen waren, bleek dat Esmé Lammers ook in Culemborg aan het filmen was voor *Lang Leve de Koningin*.'

Padjesscène

'Hoe lang de opname van *De Tasjesdief* heeft geduurd? Dat was 34 dagen. We hebben in augustus gefilmd. Eigenlijk wilden we eerder beginnen, maar Oliviers ouders wilden dat hij eerst op vakantie ging. Hierdoor kwamen we enigszins in de problemen met bepaalde opnames. Want kinderen mogen nu eenmaal maar een beperkt aantal dagen werken. Daar heb je rekening mee te houden. Dit was best lastig, vooral omdat we het niet redden binnen het geplande aantal dagen. Ook kun je niet tot diep in de avond filmen. Olivier begon dat jaar net in de brugklas en kon daarvan uiteraard het begin niet missen. De laatste drie dagen hebben we toen gefilmd in september. Er deed zich toen een extra probleem voor omdat we toen de 'pajesscène' gingen filmen en de paddentrek allang voorbij was. Vooraf hadden we dat al ingecalculleerd en de trek apart gefilmd in juni op een locatie in Bloemendaal. Daarom hebben we in deze scène gebruikgemaakt van trucage. De meeste opnames zijn echter in Gorcum gemaakt. Daar vonden we ook een geschikte fontein. De mensen waren er erg behulpzaam.'

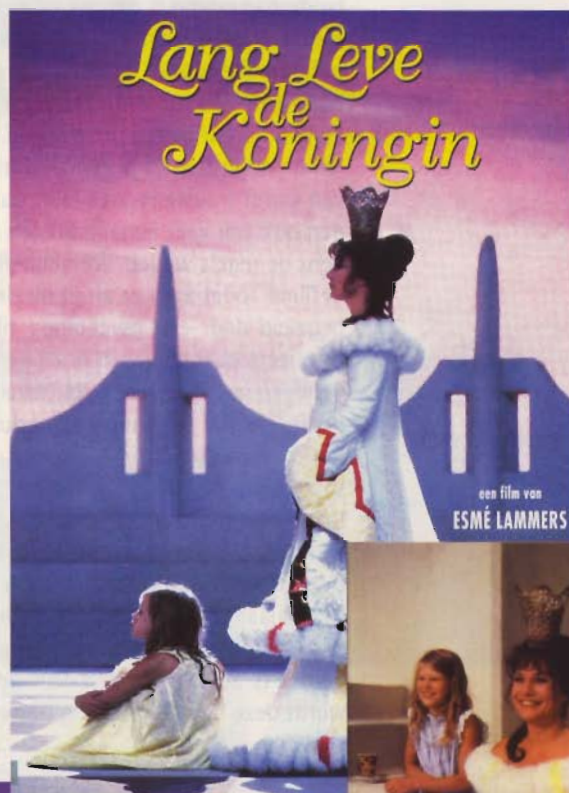
Dit alles is alweer drie jaar geleden; waar ben je nu mee bezig?

'Momenteel heeft de verfilming van *Kruimeltje* voorrang boven *Kladwerk* van Anke de Vries. Hoewel het script voor *Kladwerk* helemaal klaar ligt. Er is echter meer interesse op dit moment voor *Kruimeltje*, dus daar ben ik in financieel opzicht aan gebonden. Het is echter een dure film omdat er veel sneeuw in voorkomt en het verhaal speelt zich af rond 1920 waardoor er allerlei kostuums en voorwerpen uit die tijd verzameld moeten worden.'

Esmé Lammers

De video *Lang Leve de Koningin* werd - commercieel slim - in productie gebracht een week voor Koninginnedag. Prompt was de video bijna overal uitverkocht. Geen slechte koop want het is een prachtige Nederlandstalige kinderfilm. Toch heeft de film niets met koningin Beatrix te maken. De filmtitel verwijst naar de koningin van het schaakbord. Monique van der Ven speelt de witte koningin. Tiba Tossijn speelt Sara, een meisje dat leert schaken met een wel heel bijzonder schaakbord. Dat schaakbord

kinderfilms

Over filmkinderen, zakschaakspelen
en het belang van Culemborg

gaat namelijk leven in de film. De witte koningin vindt samen met Sara het schaakspel uit. Doel van het spel is vooral haar oorlogszuchtige man van de eeuwige ruzie met hun buurkoning af te houden. Nu kan hij namelijk oorlog voeren op het schaakbord: de twee koningshuizen voeren hun oorlogstrijd, nu eens niet met daadwerkelijk geweld, uit op de zwart-witte tegelvloer van de koningszaal. Sara leert onder-tussen goed schaken, ze heeft duidelijk talent. Die aanleg blijkt ze van geen vreemde te hebben. Wie dat is, wordt in de loop van de film duidelijk.

Polderlandschap

Esmé Lammers schreef het scenario en regisseerde de film en heeft zojuist haar boek *Lang Leve de Koningin* afgerond. Daarnaast zijn er grote plannen voor het in productie nemen van net zo'n schaakspel zoals in de film. Hier moeten we helaas nog even op wachten. Prachtige plannen, maar voor nu concentreren we ons op hoe de film tot stand kwam. Hoe kon het gebeuren dat ook Esmé net als Maria Peters Culemborg koos als filmlocatie?

'Het plein van Culemborg was erg geschikt. Ik wilde een typisch Hollands stadje. Alle opnames in de straten zijn daar gemaakt. Het huis van Sara daarentegen staat op een dijk in Weesp. Ook de school bevindt zich in Weesp. Verder is Weesp niet zo geschikt als stad, veel nieuwbouw. Verder wilde ik veel polderlandschap omdat ik dat ook typisch Hollands vind. De rest van de opnames is hoofdzakelijk in de studio gefilmd. We hebben 42 draaidagen nodig gehad. Sara had toen vakantie van school. Ze was toen acht jaar en kon natuurlijk niet hele dagen werken. Het was in juli en augustus. Of je een kind niet teveel laat werken wordt trouwens goed in de gaten gehouden. Er is dan ook een keer iemand komen kijken of alles volgens de regels verliep. We hebben veel spelenderwijs gefilmd zodat Sara er altijd plezier in had. Ze is ook begeleid door een psycholoog tijdens de opnames. Het heeft haar trouwens goed gedaan, want van een verlegen meisje is ze veel zekerder geworden. Ze heeft pas in een andere productie gespeeld van Rimco Haanstra, *Wij Alexander*, en in een aantal spotjes.'

'Mijn plannen voor de toekomst? Ik ben bezig met een script, maar daar kan ik nu nog niet veel meer over zeggen. Mijn boek *Lang Leve de Koningin* zal in het najaar uitgegeven worden, het is de bedoeling dat daar ook een klein zakschaakspelletje bij zit. Verder is de televisieserie van de film afgerond en wordt deze hopelijk spoedig uitgezonden.'

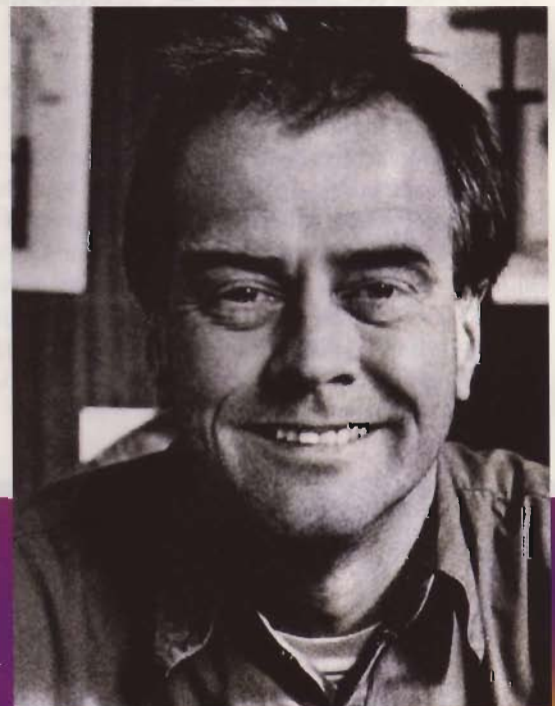
Ben Sombogaart

Ben Sombogaart kondigde vorig jaar aan met de verfilming van *Abeltje* van Annie M.G. Schmidt te willen beginnen. Dat was groot nieuws voor de vele Schmidt-fans. (Voor wie dat echt niet weet: *Abeltje* is een liftjongen die met z'n lift de hele wereld over reist, LP) Hoe staat het met de plannen voor *Abeltje*? 'Die plannen zijn in een vergevorderd stadium. In oktober beginnen we met de verfilming, we hebben al een jongen voor de rol van *Abeltje* gevonden, nu zijn we nog bezig met het vinden van goede locaties. De opnames zullen over zo'n vijf maanden verspreid worden en vinden onder andere in Spanje en New York plaats. De bedoeling is dat *Abeltje* met Kerst 1998 af is.'

Prijzen

Het zakmes en *Dag juf tot morgen* zijn op VHS en Video CD verschenen. Op het moment draait *Mijn Franse Tante Gazeuse* in de bioscopen en *De Jongen die niet meer Praatte* heeft onlangs enkele grote prijzen in de wacht gesleept, onder andere de grote juniorprijs van Cannes, een prijs voor het beste scenario, en de eerste prijs op het kinderfestival in Laon. Worden er van deze films ook video's gemaakt?

'Tja dat weet ik eigenlijk niet, die plannen gaan meestal buiten mij om. Wel is Frankrijk zeer geïnteresseerd in *De Jongen die niet meer Praatte*. Het Franse beleid is er momenteel op gericht kinderen te informeren over deze problematiek, maar natuurlijk hebben de prijzen ook aan de Franse interesse meegewerkt.'

Ben Sombogaart

7 prentenboekverhalen op Video CD

Raad eens hoeveel ik van je hou

Waar blijft die bus?

Mol en Konijn hebben het zo gezellig dat ze helemaal vergeten dat ze met de bus meemoeten.

Van mug tot olifant

Groot, klein, harig, kaal, snel, langzaam, leuk of eng; de wereld zit vol met dieren.

Zebra heeft de hik

Om van de hik af te komen moet Zebra hele gekke dingen doen, maar hij is bang dat iedereen hem zal uitlachen.

Luie Wammes

Naast lui is Wammes ook heel dom. Toch kan alleen luie Wammes de prinses aan het lachen maken.

Raad eens hoeveel ik van je hou

Hazeltje en Grote Haas houden heel veel van elkaar. Maar hoeveel nu precies?

Naar het hok stoute brok

Als Simon stout is moet hij naar het hok. Zijn ouders denken dat hij het daar eng vindt, maar hij vindt het juist leuk!

Plons!

Floortje het Varken houdt niet van de hitte, maar als ze de eenden in de vijver ziet krijgt ze een idee.

Bestellen via CD-interactief

Raad eens hoeveel ik van je hou is nu exclusief te bestellen via CD-interactief. Kijk snel in de rubriek Balie en haal deze schitterende prentenboekserie op Video CD in huis.

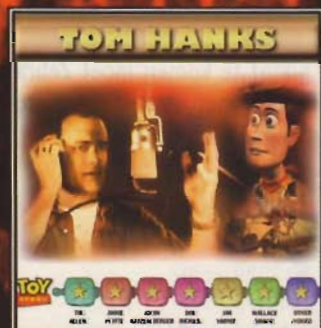
SURF @

Virtuelele

Dat de technologie in Japan vele malen verder is dan in Europa is al lange tijd duidelijk. Dit feit wordt nog eens benadrukt door het in 1995 gelanceerde DK-96 project waarbij een complete virtuele popster werd gecreëerd! Kyoko Date is haar naam en vanzelfsprekend gingen wij op de koffie.

FLORIS VAN DEN BERG

DATE KYOKO

DK 96

56

Codenaam DK

Het idee voor DK-96 is ontstaan in 1995. Een team van HoriPro (http://www.dhw.co.jp/~horipro/DK96/index_e.html), een multimedia bedrijf uit Japan, geraakte in een heftige discussie over de vraag of het mogelijk zou zijn een natuurgetrouw virtueel persoon te creëren. Al snel wisselde men ideeën uit om nieuwe, revolutionaire multimedia software te ontwikkelen waarmee dit te verwezenlijken zou zijn.

De virtuele persoon zou daarna gebombardeerd worden tot popidool. Na intensieve studie werd er in 1996 een speciaal project in het leven geroepen. Dit project, waaraan experts uit de computer- en de muziekwereld meewerkten, kreeg de codenaam DK (ofte- wel: Digital Kids). Het Japanse bedrijf Visual Science Laboratory (VSL) werd benaderd om DK daadwerkelijk te programmeren.

Het echte werk

Het echte werk aan DK-96 begon later in 1996 toen men de vrouwelijke persoon voor het project koos. Vanaf dat moment werd naar ieder 'onderdeel' van het lichaam van DK-96 research gedaan. Alleen het gezicht kostte 10 mensen al vele maanden werk. Alle menselijke gezichtsuitdrukkingen moesten namelijk weergegeven kunnen worden. Ook de andere ledematen kregen veel aandacht. De persoonlijkheid van DK-96 vond men ook

Vrouwen en dino's

CD-Internet

heel belangrijk in Japan. Om de virtuele persoon een identiteit te geven gaf men haar een naam: Kyoko Date (spreek uit: DAH-tey). Verder voorzag men haar van een compleet verleden, ouders en voorkeuren. Zo is al bekend dat Kyoko een zusje heeft van 16, schorpioen is van sterrenbeeld en dat ze dol is op chocola. Om Kyoko's uiterlijk iets minder perfect te maken, gaf men haar een bril. Meer informatie over Kyoko Date is te lezen op de officiële Web site: http://www.dhw.co.jp/~horipro/DK96/index_e.html en op de fan page: <http://home.inreach.com/macbain/dk96main.htm>.

Lara Croft

Kyoko Date is nog maar net van de harde schijf of ze heeft al concurrentie! Het virtuele karakter Lara Croft is de strijd om de top met de populaire popster DK-96 aangegaan. Lara is bekend van het computerspel Tomb Raider, een soort kruising tussen Indiana Jones, Alone in the Dark en Quake. De reden dat Lara zo populair is, is te danken aan het feit dat ze niet onder doet voor een held als Indiana Jones. Bovendien is ze werkelijk bloedje mooi! Via de Tomb Raider pagina (<http://www.escape.ca/~lloyd/tomb/files.htm>) kun je een shareware versie van het net uitgebrachte spel bemachtigen, maar ook een setje wallpapertjes en geluidjes. Op de Lara Croft informatie pagina (<http://homepages.enterprise.net/mflu/dex/tr2.html>) wordt er een tipje van de sluier opge-licht over Tomb Raider 2.

De techniek

De techniek waarmee digitale persoonlijkheden worden gegenereerd heet raytracing. Raytracen is simpel gezegd het via de computer genereren van foto-realistische 3-dimensionale beelden. De computer

wordt hierbij ingezet om onder andere de lichtval op een 3-dimensionaal object te berekenen. De reden dat raytracing zo aanslaat is niet alleen omdat het heel mooi is om te zien, maar ook omdat iedereen het kan maken. Een raytrace object wordt met een CAD programma gemodelleerd. Een bekend CAD programma is Povray (<http://www.povray.org>). Met behulp van dit gratis verkrijgbare programma kun je uit kleine platte onderdelen een draad-model (object) fabriceren (zulke onderdeeljes worden in technische kringen polygonen genoemd). Het draadmodel wordt later door de computer 'gerendered'. Dit betekent zoveel als dat het draadmodel, de lichtbronnen et cetera doorberekend worden en dat er een 'foto' als resultaat op je beeldscherm komt te staan.

Zelf aan de slag

Een kubus bestaat uit 6 polygonen, een piramide bouwt men op uit 4 polygonen. Dit zijn eenvoudige objecten en het renderen neemt maar enkele seconden in beslag. Kyoko Date bestaat uit maar liefst 40.000 polygonen en is daarmee één van de meest ingewikkelde 3 dimensionale objecten ter wereld. Het renderen duurt dan ook een zeer lange tijd. Wil je zelf aan de slag met Povray, dan doe je er goed aan een boek over raytracing aan te schaffen. De materie is namelijk tamelijk ingewikkeld en het duurt een lange tijd voordat je resultaat hebt waar je je niet voor hoeft te schamen. Voorbeelden van voorge-renderde plaatjes kun je vinden op <http://www.mech.ed.ca.uk/~gordon/images/raytrace/>.

In veel films en animatieseries worden raytrace objecten geanimeerd. Het animeren van digitale persoonlijkheden gebeurt vrijwel altijd via 'motion capturing' (<http://www.visgraf.impa.br/Projects/mcapture/mcapture.html>). Deze techniek draagt de bewegingen van een echt persoon over op een door de computer gegenereerd object. Om dit effect te bereiken worden er speciale sensoren op het lichaam

Lara Croft Page

EAO's	Pages	Main	Character	Art	Links
Ellen	Chris	James	Raymond	Lee	Charles
Tomb Raider		Unfinished Business			Tomb Raider 2

NAME: Lara Croft
DATE OF BIRTH: 14th February 1967
PLACE OF BIRTH: England
HEIGHT: 5'7"
WEIGHT: 8 Stone 11lbs (about 55Kgs)
FIGURE: 36" Bust, 22" Waist, 34" Hips
HAIR: Brown
EYES: Brown
RACE/COLOUR:
 Lara the daughter of Lord Hestonbury Croft, was raised to be an aristocrat from birth. After attending finishing school at the age of 21, Lara's marriage into wealth had seemed assured, but on her way home from a dining trip her chartered plane had crashed deep in the heart of the Himalayas. The only survivor, Lara, learned how to depend on her wits to stay alive in hostile conditions a world away from her sheltered upbringing. Two weeks later when she walked into the village of Tokacherry her appearance had had a profound effect on her. Unable to read the characteristic enigmatic atmosphere of upper-class British society, she realised that the way she was seen was the way she was

WE'RE HAVING A Baby!

TOMB RAIDER
P A G E

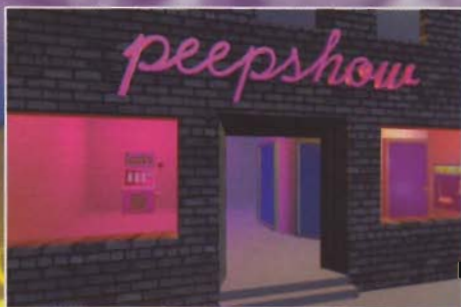
Tomb Raider is our cool game. EIDOS, the game's distributor, made a really good page about Tomb Raider. It can be found here. You can get the best 2 MB demo you've ever seen there. Just have a crack or go to the bathroom while the page loads. :)

There are some excellent Tomb Raider pages out there. What is different about this one?

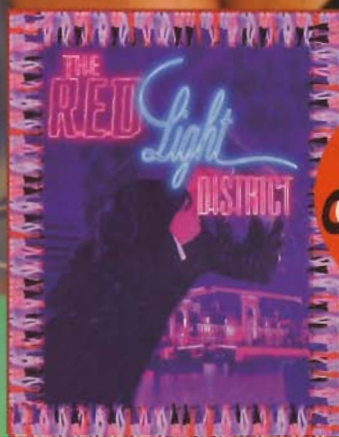
1. Instead of a walkthrough, I give **hints** for every level of the game. You should still have a feeling of satisfaction when you finish a level.
2. You can always find a **comment** here on something to do with the **TOMB** game.
3. There are **tips** of **secret** pages here for the taking.
4. In March I discovered the most thorough **Tomb Raider** **control** ever seen. See what others think of the panel.
5. Obviously, you **enjoy** the game, including my list of **links**, **art** pages.
6. If you're using a **DirectX** **controller**, visit my **control** **tips** for tips on how to use it. Once you get it working, I guarantee there is no better controller for the game than the **controller** you.

HINTS & TIPS
THE GAME
TR2
SAVED GAMES
CONTROLS
LINKS
SURVEY
VIDEO GAME

THE RED Light DISTRICT

Gaat Martin Vandoren vreemd?

WINDOWS
CD-ROM

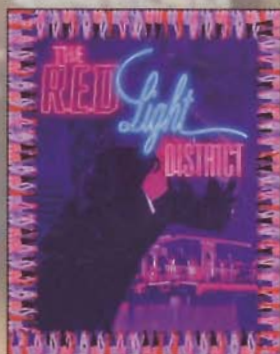

EEN NEDERLANDSTALIG ADVENTURE

MET ECHTE ACTEURS

ONDEUGEND MAAR BESCHAAFD

REAL-TIME VIDEO

AANBIEDING
bruna
f 7,50 KORTING BIJ BRUNA

f 7,50
korting

Knip deze bon uit en neem hem mee naar uw Bruna-winkel. U ontvangt dan f 7,50 korting op de Nederlandstalige adventure game RED LIGHT DISTRICT

op de RED LIGHT DISTRICT CD-ROM

van een echt persoon (stand-in) aangebracht, die gedetecteerd kunnen worden door speciaal ontwikkelde camera's. De computer op zijn beurt plaatst de positie van de sensoren in de fictieve (ge-raytraced) ruimte van de computer. Doet het echte persoon zijn arm omhoog, dan doet het virtuele object dit dus ook.

Behende raytrace projecten

StarTrek series als Deep Space Nine (<http://www.bradley.edu/campusorg/psiphi/DS9/>), Babylon 5 (<http://www.spd.eee.strath.ac.uk/~robert/babylon5.html>) en Voyager (<http://studentweb.tulane.edu/~jallen/voyager/>) bevatten ook grote stukken geraytraced materiaal. Al deze animaties worden op een doorsnee Amiga 4000 gemaakt. Veel hedendaagse films maken ook gebruik van de raytrace techniek. Kijk maar naar Spielberg's Jurassic Park (<http://www.nac.net/~users/splat/lw/>) waar alle dinosauriërs via raytracing werden gefabriceerd. De animatie van de dino's gebeurde trouwens niet via motion capturing, maar via stop motion. Ieder beeldje werd, net zoals bij een tekenfilm, afzonderlijk gemodelleerd en vastgelegd. Over Jurassic Park gesproken... Het langverwachte vervolg komt er aan! In de sequel spelen andere acteurs en zijn andere dinosauriërs te zien, maar de regisseur/producent blijft hetzelfde: Steven Spielberg.

Indrukwekkende techniek

In de film Casper Het vriendelijke spookje is de hoofdpersoon zélf een raytrace object! Casper en zijn drie mede-spoken werden eerst gemodelleerd op een Amiga en later door Industrial Light and Magic op Silicon Graphics computers gerendered. Meer info over Casper kun je vinden op <http://www.foxkids.com/casper.htm>.

In de opnieuw uitgebrachte films van Star Wars (<http://www.starwars.com/swse.html>) is ook een hoop raytrace materiaal te vinden. Met behulp van computers werd de originele film bijgekleurd en werden schoonheidsfoutjes weggehaald. Echt spectaculaire verbeteringen zijn de nieuwe ruimtewezens die via computertechniek zijn toegevoegd aan de oorspronkelijke film. De film is op deze manier een stuk levendiger geworden. De meest indrukwekkende raytrace techniek is te vinden in Toy Story. Deze door Disney geproduceerde film is in zijn geheel met de computer gemaakt, de Pixar Animation Studio nam deze geweldige klus voor zijn rekening. Het gekke is dat je van die techniek helemaal niets merkt als je naar de film kijkt! Meer info kun je vinden op:

<http://www.canto5.com/html/ToyStory Main.html>.

HoriPro

http://www.dhw.co.jp/~horipro/DK96/index_e.html

Kyoko Date

http://www.dhw.co.jp/~horipro/DK96/index_e.html

Kyoko Date fan page

<http://home.inreach.com/macbain/dk96 main.htm>

Tomb Raider

<http://www.escape.ca/~lloyd/tomb/files.htm>

Lara Croft

<http://homepages.enterprise.net/mfludex/tr2.html>

Povray

<http://www.povray.org>

Voorgerenderde plaatjes

<http://www.mech.ed.ca.uk/~gordon/images/raytrace>

Motion capturing

<http://www.visgrafimpa.br/Projects/mcapture/mcapture.html>

Deep Space Nine

<http://www.bradley.edu/campusorg/psiphi/DS9/>

Babylon 5

<http://www.spd.eee.strath.ac.uk/~robert/babylon5.html>

Voyager

<http://studentweb.tulane.edu/~jallen/voyager/>

Jurassic Park

<http://www.nac.net/~users/splat/lw/>

Casper

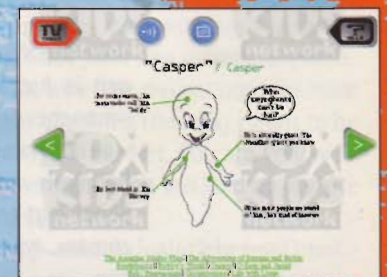
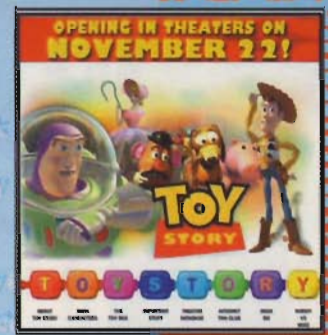
<http://www.foxkids.com/casper.htm>

Star Wars

<http://www.starwars.com/swse.html>

Toy Story

<http://www.canto5.com/html/ToyStory Main.html>

Wie is zij?

Mouchette

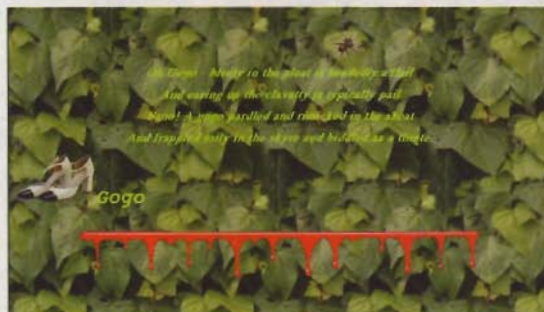
Elke dag komen er op Internet nieuwe homepages bij. Gewone, saaie, opmerkelijke en soms heel opmerkelijke zoals die van de Française Mouchette. Wat er zo bijzonder aan is? Het feit dat deze Mouchette 12 jaar oud is! Ze noemt zichzelf een 'artist' en wij wilden wel eens weten wat ze doet en wie ze eigenlijk is.

LENNIE PARDOEL

Voor wie z'n nieuwsgierigheid niet meer kan bedwingen is hier alvast het adres: <http://www.xs4all.nl/~mouche>. Je kunt haar site overigens ook bereiken via de homepage van het Rotterdamse museum Boijmans van Beuningen. Het project SHELLS van Ben Schot legt een link naar de site van Mouchette. Niet zomaar, want Mouchette heeft ook iets met schelpen.

De homepage van Mouchette

De site van Mouchette is zeer uitgebreid en allereerst stelt zij zich voor. Vervolgens biedt ze je de mogelijkheid te kiezen uit verschillende onderwerpen. Je kunt

bijvoorbeeld haar wel zeer aparte schelpenverzameling voor blinden bekijken of de verzamelde poëzie rond haar naam lezen. Ook kun je haar manager ontmoeten, digitale foto's bekijken of meegaan naar de wereld van Moo's and palaces. Mouchette stelt zich op het virtuele vlak volledig open voor contact. Ze heeft zelfs een invulformulier gemaakt waarmee je

This is a screenshot of a page. It contains a lot of text and a small image of a plate of food. The text is mostly illegible due to the small size of the screenshot.

haar kunt e-mailen. Dus contact is snel gemaakt wanneer je een account hebt. Ze heeft zelfs een fanpost-afdeling op haar site. Onlangs kregen de fans een quiz aangekondigd ontmrent de film Mouchette van Robert Bresson uit 1967. Aan deze film heeft ze haar naam te danken. De quiz is online en is eveneens te lezen in het filmbiad Skrien. Maar Mouchette doet meer. Zo legt ze links naar andere interessante sites en geeft ze een CD uit met poëzie. En onderwijl kruipt er steeds een vlieg (mouche) over je scherm heen. Aan zelfspot ontbreekt het Mouchette gelukkig ook niet. Dat blijkt ook uit het nu volgende interview per e-mail.

Dear Lennie,

It's a very good idea to do an interview on the Net because it gives the time to think about the answers. I am very shy in real life, therefore I would never have accepted to give an normal interview.

So lets start. You are in love with the computer, how come?

I don't think I'm in love with my computer. I do

Aanklikbare Mouchette

Ik pleegde zelfmoord toen ik 13 was, in 1967

Een internetquiz rondom de film van Robert Bresson, bedacht en vervaardigd door Mouchette 1997

Vul eerst uw naam

en email-adres in

Lees vervolgens over mij, denk na (of gok) en kies de juiste antwoorden

- De geur: 1
- de hut van de stropert die mij verkracht heeft
 - mijn huis, waar mijn moeder net is gestorven
 - het café, op zoek naar mijn dronken vader
 - het meer waarin ik mij ga verdrinken

Dit bundeltje bevat

spend a lot of time surfing and looking at web pages, and even more time making my own pages, but that's not love, is it? I never, ever, give a kiss to my monitor (it would be a ridiculous thing to do ...) but I always send my 'bisou' (a little kiss in french) per email to everybody I am writing to, but this is only a 'word' of greeting.

You know a lot of people on the Net. Do you ever meet them in reality or do you prefer to meet them in virtual reality?

I never meet people from the net in reality. People I meet on the net can be very different from me, a lot older for example. In real life we would never be friends.

Why do you live in The Netherlands. And do you like the country? Or do you rather live somewhere else?
Coming from France, you can imagine I don't really like the weather here, but for the rest, it's fine. And on the Net, you don't really think of the country you are living in.

What kind of art do you like the most?

I know it might sound pretentious, but I'll be honest: mine.

What kind of school do you follow at the moment?

A European school

Do you speak more languages than English and French? Can we mail in Dutch?

I begrijp goed Nederlands en ik kan het ook schrijven (hoewel, niet zonder fout, denk ik). Ik zou liever doorgaan in het Engels, het liefst in het Frans (als het kan).

Let's keep it in English! The magazine CD- interactief is in Dutch, but if you'd like it I can send you some magazines when you give me an adress.

I am not allowed to give my adress or my phone number to anyone. All postal or telephone contact should go through my manager in Leiden. If you send some magazines to him, and mention it is for me he will forward them to me.

Maybe later on we can meet and the photographer can make some pictures.

This also, is not possible, I'm afraid. Besides the fact that I am shy there's another reason: if my photo gets in the paper, people will recognize me in the street and I will not have any privacy anymore. (you understand now why I am not putting any more photos or any bigger ones). It's true that I want to be very famous, but only on the Net. You are very welcome to use all the material you will find on my site to illustrate your article.

<http://www.xs4all.nl/~mouche/paint/chezmoi.html>

Well, I hope you have the answers you want for your article. But everybody is welcome to ask more questions.

Thanks for the interview.

You're welcome.

Virtuele spanning

Tja, met zo'n online interview hebben we natuurlijk maar een tipje van de sluier kunnen oplichten. Wie deze 12-jarige Française precies is kom je natuurlijk niet te weten met een aantal vragen via een computerscherm. Misschien is het ook maar beter dat we niet weten hoe Mouchette eruit ziet en wie ze precies is. Die onduidelijkheid verhoogt immers de nieuwsgierigheid en de spanning. Mouchette wil zo veel mogelijk virtueel blijven en misschien is dat maar beter.

CD-i PROF

Het bedrijfsleven maakt steeds meer gebruik van CD-i. Dit medium leent zich daar uitstekend voor. De professionele toepassingen zijn zeer divers in allerlei verschillende branches. Maandelijks berichten wij in deze rubriek over de nieuwste professionele toepassingen.

ROB SMIT

Chess Control System

In tegenstelling tot wat de naam suggereert is het Chess Control System van Lost Boys geen systeem waarmee je alle partijen schaak kunt winnen - helaas! Nee, het is een presentatiesysteem voor schaaktoernooien en -wedstrijden waarbij een centrale computer, een batterij CD-i-spelers plus televisieschermen en Internet innig met elkaar samenwerken.

Lost Boys interactive, tel 020 4203371

Herengracht 280 1016 BX Amsterdam

Peter Pan's hulpjes

De Lost Boys zijn de helpers van sprookjesfiguur Peter Pan, eeuwig jong omdat ze nooit ophouden hun fantasie te gebruiken. Ze vormden een lichtend voorbeeld voor drie wilde jongens die in april 1993 een softwarebedrijf oprichtten: Jan-Pieter Melchior, Michiel Mol en Kees Kousemaker. Dit drietal wilde grenzen verleggen door voor het destijds kersverse medium CD-i te gaan programmeren, dat in tegenstelling tot de gemiddelde PC of spelcomputer van die tijd hifi-stereo geluid en full-screen videobeelden in een interactieve structuur kon opnemen. Ze droomden over hele nieuwe toepassingen die daarmee gerealiseerd zouden kunnen worden.

Brillenboer

Hun eerste opdracht moet hen behoorlijk ontuchtterd hebben: een interactieve training op CD-i voor de verkopers van 'brillenboer' Hans Anders. Desondanks werd dit project naar tevredenheid van de opdrachtgever afgerond, waarna door mond tot mond reclame nieuwe opdrachten begonnen binnen te komen. Zo realiseerde men op CD-i diverse business-to-business producties voor ABN-Amro, in opdracht Dædalus Productions de drie bizarre maar geniale Monty Python titels, de educatieve serie Snoopy: Yearn 2 Learn (Spelen om te Leren) en het jaarlijkse maatschappelijke overzicht Dit was 1995 en Dit was 1996.

CD-Online en Lost Ride

Gelukkig zijn ook de nieuwe toepassingen waarover de Verloren Jongens in 1993 droomden er gekomen. Allereerst was dat het voor Philips ontwikkelde CD-Online, een uiterst slimme toepassing om via de CD-i-speler toegang te krijgen tot Internet. Ook het rij-en-schietspel Lost Ride is grensverleggend omdat men hier kleine stukjes Digital Video naadloos op elkaar heeft weten laten aansluiten. Op die manier kan het programma iedere keer een willekeurige,

ononderbroken rit in een op hol geslagen treintje genereren. Het derde innovatieve project heeft de naam Lost Boys tot ver over de grenzen bekend gemaakt: het Chess Control System. En hoewel de naam klinkt als een systeem om de boel te belazeren tijdens het schaken is het in werkelijkheid een presentatiesysteem voor schaaktoernooien en -wedstrijden.

Tientallen TV-schermen

Aan het systeem liggen maximaal zestien elektronische schaakborden ten grondslag, die de zetten van de schakers door middel van twee draden naar de digitale schaakklok en een centrale computer sturen. De daarbij gebruikte borden, stukken en klokken zijn erkend toernooimateriaal. De computer registreert de gespeelde zetten en de nog resterende tijd voor het spel. Onder het toezien oog van een medewerker van Lost Boys wordt deze informatie vervolgens zowel naar de Perskamer als naar Internet en een batterij televisieschermen gestuurd. Die televisieschermen (het

Chess Control System kan er in principe tientallen behappen, maar het zijn er meestal vijftien) geven niet alleen de schaakwedstrijden weer op het moment dat ze gespeeld worden, maar zijn ook verbonden met een CD-i-speler. Zo kunnen de toeschouwers een interactief CD-i-programma raadplegen dat achtergrondinformatie over eerder gespeelde wedstrijden en over de spelers bevat. De reeds genoemde Internetverbinding zorgt ervoor dat de wedstrijdgegevens naar de website van Lost Boys gestuurd worden. Tevens automatiseert het Chess Control System een aantal taken van de Perskamer.

Kwart miljoen wedstrijden

Op de televisieschermen kan de toeschouwer ieder van de schaakwedstrijden die op dat moment gespeeld worden volgen. Is er een bepaalde zet, of een reeks zetten, gedaan dan kunnen vergelijkbare situaties opgehaald worden uit de database op de CD-i, waarna bekeken kan worden hoe andere schakers het spel voortgezet hebben. Die database bevat ruim een kwart miljoen schaakwedstrijden en ieder van die wedstrijden kan, met behulp van een interactieve assistent, zet voor zet doorgespeeld worden. Ook kunnen de wedstrijden door het digitale schaakprogramma Rebel geanalyseerd worden. Daar waar de televisieschermen voor de schakers zichtbaar zijn kunnen database en analyse uitgeschakeld worden. Is een wedstrijd voorbij dan kan het programma een herhaling tonen. Ook kan het een lijst met de namen van de spelers genereren, gesorteerd op niveau, score, Buchholz punten of Sonneborn-Berger punten. Biografieën van bekende schakers zijn eveneens oproepbaar. De complete opzet is zo gebruiksvriendelijk dat deze door de commentator - een gast-grootmeester die de partijen tijdens toernooien van tekst en uitleg voor het publiek voorziet - zonder al te veel moeite gebruikt kan worden.

World Wide Web

Is het CD-i-programma bedoeld voor degenen die de schaakwedstrijd van nabij willen volgen, wie niet ter plekke aanwezig is kan gebruikmaken van het World Wide Web. Zoals gezegd stuurt het Chess Control System de relevante gegevens zowel naar de televisie-monitors als naar de website van Lost Boys. Hierdoor kan de wedstrijd over de hele wereld live gevolgd worden - niet in de vorm van lijsten met zetten, niet door het spel op je eigen schaakbord na te spelen, maar dankzij een speciaal Java-applet die een interactief schaakbord op het computerscherm tovert (Java is een programmeertaal bedoeld voor animaties op Internet).

Bedrijf op Schijf

Zelf meespelen

Het aardige van deze opzet is dat de toeschouwers, in afwachting van een nieuwe zet van de grootmeester, zelf kunnen proberen de wedstrijd voort te zetten. De zogenaamde Flash Bulletins (die de bijgewerkte wedstrijdgegevens en -diagrammen bevatten en zowel door schaakliefhebbers als de pers gebruikt worden) kunnen daarbij op ieder moment afgedrukt worden. Is de wedstrijd voorbij dan is het verloop daarvan dus direct bekend. Behalve als Flash Bulletin kunnen die gegevens ook in het digitale PGN-formaat gedownload en vervolgens op diskette of per e-mail gedistribueerd worden. Hierdoor kunnen genoemde liefhebbers en persmedewerkers ogenblikkelijk aan het analyseren dan wel schrijven slaan.

Bezadigde aangelegenheid?

Weliswaar weten we nu waartoe het Chess Control System technisch in staat is, maar wat betekent het om in de praktijk met het systeem op sjouw te zijn? Dat vroegen we aan Lost Boys' Chess Boy Niek Verweij die, als we de andere medewerkers van Lost Boys moeten geloven, uit puur enthousiasme een wandelende reclamezuil voor het systeem is. "Schaken mag dan een tamelijk bezadigde aangelegenheid zijn," aldus Verweij, "maar het installeren van het Chess Control System is dat niet. Tenslotte moeten er een computer, vijftien CD-i-spelers, vijftien 27-inch monitoren, zestien elektronische schaakborden en een grote verscheidenheid aan kabels mee op reis."

Vrachtwagen voor vervoer

"Om het Chess Control System te vervoeren is dan ook een vrachtwagen met een capaciteit van 12 kuub nodig, terwijl het twee dagen kost om de hele boel op te tuigen. Behalve in het versjouwten en bekabelen van de apparatuur gaat het grootste deel van die tijd daarbij op aan het testen van de apparatuur en verbindingen. Je kunt het nu eenmaal niet hebben als halverwege het toernooi de zetten plotseling niet meer geregistreerd worden of zoiets! Voor onvoorziene omstandigheden hebben we bovendien altijd reserve-exemplaren van de belangrijkste hardware bij ons."

Alert blijven

Een bewijs voor de grondigheid waarmee Lost Boys te werk gaat is dat de schaakdatabases op de CD-i's bijgewerkt worden tot vlak voor het tijdstip van het

eerstvolgende toernooi. Verweij: "Ook de schaakwereld is aan mode onderhevig. Als je de laatste partijen niet in je database hebt zitten loop je achter de trend aan en is je informatiesysteem voor een groot deel van de gebruikers waardeloos. Alert zijn en blijven is heel belangrijk in deze business." Gelukkig voor Verweij duurt het afbreken van de hele setup maar één dag: "Als je niet hoeft te testen blijft alleen het handwerk over en dat is binnen een dag gepiept."

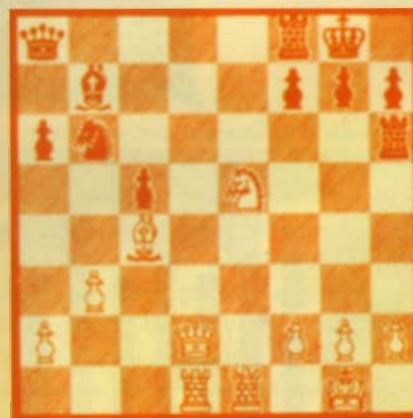
Drie toernooien

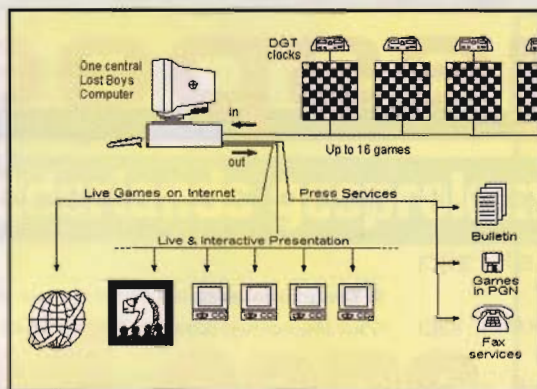
De komende maanden zullen er drie toernooien gehouden worden waarvan de verslaggeving middels het Chess Control System gerealiseerd zal worden. Om te beginnen is dat het Nederlands Kampioenschap in Rotterdam van 20 juni t/m 3 juli, dat gesponsord wordt door Broekhuis Computertrainingen. Vervolgens het Høstdans Toernooi in Kopenhagen van 16 t/m 27 juli, waar de vijf sterkste dames tegen een aantal beroemde veteranen zoals Spasski en Smyslof spelen. Ten slotte het Lost Boys Toernooi in Antwerpen dat van 1 t/m 10 augustus wordt gehouden ... Eh, Lost Boys Toernooi?? Hoe zit dat precies??

Niek Verweij: "Bij Lost Boys hebben we allemaal een grote liefde voor het schaakspel, reden waarom we een aantal jaar geleden besloten een toernooi te sponsoren. Dit is alweer het vijfde Lost Boys Toernooi - een lustrum dus, en daarmee een goed excuus om allerlei extra's te organiseren. Vorig jaar was ons toernooi het grootste open toernooi dat in België werd gehouden en dit jaar zal dat record naar alle waarschijnlijkheid opnieuw gebroken worden. En dank zij ons sponsorship kunnen we natuurlijk mooi reclame maken voor het Chess Control System."

Lost City

In Lost City, de website van Lost Boys, is veel ruimte gereserveerd voor alles wat met schaken te maken heeft; wie een kijkje wil nemen kan terecht op <http://www.lostcity.nl/chess>. Wat je aantreft zijn hyperlinks die doorverwijzen naar uitgebreide rubrieken, vaak voorzien van de eerder genoemde interactieve gameviewer in de Java programmeertaal: columns van bekende schaakjournalisten, een overzicht van de toernooien waar het Chess Control System aan te pas komt; een uitvoerige bespreking

van die toernooien en achtergrondinformatie over het Chess Control System zelf.

Behalve voor het CD-i-platform programmeert Lost Boys ook voor PC, Macintosh en Internet. Ook is het eerste Play Station spel bijna gereed. Lost Boys is gevestigd in Amsterdam en is telefonisch bereikbaar onder nummer 020-420 33 71.

Instore TV

Onlangs werd in de Utrechtse Jaarbeurshallen de vakbeurs voor audiovisuele techniek Media Pro gehouden. Hier presenteerde Philips Media Systems zijn nieuwe multimediasysteem Instore TV, bedoeld voor bedrijven die wachtende klanten en bezoekers op een aardige manier willen informeren. Het is een gesloten televisiesysteem dat gebruikmaakt van een professionele CD-i-speler, een diskettestation en diverse televisie-monitoren. Het programma op de CD-i kan naar believen worden gerangschikt door met de afstandsbediening pictogrammen op de gewenste volgorde te zetten. Regelmatige vervanging van het programma door een nieuw schijfje maakt dat de bezoeker niet snel uitgekeken raakt.

Eigen televisieprogramma

Hoe houd je wachtende klanten en bezoekers zinvol bezig in winkels, showrooms, banken, ziekenhuizen, horecagelegenheden en op beurzen en exposities? Hoe informeer je medewerkers in verschillende vestigingen op een eenduidige manier? Lange tijd hielden deze prangende vragen medewerkers van de 'think tank' van Philips Media Systems uit hun slaap - tot het moment dat de puzzelstukjes als bij toverslag in elkaar vielen. De oplossing luidde: stel bedrijven op een aantrekkelijk geprijsde manier in staat om een eigen televisieprogramma samen te stellen.

Het systeem dat daartoe in staat is combineert op eenvoudige wijze videofragmenten, commercials, animaties, geluid, teksten en afbeeldingen. Uniek is de mogelijkheid om actuele of locale informatie aan het programma toe te voegen, zoals plaatselijk nieuws, openingstijden, jaarcijfers, acties, aanbiedingen, evenementen of nieuwe producten en diensten. Dankzij het in de CD-i-speler ingebouwde diskettestation kan de gebruiker met behulp van een diskette op iedere plaats in het programma actuele informatie toevoegen. De overkoepelende huisstijl blijft daarbij intact omdat teksten automatisch worden geconverteerd.

CD-Visuals

Instore TV is gebaseerd op het door Explainer ontwikkelde programma CD-Visuals, dat al eerder op deze pagina's besproken werd. Dit is een soort doe-het-zelfprogramma waarmee iedereen op een niet al te ingewikkelde manier zijn eigen multimediasysteem kan samenstellen. Foto's, illustraties, grafieken, tekeningen, animaties, audiofragmenten en videoclips worden eenmalig op CD-i gezet. Met behulp van een simpel menu kan de gebruiker vervolgens het materiaal in een van te voren vastgelegde standaardvolgorde afspelen, dan wel zelf een volgorde bepalen en deze opslaan.

Waarinstore TV verschilt van CD-Visuals is het feit dat gebruik wordt gemaakt van de nieuwe CD-i-speler met diskettestation. Deze maakt een einde aan de beperking van eerdere CD-i-spelers die alleen maar informatie in het bepaald niet omvangrijke werkgeheugen konden opslaan. De CD-i-speler is hiermee dus eigenlijk een soort eenvoudige - en eenvoudig te gebruiken - computer geworden. Voordelen van dit systeem zijn, zoals steeds, de lage aanschaffkosten, de geringe slijtagegevoeligheid van de hardware en de eenvoudige manier waarop een programma gerealiseerd kan worden. Ook het feit dat er meerdere televisietoestellen op één CD-i-speler aangesloten kunnen worden is een pluspunt.

Rabo Bank

Eén van de eerste bedrijven die Instore TV gaat toepassen is de Rabo Bank, die op dit moment al diverse filialen met het systeem heeft uitgerust. Zodra het project op wat grotere schaal operationeel is, en in de praktijk getest is, komen we er op terug.

*Explainer Interactive,
Amsterdam,
tel. 020-667 66 00.*

Bedrijf op Schijf

Philipscdi.com

Uitgespeeld

Hier is dan onze gloednieuwe ruilrubriek. De titel zegt het al: zijn jullie uitgespeeld of uitgekeken op een titel, dan kunnen jullie dat met een kleine advertentie duidelijk maken aan alle lezers van CD-interactief. In de rubrieken Gelijk oversteken, Wie wil... en Wie heeft... kun je CD-i's ruilen, aanbieden of aanvragen.

Wie heeft de Video CD Black Sabbath Nr. 144 CMMDD?

L. Groenewegen

tel: 0251-24367

Video Cartridge voor CD-i 450 evt. ruilen.

Dhr. J.M. Meijvogel

tel: 0316-528210

Wie heeft...

Ik heb Kingdom T.F.R., Philips Encyclopedie, Video Speedway, Ik zoek: Internet-pakket, Dimo's Quest, Hotel Mario, Litol Divil.

J. Steen

tel: 023-5718531

Sargon Chess, Battleship, Rand Mc Nally's America, Compton's Encyclopedia, De Renaissance van Florence. Ruilen tegen andere spellen.

B. Cals

tel: 043-3647131 (na 19.00 uur)

CD-i-game Litol Divil, Zombie Dinos en Atlas America ruilen evt. voor: Lucky Luke, Asterix, Tim en Beer, Films op Video CD.

H.A. Hartog

tel: 075-6700683

Ik heb Burn:Cycle en ik zoek Zelda de Toverstaf van Gamelon.

J. Van Eijk

tel: 0348-423376

Ik ben uitgespeeld met: Family Games I, Master Labyrinth en ook van Muziek wil ik graag ruilen Aretha Franklin, 2 Unlimited-Beyond Limits voor: Litol Divil, Lucky Luke, Christmas Crisis, Hotel Mario.

M.P. Sancho

tel: 020-6173157

Pin Ball, Asterix de uitdaging van Caesar, Link de gezichten van het kwaad. Graag terug: Creature Shock, Myst of andere spellen ook films zijn welkom.

P. Klomp

tel: 0184-684122

Striker Pro, Christmas Country, Around Atlanta, Enkhuizer Almanak, Fokker in Vogelvlucht, Films: Matinee en Time Bandits (Monty Python).

J.P. van Eck

tel: 030-2611913

De Kunstschatten van Rusland, Vincent van Gogh, What's That Bird, Pavarotti O Sole Mio, eventueel ruilen Films CD-i James Bond.

M. Van Zanten

tel: 033-4615712

Te koop: Atlantis The Last Resort of ruilen tegen: Kingdom; The Far Reaches.

J.F.H. Müller

tel: 0224-591290

Te Koop: CD-i Internet Pakket Compleet f 125,-. CD-i voor ruil of verkoop:

Christmas Crisis, Family Games I, Pac Panic, Kether, Inca, Sargon Chess, per stuk f 40,-

Ramakers

tel: 046-4756227

Te koop CD-i 220 + video cartridge met 7th Guest, Chaos Control, Thunder in Paradise, Flash Back, Philips Encyclopedie, films, muziek en Mr. Bean.

Prijs f 600,-

W. Hameeteman

tel: 0187-681396 (na 18.00 uur)

Ruilen evt. titels als Micro Machines, Secret Mission, Titanic, Arcade Classics, The Apprentice, What's That Bird, Mozart voor evt. The 7th Guest of Voyeur.

Dhr F. Knipmeijer

tel: 010-4507655

Te koop: Link, Zelda, Litol Divil, 7th Guest, Lords of the Rising Sun,

samen f 225,- pst. f 50,-. Te koop: Philips Interactieve Encyclopedie f 150,- en CD-i Internet Pakket f 199,-

A. Renes

tel: 036-5354703

Te koop: Dit Was '94, Time Life Photogr.(e), Kunstschatten van Rusland, Intern.

Tennis open, Earth Command, f 25,- per stuk.

A.H.L.M. v.d. Laar

tel: 013-5142922

Te Koop CD-i-speler type 210 met videocart. Plus gratis stand. Interactieve Encyclopedie + game pad vraagprijs Bfr. 15000 omg. Antwerpen.

V. Waeyenberghe

tel: 09-3466830

Wie wil...

Ruilen: Space Ace, Caesars Gambling, Family Games I, WK 94, USA 94, Kether voor andere titels voor mijn kinderen.

M. Den Hertog

tel: 074-2426958

Ik heb Burn:Cucle, Mad Dog McCree, Pac Panic, Eye Witness Shark, Voyeur, Dark Castle, Tangram, One Land.

R.H.M. Bodden

tel: 043-3434363

Wil spellen ruilen voor Hardrock CD-i's ook metal. Ik heb o.a. Mad Dog McCree I,

The 7th Guest, Family games I, Pinball, Link, Domino, Battleship.

P. Groen

tel: 06-54305893

Ik heb Pinball, Kether, Hotel Mario, Family Games. Ruilen voor andere games.

J. Beljaars

tel: 0168-327548

Gelijk oversteken

Voor deze service vragen wij een kleine vergoeding in de vorm van f 2,50 administratie-kosten. Als jullie extra aandacht willen voor je advertentie, geven wij een fris kleurtje mee voor de meerprijs van f 2,50. Wil je jouw CD-i's in de etalage? Vul de bon elders in dit blad in en stuur 'm naar CD-interactief, postbus 3389, 2001 DJ in Haarlem.

Spelregels

Deze rubriek is uitsluitend voor particulieren. Als wij het vermoeden hebben dat iemand met commerciële bedoelingen spullen aanbiedt, gaat het feest niet door. Het is niet de bedoeling dat jullie een nest puppies aanbieden. Hoe schattig ook, deze rubriek is alleen voor CD-i (8 Video CD)-titels en -spelers. Alleen aanmelden via de bon in het blad, mits voldoende

gefrankeerd en ingevuld met naam en adres. Vergeet niet in de advertentie-tekst naam en telefoonnummer te vermelden. We kunnen geen foto's, tekeningen o.i.d. plaatsen. Wij nemen geen verantwoording voor de inhoud van de advertenties. We behouden ons het recht voor advertenties zonder opgaaf van redenen te weigeren. Plaatsing is niet gegarandeerd. Het kan voorkomen dat het een tijdje duurt voordat de advertentie geplaatst wordt.

Nederlands gesproken

Raad eens hoeveel ik van je hou en andere verhalen

Hoe meet je hoeveel je van iemand houdt? Wat kan je allemaal doen om van de hik af te komen? En hoe maak je een verdrietige prinses weer aan het lachen?

Op de Video CD Raad eens hoeveel ik van je hou staan zeven prachtige prentenboekverhalen waar kinderen (en volwassenen!) geen genoeg van zullen krijgen en waarin ze veel van zichzelf zullen herkennen.

f 29,95 / Bfr. 599

Raad eens hoeveel ik van je hou

Waar blijft die bus?

Van mug tot olifant

Zebra heeft de hik

Naar het hok stoute brok

Plons!

Luie Wammes

**Alleen verkrijgbaar
via CD-interactief.
Kijk in de Balie en
vul de bon in
dit nummer in.**

De allermooiste prentenboeken nu op VIDEOCD

Philipscdi.com

BRAIN DEAD 13

In een kasteel ontmoet whizzkid Lance Galahad, het computermonster 'Brain' dat de wereld wil veroveren. Help Lance naar de 'Brainchamber' te komen om het computernetwerk van Brain uit te schakelen. Kies de juiste weg, want een foute keuze betaal je met je leven! Het is maar goed dat je in deze interactieve tekenfilm-game oneindig veel levens hebt.

Bereid je voor op een aaneenschakeling van absurde en dolkomische situaties!

Met hoogwaardige animatietechnieken, zoals ook gebruikt door de Disney Studio's. Met veel griezelige kamers en een oneindig aantal levens.

Urenlang spelplezier...
je lacht je dood!

fl. 99,95

<http://www.cd-online.nl/>
Wilt u meer weten, bel dan de Philips Consumentenlijn 0900-8406 (20 cent per minuut).

Let's make things better.

PHILIPS

Philipscdi.com